

Fair Play

Urheilutoimittajain Liiton jäsenlehti 4/2019

Kenestä Vuoden Urheilija 2019?

AUTO- JA
LIIKENNEGAALA
2019

2020
VUODEN AUTO SUOMESSA
AULI RY

ŠKODA KAMIQ

AUTO- JA LIIKENNETOIMITTAJIEN VALINTA

PALKITUT

AUTO- JA LIIKENNEKUVA 2019
"Villihevokset"
Lauri Ahtiainen

TAUSTAVOIMA
Tapio Ketonen

KULTTUURIPALKINTO
Mobilia Säätiö

JOURNALISMI
Mobilisti-lehti

VIENTIPALKINTO
Marko Viitanen
rallin MM-sarjan kv-televisiointi

LIIKENNETEKO
Espoon kaupunki
liikenneturvallisin kaupunki

LIIKENNEVAIKUTTAJA
Martti Korhonen

INNOVAATIOPALKINTO
Neste MY
uusiutuva diesel

HYVÄ SUOMI!
KymiRing

ELÄMÄNTYÖ
Nils-Olof Nylund

VUODEN AUTO
SUOMESSA 2020
Škoda Kamiq

Auto- ja Liikennegaala 2019 onnittelee kaikkia gaalassa palkittuja ja kiittää esiintyjä, yhteistyökumppaneita ja tapahtuman onnistumiseen osallistuneita vapaaehtoisia.

Katso gaalan huippuhetket mtv-palvelussa

Continental

GRANO
DIESEL

LÄHITAPIOLA

MESSUKESKUS

RIGHTWARE

Santander
Consumer Finance

100
AUTOLIITTO

Liikenne
Vakuutus
keskus

Clear Channel

HELSINGIN SANOMAT
ILTA-SANOMAT

Letterbox
THE POST DELIVERY COMPANY

moottori

mtv3

BOSCH

DOMAINE

Floormore

Holiday Inn

KORREK
pro
CERAMIC TFC

SPONSOR INSIGHT

Tecalemit
PART OF THE STERNA GROUP

vetraffic

SUPPORTS
ACTION
FOR ROAD SAFETY

LAAJASALON OPISTO

VAPAAUS
VALITA AUTO

Auto- ja
liikenne-
toimittajat

AUTOTUJAT
JA -TEOLLISUUS

Event
Management
Group Oy

AUTO- JA LIIKENNEGAALA 2020

Perjantai 27.11.2020 – varaukset: autojaliikennegaala.fi

Illalliskortilla myös Auto 2020 -megatapahtumaan 27.-29.11.2020 Helsingin Messukeskuksessa

UUSI ŠKODA KAMIQ

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

2020
VUODEN AUTO SUOMESSA
AULI RY

ŠKODA KAMIQ -mallisto alkaen 20 712,73 € CO₂-päästöllä 136 g/km ja yhdistetyllä EU-kulutuksella 6,0 l/100 km.
ŠKODA KAMIQ -malliston CO₂-päästöt 129-143 g/km ja yhdistetty EU-kulutus 5,7-6,3 l/100 km. Hinta sisältää toimituskulut 600 €.
Kuvan auto erikoisvarustein. Kysy ŠKODA Huolenpitosopimuksesta ŠKODA-jälleenmyyjältäsi tai lue lisää: skoda.fi/huolenpitosopimus

skoda.fi

HENKIVAKUUTUS KERTOO ROHKEUDESTA

Jari kuoli kesällä. Mä yritin olla rohkea,
kun kerroin lapsille, mutta romahdin.

Hautajaisten jälkeen meidän yksitoistavuotias
sanoi, että isi oli ollut rohkea, kun se uskalsi
ajatella kuolemaa, että sen perhe voi jäädä yksin
ja otti henkivakuutuksen.

En tiedä mistä se oli sen kuullut, mutta se
oli oikeassa siinä, että Jarin rohkeus turvaa
meidän perhettä edelleen.

if.fi/henkivakuutus

Kuoleman ennakointi on mahdotonta, mutta läheisten
toimeentulon varmistaminen helppoa. Laske yllättävän
edullinen hinta järjestöjäsenen henkivakuutukselle
verkossa vaikka heti.

8-9

Leijonien MM-kulta synnytti
valtavan ilmiön

10-11

Vuoden Joukkue
-äänestyksessä kutsuttavat
ennakkoasetelmat

13

Vuoden Urheilija
-äänestykselle omat
verkkosivut

14-15

Ensimmäistä kertaa
äänestetään
TOP25-ehdokaalista

16-17

Vuoden Urheilija
-äänestys

19

Vuoden Joukkue -äänestys ja
Vuoden Valmentaja -äänestys

20

Äänestysohjeet Vuoden
Urheilija -äänestykseen

22

Vuoden urheilija -valinnat
kertovat Pohjoismaiden
urheilukulttuurista

24

Kalle Kaiharin ja
Urheilutoimittajain Liiton
yhteistyö alkoi jo 1974

26-27

Vuoden Urheilija 1962:
Pentti Nikula oli
lasikuituseipään kuningas

32-34

Urheilugaalan 2020
varsinaisten palkintoluokkien
ehdokkaat

35

Maakuntagaalat 2020

38-39

Syysseminaarissa teemalla
Valmentajat ja media

43

Outo, erikoinen ja
ristiriitainen Doha

44-45

Keski-Uusimaan
urheilussa luotetaan
perusasioihin

47

Katoavatko painetut
palloilulajien sarjakirjat
ja tilastopakettit
bittiavaruuteen?

Vakiopalstat:

7 Pääkirjoitus

29 Kolumni

40 Vieraskynä

41 Lyhyesti

46 Jäsenasiaa

47 Kieli pelittämään

48-49 Yksi meistä

50 In memoriam:
Juha Alanen

51-56 Paikalliskerho-
kuulumisia

57-60 Kirja-arviot

Fair Play

Urheilutoimittajain Liiton jäsenlehti

Julkaisija

Urheilutoimittajain Liitto ry.
Mannerheimintie 57-59, 00250 Helsinki

Päätoimittaja

Nina Jakonen
toimisto@urheilutoimittajat.fi

Toimitus

Matti Hannula
Asko Tanhuanpää
Taru Nyholm
Esko Hatunen

Ulkoasu

Taina Kempainen Tmi, Rauma

Painopaikka

KTMP Group Ab Oy, Mustasaari

Ilmoitusmyynti

Urheilutoimittajain Liitto ry
Nina Jakonen, puh. 050 448 4845
Event Management Group Oy
Jukka Suomela

Levikki

3 000

Osoitteenmuutokset

toimisto@urheilutoimittajat.fi

Ilmestyminen 2020

nro 1 12.2. nro 2 20.5.
nro 3 23.9. nro 4 9.12.

Toimitus pidättää oikeuden lyhentää,
muokata sekä jättää julkaisematta
toimitukselle lähetettyjä juttuja.

Urheilutoimittajain Liitto ry.

Perustettu 1931

Puheenjohtaja

Kari Linna

Pääsihteeri

Nina Jakonen

Jäsenyydet

Kansainvälinen urheilutoimittajien liitto (AIPS)
Association Internationale de la Presse
Sportive AIPS

Euroopan urheilutoimittajien liitto (UEPS)
European Sports Press Union UEPS

Kannen kuvassa:

Vuoden Urheilija
-äänestyksen
TOP25-ehdokkaat.

Kuvat:

Kiitos lajiliitoille ja
muille yhteistyötahoille
kuvayhteistyöstä.

Urheilugaalan huippuhetki: Vuoden 2019 Urheilijalle Kultainen Kiekko

Presidentti Urho Kekkosen ja kauppaneuvos Kalle Kaiharin Urheilutoimittajain Liitolle kiertopalkinnoksi lahjoittama Kultainen Kiekko luovutetaan Vuoden Urheilijalle jo 46. kerran 16.1.2020 Urheilugaalassa.

Kekkonen (vas.) ja Kaihari lahjoittivat kolme Kultaista Kiekkoa. Vuoden Urheilijalle 1974 alkaen jaetun kiekon ohella Kultaisen Kiekon ovat saaneet 1978 lähtien myös TUL:n Vuoden joukkue ja Sotainvalidien Veljeskunnan valitsema kumppani.

Kalle Kaihari (oik.) luovutti F1:n maailmanmestari Keke Rosbergille Kultaisen Kiekon tunnuksena Vuoden Urheilija -tittelistä 1982.

Kalle Kaihari (vas.) ja Paavo Nurmi laivan kannella kisamatkalla Tukholmaan 1923.

120
vuotta
Kalle Kaiharin
syntymästä

Kirja "Kaihari & Kekkonen" julkistettiin Kalle Kaiharin 120-vuotisjuhlassa UKK-instituutissa.

UKK-instituutissa Tampereella syyskuussa 2019 järjestetyssä kauppaneuvos Kalle Kaiharin syntymän 120-vuotisjuhlassa julkistettiin presidentti Urho Kekkosen ja Kaiharin ystävydestä kertova kirja, jonka tekijäksi oli kutsuttu Urheilutoimittajain Liiton entinen puheenjohtaja, tietokirjailija Kalle Virtapohja.

Teos perustuu kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin Kekkosen Kaiharille kirjoittamiin aiemmin kateissa olleisiin kirjeisiin, joita löytyi yllättäen alkuvuodesta 2018 lähes kolmesataa Kaiharin jäämistöstä.

Elokuun 3. päivänä 1899 Tampereella syntynyt Kaarlo "Kalle" Kaihari voitti seiväshypyssä kaksi TUL:n mestaruutta ja ylsi urheilun moniosaajana mitaleille myös 800 metrin juoksussa ja pikaluistelussa.

Lontoon olympiakisoissa 1948 Suomen joukkueen johtoon kuulunut Kaihari toimi 1950 luvulla SVUL:n ja SUL:n liittovaltuustojen puheenjohtajana.

SUOMALAISEN URHEILUN HYVÄKSI • Yhteistyössä Kultainen Kiekko -pooli

Kauppaneuvos
Kalle Kaiharin
Tukisäätiö

AAMULEHTI

Cardu
Mobiilijäsenkortit

decens

Event Management Group

geniem

Hämeen
Liikunta ja Urheilu

KM
Ratina

NIEMI
MUUTAA KAIKEN

OP Tampere

TAMPERE

UKK-instituutti

Lisätietoja: kultainenkiekko.fi

**PYSY MUKANA
MATKASSA!**

Fair Play

saapuu painettuna suoraan kotiin/työpöydällesi. Muista ilmoittaa osoitteenmuutoksesi **toimisto@urheilutoimittajat.fi**

Liiton tiedotteet lähetetään sähköpostitse. Varmista tiedotteiden saanti päivittämällä sähköpostiosoitteesi **toimisto@urheilutoimittajat.fi**

Liiton verkkosivut Ajankohtaiset uutiset ja aiheet luettavana silloin, kun sinulle sopii. **www.urheilutoimittajat.fi**

Liiton Facebook Löydät meidät Facebookista **facebook.com/urheilutoimittajat**

Liiton Twitter Seuraa meitä Twitterissä **twitter.com/urheilutoimitus**

Seuraa meitä niissä kanavissa, jotka sopivat sinulle parhaiten!

Yhteistyössä:

VIKING LINE

PÄÄKIRJOITUS

Kari Linna
puheenjohtaja

Nyt äänestämään!

Vuoden Urheilija -äänestys on jälleen ajankohtainen. Vähän ennen tämän lehden ilmestymistä avautui myös uusi verkkosivustomme www.vuodenurheilija.fi. Siellä on kaikki äänestyksiämme varten tarpeellinen tieto. Ehdokaslistat, tärkeimmät perustelut kandidaateille sekä äänestysohjeet ovat nyt sähköisesti koottuna yhteen paikkaan. Mukana on myös listaukset aiemmista voittajista. Sivusto on avoin kaikille, joten myös suuri yleisö pääsee tutkimaan ja spekuloidaan samoja ehdokkaita kuin jäsenistömme. Ovathan ehdokaslistat ennenkin olleet julkiset, mutta nyt niiden huomioarvo on paljon suurempi. Visuaaliseen ilmeeseen ja kuviin on panostettu.

Digiloikka 2020-luvulle on ollut melkoinen hyppy eteenpäin. Siitä meidän on kiittäminen liittomme uutta yhteistyökumppania Codemate Oy:tä. Se on oman esittelynsä mukaan luovan teknologian taitaja, jolla on vahvat juuret Suomessa. Kansainvälinen sadan työntekijän yritys toimii myös Singaporessa ja Thaimaassa. Suomessa yhtiön toimipaikat ovat Oulu ja Helsinki.

Codemate oli luonteva valinta digipäivitystarpeemme toteuttajaksi myös siksi, että yhtiö on ennenkin tehnyt yhteistyötä erilaisten urheilun toimijoiden kanssa ja innostui välittömästi ideasta olla nostamassa Urheilutoimittajain Liiton äänestysalustat sekä digiratkaisut arvoiselle tasolle. Maininnan arvoinen yksityiskohta on, että Codematen toimitusjohtaja **Toni Piirainen** on huippu-uimari **Jenna Laukkasen** valmentaja. Yhtiön urheilukiinnostus ei ole siis pelkkää kaunopuhetta, vaan aitoa käytännön tasolle vietyä toimintaa. Siksi liittomme oli valmis sitoutumaan pitkään yhteistyöhön Codematen kanssa ja kehittämään toimintoja edelleen.

Edellisessä Fair Play -lehdessä esiteltiin uusi Vuoden Urheilija -valiokunta. Se on tehnyt ison pohjatyön, jotta Sinun olisi mahdollisimman vaivatonta valita ehdokkaasi TOP25-listalta. Myös Vuoden Valmentajaa ja Vuoden Joukkuetta äänestetään valmiista TOP5-listoista. Vuoden Urheilija -äänestyksessä on mahdollisuus myös yhdelle omalle ehdokkaalle, mutta sen täytyy olla hyvin perusteltu.

Paras kiitos liitolle, valiokunnalle ja Codematelle on mahdollisimman suuri äänestysaktiivisuus. Kannustankin voimakkaasti käyttämään äänioikeuttasi 11.12.2019 käynnistyvissä äänestyksissämme.

Huippu-urheilu yhä tärkeää suomalaisille

”Leijonien MM-kulta synnytti valtavan ilmiön”

Leijonien MM-kultaa juhliittiin Helsingin Kaisaniemessä.

Suomalaismenestys urheilun suurkilpailuissa on käynyt yhä harvinaisemmaksi. Mutta miten tärkeää on, että Suomi menestyy urheilukentillä? Yhtä oikeaa vastausta ei varmaankaan ole, kun kysymys on lopulta arvoista.

Teksti: **Matti Lehtisaari** Kuva: **Riku Laukkanen/Suomen Jääkiekkoliitto**

Suomen Urheilumuseon erikois-tutkija **Vesa Tikander** on perehtynyt hyvin suomalaiseen urheiluhistoriaan. Vaikka ajat ja arvostukset ovat vuosien saatossa muuttuneet, niin urheilumenestys synnyttää yhä suuria tunteita ja yhteisiä elämyksiä.

– Viime kevään jääkiekon maailmanmestaruus oli kansallisen yhteenkuuluvuuden hetki, joka veti mukaan juhlimaan kymmeniä tuhansia suomalaisia.

Leijonien MM-kulta synnytti valtavan ilmiön, Tikander toteaa.

Olympiakomiteassa huippu-urheilun asiantuntijana työskentelevä **Ilkka Palomäki** lyö pöytään lukuja sen puolesta, että suomalaiset yhä arvostavat menestystä huippu-urheilussa.

– 74 prosenttia suomalaisista on kiinnostunut menestyksestä kansainvälisillä kentillä. 72 prosenttia kokee, että urheilijat tarjoavat muille myönteisiä esimerkkejä, ja 70 prosenttia saa hyvää

mieltä huippu-urheilun seuraamisesta, Palomäki kertoo.

Hyvän häviäjän myyttiä oli vaikea murtaa

Suomi on nyt jääkiekon kirkkaimmalla huipulla, mutta aina näin ei ole suinkaan ollut.

– Jääkiekon jokakeväiset kärsimykset jatkuivat oikeastaan 25 vuoden ajan. Aina odotettiin, että tulisiko jääkiekos-

ta viimeinkin mitali, mutta sitä ei kuitenkaan tullut. Pettymykset kasvattivat odotusarvoa aina seuraavalle keväälle. Suomalaisuuteen kuului hyvän häviäjän myytti, Tikander muistelee.

Myös jalkapallossa on koettu vuosikymmenestä toiseen jatkuneita pettymyksiä.

– Suomalaisessa jalkapallossa on ollut vuosikymmeniä kestänyt valtava patoutuma. Suomi olisi halunnut menestyä nimenomaan jalkapallossa, koska sitä on pidetty mittarina menestymisestä kansainvälisessä urheilussa.

Vastoinkäymisiä vastaan on taisteltu myös hiihtoladuilla. Vuoden 2001 Lahden MM-hiihdoissa paljastunut suomalaisten joukkokäry jätti syvät arvet suomalaisen urheiluhistoriaan.

– Lahden kisat haavoittivat syvästi suomalaista kansantunnetta. Suomalai-

seen huippu-urheiluun syntyi kyyninen ilmapiiri, urheilijoita ei enää ihailtu Suomessa. Urheilijaksi ryhtyminen ei ollut enää tavoiteltu urapolku, koska ei ollut sosiaalista arvostusta, Tikander arvioi.

Lahden tapahtumat vaikuttivat pitkään suomalaisen urheilun rahoitukseen ja yleiseen ilmapiiriin.

– Lahden jälkeen yksityinen sponsorointi laski meillä jyrkästi. Suomen huippu-urheilun yleinen rahoitus putosi selvästi matalammalle tasolle kuin esimerkiksi Ruotsissa ja Norjassa. On jouduttu ponnistelemaan muita Pohjoismaita hankalammista lähtökohdista, Tikander miettii.

Kuka olisi ennustanut Mira Potkosen olympiamitalin?

Palomäki on tärkeässä roolissa Olympiakomitean huippu-urheiluyksikön päätöksenteon taustalla. Palomäen kokoama tietopankki on arvokas, kun yksikkö päättää **Mika Lehtimäen** johdolla, miten tehostamistuet jaetaan.

– Tarjoan Lehtimäelle ja lajiryhmistä vastaaville työkaluja, jotka helpottavat heidän töitään. Teen lajista kuin lajista laajan tietopaketin, miten kausi on mennyt, Palomäki kertoo.

Intohimoisen urheilumiehen seurannassa on valtaisa määrä urheilulajeja.

– Jatkuvasse seurannassani on yli 700 suomalaisurheilijaa ja yli 40 joukkuetta. Lajien määrä liikkuu 60:n nurkilla, Palomäki laskee.

Tikander toivoo, että Lehtimäki, Palomäki ja kumppanit pitävät huolta siitä, että suomalainen urheilu pysyy monipuolisena. Tikander ottaa esimerkiksi vuoden 2016 Rion olympialaiset. Suomen ainoan mitalin toi nyrkkeilijä **Mira Potkonen**, joka iski olympiapronsille.

– Eihän kukaan olisi voinut mitenkään ennakoida sitä mitalia, jos olisi pitänyt tehdä ennuste viisi vuotta ennen Rion olympialaisia. Yhden tai kahden olympiadin säteellä ei voida koskaan tietää, mistä lajista tulee yllätysmitali tai nousee huippulupa, Tikander huomauttaa.

Olympiakomiteassakaan ei suunnitella tukirahojen keskittämistä tiettyihin lajeihin. Tukijärjestelmiin ei ole tulossa radikaaleja muutoksia.

– Ei ole mikään itseisarvo, että mukana pitää olla vähän tai paljon lajeja. Mutta suomalaisella huippu-urheilulla menee sitä paremmin, mitä laaduk-

kaampaa työtä tehdään mahdollisimman monessa lajissa, Palomäki sanoo.

Mitalit tiukassa myös Tokiossa

Olympiakomiteassa laaditaan säännöllisin väliajoin ennusteita Suomen tulevalta olympiamenestyksestä. Ensi kesänä olympiamitaleista taistellaan Tokiossa.

– Pian päättyvä urheiluvuosi ei ole ollut ihan niin hyvä kuin odotimme. Tällä hetkellä ennuste näyttää, että Suomi saisi Tokiosta 1–2 olympiamitalia. Vielä vuosi sitten arvioimme Tokion näkyvän hivenen paremmaksi, Palomäki taustoittaa.

Taistelu kesäolympialajien mitaleista on

"Suomalaisessa jalkapallossa on ollut vuosikymmeniä kestänyt valtava patoutuma. Suomi olisi halunnut menestyä nimenomaan jalkapallossa, koska sitä on pidetty mittarina menestymisestä kansainvälisessä urheilussa."

Suomen Urheilumuseon erikoistutkija Vesa Tikander

koventunut vuosi vuodelta.

– Kylmä fakta on, että Suomella on niukasti urheilijoita, joilla on realistinen mahdollisuus kamppailla mitaleista. Särkymävaraa ei juurikaan ole. Jos vielä näistäkin harvoista parille urheilijalle sattuu heikompi vuosi, niin ennuste laskee entisestään, Ilkka Palomäki arvioi.

Tikander ei odota Tokiosta yhtään enempää. Tämän vuoden arvokilpailut eivät Suomelle suuria lupailu.

– Odotan Tokiota hiukan pelonsekäisen tuntein. Suomella ei ole yhtään varmaa mitaliehdokasta ainakaan tämän vuotisten tulosten perusteella. Lähimpänä mitalia on ehkä Mira Potkonen, joka nyrkkeili tänä vuonna MM-pronsille. Mutta toisaalta Tokiosta voi tulla mitali hyvinkin yllättävältä suunnalta, Tikander ennakoii. ♦

Vuoden Joukkueen ja Vuoden Valmentajan äänestäminen saa jääkiekko- ja jalkapallomiehet Jussi Heimon (vas.) ja Mikko Innasenkin tosissaan aprikoimaan.

Vuoden Joukkue -äänestyksessä
kutkuttavat ennakoasetelmat

Jääkiekko vai jalkapallo?

Vuoden Joukkue -äänestyksessä on tänä vuonna todella mielenkiintoiset asetelmat. Vaikka Vuoden Urheilija -valiokunnan laatima TOP5 on startissa samalla viivalla, lienee selvää, että varsinaisessa voittokamppailussa vahvimilla ovat jääkiekon miesten maailmanmestarijoukkue ja miesten EM-kilpailuihin historiallisesti ensimmäistä kertaa karsinnoista selvinnyt jalkapallomaajoukkue.

Urheilutoimittajain Liiton hallituksen jäsen, *Jääkiekkolehden* toimituspäällikkö **Jussi Heimo** ja Viasatin jalkapalloselostaja **Mikko Innanen** spekuloidivat *Fair Play* -lehden pyynnöstä yhdessä, mikä on "oikea vastaus". Herroista kumpikin on lajilleen ammatillisesti ja ammattimaisesti vihkiytynyt. Heimo on kuitenkin palkittu viisi vuotta sitten jalkapallossa Vuoden poikajoukkuevalmentajana, ja Innanen on ekspertti myös jääkiekossa.

– Ei tähän Vuoden Joukkue -kysymykseen ole yhtä oikeaa vastausta, Heimo ja Innanen sanovatkin heti kättelyssä kuin yhdestä suusta.

– Leijonien voitto oli joka tapauksessa ylivoimaisesti suurin ihme, mitä jääkiekon MM-kisoissa on koskaan tapahtunut, Heimo jatkaa.

– Suomella oli siellä "Euroliiga-joukkue": tusinan verran pelaajia kotimaaisesta liigasta ja jonkin verran muista Euroopan liigoista. Parhaat suomalaiset KHL-pelaajatkin puuttuivat, hän korostaa.

– Jos nyt koottaisiin absoluuttisesti paras maajoukkue, väittäisin, että ainoa viime kevään maailmanmestari, joka mahtuisi mukaan, olisi puolustaja **Mikko Lehtonen**.

"Leijonien voitto oli joka tapauksessa ylivoimaisesti suurin ihme, mitä jääkiekon MM-kisoissa on koskaan tapahtunut."

Jääkiekkolehden toimituspäällikkö
Jussi Heimo

Yllätys ja superyllätys

Heimo muistuttaa Suomen vastustajien MM-kilpailuissa olleen etukäteisarvioinneissa aivan eri kaliiberia: Venäjällä oli lähes paras mahdollinen joukkue, Kanadalla oli kaksi kentällistä NHL-miehiä, jotka olivat pelanneet MM-kilpailuja edeltäneen kauden seuroissaan ykkös- tai kakkosketjussa, ja Ruotsilla oli enemmän NHL-pelaajia kuin koskaan aiemmin.

– Suomi oli paperilla ja vedonlyöntitoimistojen listoilla suunnilleen sijalla seitsemän. "Luuseriryhmä" venyi kuitenkin parhaimpaansa juuri silloin, kun peli oli niin sanotusti vajjerilla ja kaatoi neljän päivän sisällä Ruotsin, Kanadan ja Venäjän. Leijonat on maailmanmestari, jalkapallomaajoukkue on päässyt "vain" 20:n karsinnoista EM-kilpailuihin tiensä selvittäneen joukkoon.

– Leijonien maailmanmestaruus on todella hieno saavutus, Innanen myöntää.

– Mutta jalkapallo on maailmassa ylivoimainen laji, ja Suomen jalkapallomaajoukkueen pääsy arvokisoihin on tänä vuonna suomalaisten palloilujoukkueiden kovin saavutus. Monikymmenvuotiset henkiset traumat ja muun suomalaisen urheiluväen pitkään jatkunut jalkapalloväen potkiminen sekä oikealta että vasemmalta saavat minut näin sanomaan, Innanen lausuu.

Mikä ratkaisee?

Heimo haluaa nostaa jalkapallomaajoukkueelle hattua monien kiinnostavien persoonien vuoksi.

– **Jari Litmasesta** ja **Sami Hyypiästä** puhutaan varmasti vielä sadan vuoden päästäkin, mutta erityisesti **Lukas Hradecký** ja **Paulus Arajuuri** ovat tuoneet tähän EM-karsintahuuman ympärille särmää, uudenlaista kiinnostavuutta, **Teemu Pukkia** tietenkään unohtamatta.

– Kun Suomi keväällä voitti kiekkokultaa, olin aivan varma, että Leijonat on Vuoden Joukkue ja **Jukka Jalonen** Vuoden Valmentaja. Mutta Huuhkajien teko on sukupolvien tunteiden murtajana suurempi, Heimo myöntää.

– Kun jotakin arvotetaan tai äänestetään, on asiaa lähestyttävä eri näkökulmista: Kieltämättä jääkiekko on vain noin kymmenen maan juttu, mutta ratkaiseeko absoluuttinen huippu vai tapahtuman ainutlaatuisuus? hän kysyy.

– Suomi ja Kanada ovat käytännöllisesti katsoen ainoat maat maailmassa, missä jalkapallo ei ole numero yksi, Innanen huomauttaa.

– Mutta korostan samalla, etten lähde barrikaadeille, vaikka Leijonat äänestettäisiin Vuoden Joukkueeksi. Myös se on hyvä valinta. Vielä 10-15 vuotta sitten olisin ollut vastaavassa tilanteessa paljon ehdottomammin jalkapallon puolella.

– Molemmat valinnat ovat parempia kuin mikään aiempien vuosien valinta, Heimo kiteyttää herkullisen asetelman.

Jalonen vastaan Kanerva

Lähes identtinen valinnan vaikeus pelautuu myös Vuoden Valmentaja -äänestykseen.

– Jukka Jalonen saattaa voittaa vielä lisää maailmanmestaruuksia, mutta en usko, että hän enää koskaan pystyy saa-

maan joukkueensa oikeaan aikaan vastaavanlaiseen muutaman vuorokauden mittaiseen flow-tilaan, Heimo sanoo.

– Se oli täyden kympin suoritus Jaloselta. Mutta toisaalta **Markku Kanervan** vaikutus jalkapallomaajoukkueeseen on ollut monella tavalla iso ja pidempikeskoinen. Moni kokenut pelaaja lopetti edellisten karsintojen jälkeen, ja **Roman Eremenko** on ollut sivussa muista syistä. Avauskokoonpanoon tuli puolen kentällisen verran reikiä. Kanerva pystyi silti nousemaan kakkosvalmentajasta uskottavaksi päävalmentajaksi.

– "Rive" Kanerva on tosiaankin ollut aina Palloliitolle kakkosvaihtoehto, Innanen myöntää.

– Hänelle on nostettava hattua, että on suostunut ottamaan päävalmentajan pestin vastaan. Se ei varmaankaan ole ollut hänelle henkisesti helppoa.

– On huomioitava, että Rive teki tämän pelaajien tuella. Luulenkin, että tämä joukkue on yhtenäisempi kuin ns. kultaisen sukupolven joukkue, Heimo sanoo.

"Suomi ja Kanada ovat käytännöllisesti katsoen ainoat maat maailmassa, missä jalkapallo ei ole numero yksi."

Viasatin jalkapalloselostaja
Mikko Innanen

Oikeaan kontekstiin

Jussi Heimo heittää vielä joukkue- ja valmentajavertailuun mielenkiintoisen kysymyksen:

– Kuinka monta ns. mahdotonta peiliä nämä joukkueet ovat tänä vuonna voittaneet? Suomi voitti jääkiekossa esimerkiksi Venäjän, mutta ei jalkapallossa Italiaa.

– Niin, onhan tämä futishommakin osattava laittaa oikeaan kontekstiin: Suomi oli kuuden joukkueen lohossa kakkonen, Mikko Innanen myöntää.

– Tunnepuolella itselläni ei ollut näissä jutuissa mitään eroa. Yhtä liikuttunut olin seurattessani Huuhkajien EM-kisapaikan varmistumista kuin Leijonien kultajuhlia katsoessani, Heimo huomauttaa.

– Olisiko paras vaihtoehto se, että Vuoden Joukkue - ja Vuoden Valmentaja -valinnat menisivät jalkapallon ja jääkiekon kesken tasan? hän aprikoi, eikä Innanen tunnu pistävän hanttiin.

Henkisesti äänestäjiä helpottanee, että molemmissa kategorioissa ääniä voi nyt antaa kolmelle ehdokkaalle. ♦

PAIKOILLENNE, VALMIIT...

ÄÄNESTÄ!

VUODENURHEILIJAJA.FI

DESIGN JA TOTEUTUS

Vuoden Urheilija -äänestykselle omat verkkosivut

Äänestykseen iso digiloikka

Vuoden Urheilija -äänestyksellä on pitkät perinteet. Pitkä matka on kuljettu myös vuoden 1946 takaisesta valintakokouksesta tähän päivään, kun äänestäminen siirtyy digiloikalla modernille äänestysalustalle. Urheilutoimittajain Liiton digiyhteistyökumppanina aloittanut Codemate on luonut vuoden 2019 äänestykselle hienot ja ajantasaiset puitteet.

Teksti: **Nina Jakonen** (mukana myös otteita Urheilutoimittajain Liiton historiikista *Ammattilaisia ja moniosaajia*) Kuva: **Olli Haataja**

A lkuun pieni pala historiaa. Vuoden Urheilija -valinta sai alkunsa keväällä 1946, kun urheilutoimittajat järjestivät kirjallisen äänestyksen kolmen parhaan urheilijan valitsemiseksi kuudessa eri lajissa: hiihdossa, mäkihypyssä, nyrkkeilyssä, painissa, painonnostossa ja voimistelussa. Vuosi myöhemmin eli vuoden 1947 valintakokouksessa ei enää valittu pelkästään lajien parhaita, vaan ensimmäistä kertaa myös Vuoden Urheilija.

Paikan päällä oli mukana 23 toimittajaa, joista neljä kuitenkin lähti paikalta jo lajien parhaiden valinnan jälkeen. Vuoden parhaaksi tulivat valituiksi pikaluistelija **Lassi Parkkinen** ja maratoonari **Mikko Hietanen**, jotka molemmat saivat yhdeksän ääntä.

Valintakokouksista siirryttiin vuosien saatossa liiton Fair Play -lehden myötä paperisiin äänestyslomakkeisiin. Muutamia vuosia sitten jäsenille annettiin mahdollisuus äänestää myös sähköisellä lomakkeella liiton verkkosivujen kautta, ja viimeiset vuodet äänestys on toteutettu ainoastaan sähköisellä lomakkeella.

Vuoden 2019 äänestyksessä otetaan kunnan digiloikka eteenpäin ja siirry-

tään kokonaan uudelle äänestysalustalle ja vuodenurheilija.fi-äänestysalustalle.

– Jäsenistöltä saatuun palautteeseen on vastattu, ja nyt äänestysalusta on modernisoitu täyttämään nykyajan vaatimukset. Jatkossa äänestäminen vaatii kirjautumisen, joten jokaisella äänestäjällä täytyy olla oma sähköpostiosoite, joka on ajan tasalla liiton jäsenrekisterin kanssa, kertoo Urheilutoimittajain Liiton pääsihteeri **Nina Jakonen**.

– Koko syksy on tehty hihat heiluen töitä, jotta äänestysuudistus ja uusi verkkosivusto saadaan maaliin. Codemate on tehnyt hienoa työtä, ja Vuoden Urheilija -äänestys saa vihdoin arvoisensa verkkosivut.

Luovan teknologian taitaja

Näkyvänä osana kokonaisuutta Codemate suunnitteli ja toteutti Vuoden Urheilija -brändille tunnistettavan uuden visuaalisen konseptin. Uudistettu ilme tulee näkymään vuodenurheilija.fi-verkkosivun lisäksi vahvasti paitsi liiton viestinnässä myös muissa digitaalisissa kanavissa ja printissä.

Urheilutoimittajain Liitto ja Codemate ovat sopineet yhteistyöstä pitkällä sopimuksella. Tulevaisuus tuo mukanaan lisää uudistuksia, joita päästään

jatkossa räätälöimään palvelun analytiikkaan pohjautuen.

– Liiton oli helppo lyödä ”hynttyyt yhteen” teknologiayrityksen kanssa, jolle myös urheilu on lähellä sydäntä. Kiinnostus on yhteinen ja tavoitteet korkealla, tiivistää liiton puheenjohtaja **Kari Linna**.

– Ensimmäiset askeleet on nyt otettu ja kehitys ollut melkoinen. Odotan innolla, miten yhteistyöllä kehitämme palvelua tulevina vuosina eteenpäin.

Aidosti urheilusta kiinnostunut digikumppani pitää majaan Oulussa ja Helsingissä. Lisäksi liiketoimintaa on Kaakkois-Aasiassa, jossa konttorit löytyvät Singaporesta ja Bangkokista. Yrityksellä on kuitenkin vahvat juuret Suomessa.

Codematen toimitusjohtaja **Toni Piirainen** on innoissaan digikumppanuudesta Urheilutoimittajain Liiton kanssa.

– Kehitämme työssämme uusia teknologiaratkaisuja eri toimialojen huippuyritysten kumppanina. On hieno kunniakin olla nyt mukana muovaamassa ja tuomassa myös suomalaisen huippu-urheiluvuoden parhaiden valintaa digiaikaan.

– Toimimme jo yhteistyössä muun muassa olympiaumari **Jenna Laukkasen**, AC Oulun, Sotkamon Jymyn, ONS naisfutiksen ja SJ Gamingin kanssa. Urheilu ja e-urheilu ovat tiiviisti osa meitä. Tämä myös näkyy ja kuuluu toimistolla ja kahvipöydissä, heittää Piirainen pilke silmäkulmassa.

– Urheilutoimittajain Liitto Vuoden Urheilija -äänestyksineen sopii kumppanina meille täydellisesti, ja siksi haluamme olla pitkäjänteisesti mukana tällä digitalisaatiopolulla.

Lue lisää: www.vuodenurheilija.fi. ♦

← Kättä päälle! Codematen myyntijohtaja **Janne Korvanen** (vas.) ja Urheilutoimittajain Liiton hallituksen puheenjohtaja **Kari Linna** hymyssä suin monivuotisesta yhteistyösopimuksesta.

Vuoden Urheilija -äänestys alkaa

Ensimmäistä kertaa äänestetään TOP25-ehdokkaistalalta

Kuva: Nina Jakonen

Vuoden Urheilija -äänestys koki toivotun uudistuksen, joten tänä vuonna Urheilutoimittajain Liiton jäsenet äänestävät ensimmäistä kertaa laajan äänestyslistan sijaan TOP25-listan ehdokkaista. Vuoden Urheilija -valiokunnan haastava työ on nyt paketoitu ja tämänvuotiselta listalta löytyy 25 ehdokasta: 11 naista ja 14 miestä. Ehdokkaat esitellään sivuilla 16–17. Vuoden Joukkue ja Vuoden Valmentaja -ehdokkaat löytyvät sivulta 19.

Suomalainen urheiluvuosi ei tänä vuonna tarjonnut arvokisamitalisteja viikosta toiseen, mikä toi listan laatimiseen omat haasteensa.

– Valiokunta korosti valinnoissaan arvokisamenestystä, lajin kansainvälisyyttä sekä tunnettuutta katsoen luonnollisesti lajikirjoa myös sinivalkoisin silmin, kertoo valiokunnan puheenjohtaja **Matti Hannula**.

– Joukkuelajeista jääkiekko ja jalkapallo ovat olleet suomalaismenestyksen myötä tänä vuonna ylivoimaisesti eniten tapetilla, mikä tietysti näkyy myös ehdokaslistassa. TOP25-listan lajivalikoima on joka tapauksessa suhteellisen laaja, ja olen varma, että valiokunnan monivaiheisen työn lopputulos tyydyttää ylivoimaista enemmistöä jäsenistöstämme. On syytä muistaa, että TOP25-listan ehdokkaiden lisäksi jokainen äänestäjä voi edelleen sijoittaa listalle myös yhden oman ehdokkaansa.

– Uskon, että uudistuksen myötä myös äänestysaktiivisuus nousee ja kiinnostus kasvaa entisestään, Hannula sanoo.

Näin uskoo myös valiokunnan uusi jäsen, Satakunnan Kansan urheilutoimittaja **Harri Laiho**.

– Lyhyemmät ehdokaslistat lisäävät mielenkiintoa – kuka pääsee ehdolle, kuka ei? Jo pääsy ehdokaslistalle nousee aiempaa merkityksellisemmäksi ja arvokkaammaksi. Samalla äänestyksen tilkkutäkkimäisyys vähenee ja nostaa toivottavasti myös äänestysinnostusta.

Toinen valiokunnan uusi tulokas, STT:n urheilutoimituksen esimies **Kaija Yliniemi**, huomauttaa, ettei äänestykseen tarvitse suhtautua kuin maailman vakavimpaan asiaan.

– Itse olen äänestänyt yhtä unohtusta lukuun ottamatta joka kerta. Vaikka lajien vertailu on vaikeaa, äänestää voi vähän rennommallakin otteella.

Pitkät perinteet, arvostettu titteli

Urheilutoimittajain Liitto on nimennyt Vuoden Urheilijan vuodesta 1947 alkaen, joten Vuoden Urheilija valitaan nyt 73. kerran. Perinteisen ja arvostetun tit-

telin voittaja julkistetaan 16. tammikuuta 2020 Urheilugaalassa.

Viime vuonna Vuoden Urheilijana palkittiin Pyeongchangin olympialaisissa 50 kilometrin perinteisellä hiihtomatkalla olympiakultaa voittanut maastohiihtäjä **Iivo Niskanen**. Niskasesta tuli ensimmäinen urheilija yli 30 vuoteen, joka valittiin Vuoden Urheilijaksi kahden peräkkäisenä vuotena. Valinta oli Niskaselle kaikkiaan uran kolmas – ensimmäisen kerran hänet valittiin Vuoden Urheilijaksi vuonna 2014 yhdessä **Sami Jauhojärven** kanssa.

Urheilua paljon seuraava kuopiolainen osaa laittaa kolmannen kerran saamansa Vuoden Urheilija -palkinnon oikeaan mittakaavaan.

– Tunnustus on arvokas, mutta monien lajien keskuudesta on muitakin hyviä ehdokkaita. Valintaa tai valitsematta jättämistä ei kannata miettiä liian vakavasti, kiteyttää Niskanen.

Äänestys jatkuu vuodenurheilija.fi -sivuilla 2.1. saakka

Vuoden Urheilija -äänestys alkaa 11. joulukuuta klo 12.00. Vuoden Urheilija -äänestykseen voi osallistua **ainoastaan sähköisellä äänestyslomakkeella ajan tasalla olevalla sähköpostiosoitteella**. Äänestysaika päättyy 2.1.2020 klo 23.59 (Suomen aikaa).

Äänestys tapahtuu Vuoden Urheilija -äänestyksen omilla verkkosivuilla osoitteessa **www.vuodenurheilija.fi**. Äänestyksen jälkeen jokainen äänestäjä saa kiittauksen onnistuneesta äänestyksestä omaan sähköpostiinsa.

– Vuoden Urheilija -äänestysuudistuksen ja uuden äänestysalustan lisäksi iso muutos on myös itse äänestämässä. Jokaisen äänestäjän täytyy rekisteröityä äänestysriville, jotta pääsee äänestämään. Rekisteröitymiskutsu lähetetään

* äänestys alkaa 11.12. ja päättyy 2.1.

* voittaja julkistetaan 16.1. Urheilugaalassa

* voittaja äänestetään TOP25-listalta

* Vuoden Joukkue ja Vuoden Valmentaja äänestetään TOP5-listalta

* Vuoden Nuori Urheilija -voittajaa ei äänestetä, vaan valinnan tekee Urheilutoimittajain Liitto

Vuoden Urheilija -valiokunta 2019 vasemmalta Maria Vesterinen, Kaija Yliniemi, Matti Lehtisaari, Matti Hannula (pj.), Harri Laiho, Tommi Roimela, Mika Saukkonen, Kai Nevala ja Juha Kanerva.

äänestyksen alkaessa jokaiselle omaan sähköpostiin. Mikäli sähköpostiosoite ei ole ajan tasalla liiton jäsenrekisterin kanssa, ei äänestäminen onnistu. Siinä tapauksessa kannattaa ottaa yhteyttä liittoon ja päivittää oma sähköpostiosoite ajan tasalle, muistuttaa Urheilutoimittajain Liiton pääsihteeri **Nina Jakonen** ja kannustaa jäsenistöä käyttämään äänestysoikeuttaan.

– Jokainen ääni merkitsee. Se on nähty jo kahtena edellisenä vuotena, kun esimerkiksi Vuoden Valmentaja -äänestyksessä on voittajan ja toiseksi sijoittuneen välillä ollut vain yhden pisteen ero. Vain äänestämällä voi vaikuttaa.

Fair Play -lehden ja liiton verkkosivujen avulla äänestysohjeet ja ehdokaslistat tavoittavat kaikki äänioikeutetut.

Äänestyspalkintoina matkalahjakortteja ja tuotepalkintoja

Tänäkin vuonna kaikkien äänestäneiden kesken arvotaan upeita palkintoja, joten Vuoden Urheilija -äänestyksen jäsenvelvollisuuden lisäksi voi myös arpaonni osua kohdalle! Kaikkien äänestäneiden kesken arvotaan mm. kaksi Viking Linen matkalahjakorttia sekä tuotepalkintoja. ♦

Vuoden **URHEILIJA** **-valiokunta**

Vuoden Urheilija -valiokunta laatii TOP25-äänestyslistan Vuoden Urheilija -äänestykseen ja TOP5-äänestyslistat Vuoden Joukkue ja Vuoden Valmentaja -äänestyksiin. Valiokunta valitsee vuosittain myös lajien parhaat urheilijat ja vastaa listalla olevista lajeista.

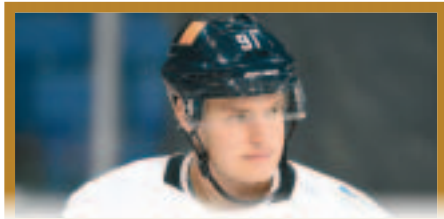
Vuoden Urheilija -valiokunnan kokoonpano 2019

Matti Hannula (pj, freelancer)
Juha Kanerva (Ilta-Sanomat/Urheilulehti, Sanoma)
Harri Laiho (Satakunnan Kansa, AlmaMedia)
Matti Lehtisaari (Yle)
Kai Nevala (Kaleva)
Tommi Roimela (Keski-suomalainen)
Mika Saukkonen (MTV)
Maria Vesterinen (Turun Sanomat)
Kaija Yliniemi (STT)

Marko Anttila, jääkiekko

Suomen MM-kultajoukkueen kapteeni. Teki puolivälierässä Ruotsia vastaan 4-4-tasoituksen Suomen pelatessa ilman maalivahtia. Teki välierässä Venäjää vastaan ottelun ainoan maalin ja Suomen 3-1-voittoon päättyneessä loppuottelussa Kanadaa vastaan sekä Suomen tasoi- tusta voittomaalin.

Aleksander Barkov, jääkiekko

NHL-joukkue Florida Panthersin kapteeni ja NHL:n runkosarjan 2018-2019 paras suomalainen pistemies ja myös joukkueensa paras pistemies (82 otte- lua, 35+61=96). Voitti ylivoimaisella äänen enemmistöllä NHL:n herras- miespalkinnon, Lady Byng Trophyn.

Valtteri Bottas, autourheilu

Formula 1:n MM-sarjassa yhteispisteis- sä toinen, neljä osakilpailuvoittoa.

Venla Harju, suunnistus

MM-pronssia keskimatkalla Norjassa pidetyissä MM-kilpailuissa.

Lukas Hradecký, jalkapallo

Maajoukkueen luottomaalivahti ja yksi johtohahmoista historiallisella matkalla EM-lopputurnaukseen. Bayer Leverkusenin riveissä Bundesliigan nelonen ja paikka Mestarien liigassa.

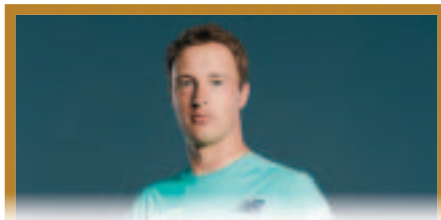
Titta Keinänen, karate

EM-pronssi ja Euroopan kisojen prons- si yli 68-kiloisissa. Painoluokkassaan maailmantilaston kakkonen.

Lauri Kerminen, lentopallo

Venäjän Superliigan mestarin Kuzbass Kemerovon avainpelaaja. Valinta sarjan parhaaksi liberoksi.

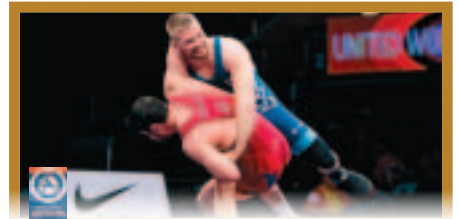
Henri Kontinen, tennis

Nelinpelin ATP-turnausvoitot Rotter- damin ja Tukholman turnauksista.

Amanda Kotaja, yleisurheilu

Paralyseisurheilun MM-kilpailuissa Dubaissa T54-luokassa kultaa 100 met- rin ratakelauksessa. Finaalissa myös 400 metrillä, sijoitus seitsemäs.

Elias Kuosmanen, paini

Jatkoi kreikkalais-roomalaisessa pai- nissa Suomen mitaliketjua ottamalla 97-kiloisten sarjassa toisen peräkkäisen EM-pronssinsa.

Viveca Lindfors, taitoluistelu

Onnistuneen vapaaohjelman myötä EM-pronssia Minskissä tammikuussa.

Lauri Markkanen, koripallo

Vakuuttavia esityksiä Chicago Bullsin joukkueessa NBA-liigassa.

Satu Mäkelä-Nummela, ampumaurheilu

Trapin maailmancupin kakkossija Hollolassa takasi Suomelle maapaikan Tokion olympialaisiin. Maailmancupin finaalissa myös Meksikossa (5.). Tähtäsi Meksikossa peruskilpailun ME:n 123.

Kaisa Mäkäräinen, ampumahiihto
Kolme sijoitusta kolmen parhaan joukkoon maailmancupin osakilpailuissa. Maailmancupin yhteispisteissä seitsemäs.

Iivo Niskanen, maastohiihto
MM-pronssia Seefeldissä 15 kilometrin perinteisen hiihdossa, neljäs 30 kilometrin yhdistelmäkilpailussa ja viestissä. Lisäksi maailmancupin osakilpailun voitto Otepäässä ja Rukalla.

Sanna Pasanen, keilailu
Pronssia MM-kilpailut huipentaneessa Mastersissa Las Vegasissa.

Mira Potkonen, nyrkkeily
60-kiloisten EM-kulta, MM-pronssi ja Euroopan kisojen kulta. Maailmantilaston ykkönen painoluokassaan.

Teemu Pukki, jalkapallo
Maajoukkueen ykköstykki matkalla historialliseen EM-lopputurnauspaikkaan. Teki karsinnoissa ennätyselliset 10 maalia. Englannin Mestaruussarjan maalikuningas ja kauden 2018–2019 paras pelaaja. Seurajoukkueen (Norwich) nousu Valioliigaan. Tehokas alkua yhdessä maailman parhaista sarjoista, valittiin Valioliigan elokuun parhaaksi pelaajaksi.

Mikko Rantanen, jääkiekko
NHL-joukkue Colorado Avalanchen toiseksi paras pistemies runkosarjassa 2018–2019 (74 ottelua, 31+56=87) ja pudotuspeleissä paras pistemies (12 ottelua, 6+8=14). Runkosarjassa suomalaisten pistekakkonen, pudotuspeleissä ykkönen.

Rene Rinnekangas, lumilautailu
Hopeaa X Gamesin slopestylessä Coloradossa. MM-kilpailuissa Utahissa yhdeksäs.

Noora Rätty, jääkiekko
Naisten MM-hopeajoukkueen maalivahti, valinta tähdistökentälliseen ja turnauksen parhaaksi maalivahdiksi.

Kaisa Sali, triathlon
Kuudes sija Havaijin täysien matkojen Ironman-kilpailussa.

Emil Soravuo, voimistelu
Euroopan kisoissa Minskissä kultaa permannolla. Kauden maailmanluokassa kaksi kertaa permantofinaalissa (4. ja 5.). Kansainvälisen voimisteluliiton rankinglistalla permannon nelonen.

Leo-Pekka Tähti, yleisurheilu
Paralympic-urheilun MM-kilpailuissa Dubaissa T54-luokassa kultaa 100 metrin ratakelauksessa.

Eva Wahlström, nyrkkeily
Säilytti Las Vegasin nyrkkeilyllään naisten pääottelussa WBC-liiton ylempään hōyhensarjan MM-tittelin.

Oma valinta

**Vuoden Urheilija
-äänestys**
11.12.2019–2.1.2020
www.vuodenurheilija.fi

VALKOISTA JOULUA PUNAISILTA LAIVOILTA.

Kiitos yhteistyöstä ja urheilullista uutta vuotta!

Vikingline.fi

SIELLÄ ILO SEILAA.

Cheerleadingin naisten MM-kultajoukkue

Cheer-sarjan MM-kultaa Orlandossa eli lajia pitkään hallinneen Yhdysvaltojen kotikisoissa.

Jalkapallon miesten A-maajoukkue

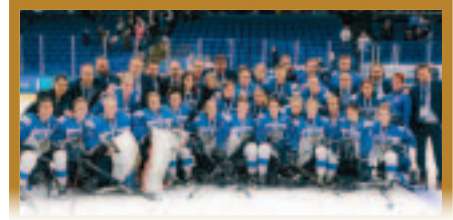
Selvitti tiensä historiallisesti ensimmäistä kertaa karsinnoista EM-loppu-turnaukseen.

Vuoden
JOUKKUE
ÄÄNESTYS

Jääkiekon miesten MM-kultajoukkue

Ennakkoon vaille mahdollisuuksia tuomittu nimetön joukkue kasvoi voittajaksi ja otti sensaatiomaisesti maailmanmestaruuden Slovakian Bratislavassa.

Jääkiekon naisten MM-hopeajoukkue

Saavutti MM-hopeaa ensimmäisen kerran kisahistoriassa. Hävisi kotikisojen finaalin Espoossa USA:lle rangaistuslaukauskisassa sen jälkeen, kun Suomen tekemä jatkoaikamaali oli hylätty videotarkistuksen jälkeen.

Suunnistuksen miesten MM-hopeaviestijoukkue

Alexi Niemi, Elias Kuukka ja Miika Kirmula voittivat hopeaa Norjassa pidetyissä MM-kilpailuissa.

Jukka Jalonen jääkiekko

Suomen miesten MM-kultajoukkueen päävalmentaja.

Vuoden
VALMENTAJA
ÄÄNESTYS

Pasi Mustonen jääkiekko

Suomen naisten MM-hopeajoukkueen päävalmentaja.

Tuomas Sammelluoto lentopallo

Venäjän Superliigan mestaruus Kuzbass Kemerovon valmentajana. Kansojen liigan voitto Venäjän maajoukkueen valmentajana.

Markku Kanerva jalkapallo

Ensimmäinen valmentaja, joka on johdattanut Suomen EM- tai MM-karsinnoista arvokilpailuihin.

Maria Wahlroos cheerleading

Valmensi Suomen naisten maajoukkueen MM-kultaan cheer-sarjassa. Valittiin kevään MM-kilpailuissa kansainvälisen liiton (ICU) Vuoden valmentajaksi.

Vuoden Urheilija
-äänestys
11.12.2019–2.1.2020
www.vuodenurheilija.fi

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden Urheilija -äänestyksessä äänestetään Vuoden Urheilijaa **vuoden 2019 urheilusuuritusten perusteella**. Äänestyksessä ei äänestetä urheilu-urapalkinnon saajaa.

Valinnat tehdään liiton Vuoden Urheilija -valiokunnan laatimalta TOP25-listalta. **Äänestäjän on sijoitettava listalle vähintään viisi (5) ja enintään kymmenen (10) parasta urheilijaa.** Listan ykköseksi äänestetty urheilija saa kymmenen (10) pistettä, toiseksi äänestetty yhdeksän (9) ja niin edelleen.

Kymmenen parhaan -listalle voi äänestää myös TOP25-listan **ulkopuolelta yhden urheilijan**, mutta vain niistä lajeista, joissa valitaan eri lajien parhaat urheilijat. Vuoden Urheilija -äänestyksessä ei voi äänestää listan ulkopuolelta sellaista urheilijaa, joka omaa kaksoiskansalaisuuden, mutta ei urheile Suomen lipun alla eli ei selkeästi edusta kilpaillessaan Suomea. Mikäli listan ulkopuolelta äänestetään, on mukaan liitettävä urheilijan nimi, laji, saavutus ja selkeät perustelut. Perustelemattomat äänet hylätään automaattisesti. Perustelujen ehdotusten pääsemisestä mukaan lopulliselle äänestystuloslistalle päättää Vuoden Urheilija -valiokunta. Mikäli äänestäjän oma ehdotus hylätään, ko. äänestysrivi jää tyhjäksi – muutoin äänestyslomake pysyy ennallaan.

Vuoden Urheilija -äänestyksessä äänestetään **yksilöurheilijaa tai paria. Joukkuetta ei voi enää äänestää** Vuoden Urheilijaksi. Parit, esimerkiksi kilpatanssissa, soudussa, melonnassa, maastohiihdon parisprintissä jne. on huomioitu Vuoden Urheilija -listaa laadittaessa. Vuoden Urheilijaksi voidaan valita vain ihmisurheilija, ei siis hevosta tai koiraa.

Vuoden Urheilija -äänestykseen voivat osallistua jäsenmaksunsa maksaneet Urheilutoimittajain Liiton ja sen paikalliskerhojen jäsenet. Samassa yhteydessä äänestetään myös Vuoden Joukkuetta ja Vuoden Valmentajaa. Vuoden Nuori Urheilija -valinnan tekee Urheilutoimittajain Liitto.

Vuoden Joukkue -äänestys

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden Joukkue -äänestyksessä kootaan **kolmen (3) parhaan lista vuoden 2019 urheilusuurituksista**. Äänestyksessä ei äänestetä pitkästä joukkue-/seuramenestyksestä.

Valinnat tehdään liiton Vuoden Urheilija -valiokunnan laatimalta TOP5-listalta. **Äänestäjän on sijoitettava listalle kolme (3) parasta joukkuetta.** Listan ykköseksi äänestetty joukkue saa viisi

(5) pistettä, toiseksi äänestetty kolme (3) ja kolmanneksi sijoitettu yhden (1) pisteen.

Listan ulkopuolisia joukkueita ei voi äänestää.

Joukkueen muodostaa kolme tai useampi kilpailija. Sellaiset joukkuekilpailut, jotka koostuvat erillisistä yksilösuorituksista (esim. keilailun, mäkihypyn, yhdistetyn, ammunnan joukkuekilpailut), kuuluvat joukkueiden piiriin.

Vuoden Valmentaja -äänestys

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden Valmentaja -äänestyksessä kootaan **kolmen (3) parhaan lista vuoden 2019 saavutuksiin perustuen**. Äänestyksessä ei äänestetä valmentajaurapalkinnon saajaa.

Valinnat tehdään liiton Vuoden Urheilija -valiokunnan laatimalta TOP5-listalta. **Äänestäjän on sijoitettava listalle kolme (3) parasta valmentajaa.** Listan ykköseksi äänestetty valmentaja saa viisi (5) pistettä, toiseksi äänestetty kolme (3) ja kolmanneksi sijoitettu yhden (1) pisteen.

Listan ulkopuolisia valmentajia ei voi äänestää.

Lajien parhaat urheilijat -valinnat

Urheilutoimittajain Liiton lajien parhaita urheilijoita on valittu vuodesta 1946 lähtien. Valinnat tekee liiton Vuoden Urheilija -valiokunta. Tämän vuoden osalta Lajien parhaat urheilijat julkistetaan 15. tammikuuta 2020.

Lajivalikoima on vuosien mittaan jatkuvasti laajentunut. Vuonna 2019 lajilistalle lisättiin neljä uutta lajia: agility, kiipeily, rullalautailu ja taitouinti.

Lajien parhaat urheilijat -listan lajeista vastaa Vuoden Urheilija -valiokunta. Uusia lajeja otetaan listalle valiokunnan harkinnan mukaan mm. lajiliittojen omasta anomuksesta. Kriteereinä ovat mm. lajin harrastuneisuus, kansallinen kilpailutoiminta ja kansainvälisyys.

Vuonna 2019 lajeja on yhteensä 76: aerobic, agility, alamäkiluistelu, alppilajit, amerikkalainen jalkapallo, ampumahiihto, ampumaurheilu, autourheilu, beach volley, biljardi, curling, darts, freestyle, frisbeegolf, futsal, golf, hiihtosuunnistus, ilmailu, jalkapallo, jousiammunta, judo, jääkiekko, jääpallo, karate, keilailu, kiipeily, koripallo, käsipallo, lentopallo, lumilautailu, maahockey, maastohiihto, melonta, miekkailu, moottorikelkkailu, moottoripyöräily, moottoriveneily, mäkihyppy, nykyaikainen viisiottelu, nyrkkeily, paini, painonnosto, pesäpallo,

pikaluistelu, potkunyrkkeily, purjehdus, pyöräily, pyöräsuunnistus, pöytätennis, raviurheilu, ratsastus, ringette, rugby, rullakiekko, rullalautailu, salibandy, soutu, squash, sulkapallo, suunnistus, taekwondo, taitoluistelu, taitouinti, tanssiurheilu, tennis, thainyrkkeily, tik-kaurheilu, triathlon, uimahypyt, uinti, vapaaottelu, vesipallo, voimanosto, voimistelu, yhdistetty hiihto ja yleisurheilu.

Lajien luonteen vuoksi cheerleadin-gissa ja muodostelmaluistelussa ei valita yksittäistä urheilijaa lajin parhaaksi, mutta lajit on huomioitu Vuoden Joukkue ja Vuoden Valmentaja -äänestyslistoja laadittaessa.

Äänestää voi ainoastaan sähköisellä äänestyslomakkeella

Vuoden Urheilija -äänestykseen voi osallistua ainoastaan sähköisellä **äänestyslomakkeella ajan tasalla olevalla sähköpostiosoitteella**. Äänestysaika päättyy 2.1.2020 klo 23.59 (Suomen aikaa). Äänestys tapahtuu Vuoden Urheilija -äänestyksen omilla verkkosivuilla osoitteessa www.vuodenurheilija.fi. Äänestyksen jälkeen jokainen äänestäjä saa kiittauksen onnistuneesta äänestyksestä omaan sähköpostiinsa. ♦

Lajiliittojen anomukset vuoden 2020 lajilistalle

Niillä lajiliitoilla, jotka eivät vielä ole mukana Vuoden Urheilija -äänestyksen lajilistalla, on mahdollisuus anoa pääsyä vuoden 2020 lajilistalle. Lajiliiton tulee lähettää hallituksen hyväksymä vapaamuotoinen anomus Urheilutoimittajain Liittoon 30.4.2020 mennessä (toimisto@urheilutoimittajat.fi). Anomuksesta tulee ilmetä mm. lajin esittely, harrastuneisuus, kotimainen kilpailutoiminta ja kansainvälisyys. Vuoden Urheilija -valiokunta käsittelee anomukset 31.8.2020 mennessä.

Vuoden Urheilija -äänestys alkaa

Olethan lähettänyt tai päivittänyt sähköposti-osoitteesi liittoon?

Udistunut Vuoden Urheilija -äänestys alkaa 11. joulukuuta klo 12.00. Äänestysuudistuksen lisäksi myös äänestysivu ja äänestysalusta ovat uudistuneet ja äänestys tapahtuu täysin uusilla verkkosivuilla osoitteessa www.vuodenurheilija.fi.

Jokainen Urheilutoimittajain Liiton jäsen saa sähköpostiinsa rekisteröintikutsun eli linkin Vuoden Urheilija -äänestykseen. Jokaisen äänestäjän tulee ensin rekisteröityä, jotta pääsee äänestämään. Mikäli sähköpostiosoite puuttuu tai se on päivittämättä liiton jäsenrekisteriin, niin äänestys ei onnistu. Ota siinä tapauksessa yhteyttä liittoon: toimisto@urheilutoimittajat.fi.

HUOM! Kirjautuminen ei onnistu ilman liiton jäsenrekisterin kanssa ajan tasalla olevaa sähköpostiosoitetta. ♦

Akkreditointi Suomen Urheilugaalaan 16.1.

Suomen Urheilugaala järjestetään 16. tammikuuta 2020 Hartwall Arenalla, Helsingissä. Suomen Urheilugaala ja Urheilutoimittajain Liitto palkitsevat Urheilugaalassa huippu-urheilijoita, urheiluvaikuttajia, taustahahmoja, nuoria nousevia kykyjä sekä suomalaisen urheiluelämän moniosaajia.

Media-akkreditointi Urheilugaalaan alkaa 9.12.2019 ja päättyy 9.1.2020. Akkreditointilomake löytyy Urheilugaalan verkkosivuilta: www.urheilugaala.fi.

Lehdistöpassit luovutetaan akkreditoituneille median edustajille Hartwall Arenan D1-sisäänkäynnin lehdistön akkreditointipisteessä gaalapäivänä klo 14.30 alkaen, jolloin myös Power Play -ravintolaan sijoitettu lehdistökeskus avataan. Huom! Langattomien mikrofonien käyttö mediakeskuksessa on kielletty.

Lisätiedot:

Urheilugaalan lehdistöpäällikkö Laura Lehtonen, puh. 040 743 7107, laura.lehtonen@urheilugaala.fi.

Tule terävöittämään seurasi varainhankintaa!

Urheiluseuran varainhankintakoulutus mahdollistaa seurojen oman varainhankinnan lisäämisen, uusien varainhankinnan mahdollisuuksien oivaltamisen sekä hyvien käytänteiden jakamisen osallistujien kesken.

Kysy lisää:

Petri Puronaho
040 814 096

ext-petri.puronaho
@vierumaki.fi

Pertti Pohjola
040 5474 466

pertti.pohjola@
vierumaki.fi

Ali Kangas-Hynnälä
040 1996 038

ali.kangas-hynnila@
broons.fi

**VAUHTIA
KAUPUNGIN
SYDÄMESSÄ!**

www.kuninkuusravit.fi
www.ticketmaster.fi/kuninkuusravit

Vuoden urheilija -valinnat kertovat Pohjoismaiden urheilukulttuurista

Teksti: **Esko Hatunen**
 Kuva: **Sveriges Radio/
 Alexander Donka**

Ampumahiihtäjä **Hanna Öberg**, Ruotsi; yleisurheilija **Jakob Ingebritsen**, Norja; tennispelaaja **Caroline Wozniacki**, Tanska; jalkapalloilija **Sara Björk Gunnarsdóttir**, Islanti ja **Iivo Niskanen**, Suomi, valittiin vuoden 2018 urheilijoiksi Pohjoismaissa.

Ruotsin Radion (SR) urheilutoimituksen perustama *Jerringpriset* on suomalaisille tutuin muissa Pohjoismaissa vuoden parhaalle urheilijalle myönnettävästä palkinnoista. Viime vuoden palkinnon sai Pyeongchangin talviolympialaisissa ampumahiihdon kultaa voittanut **Hanna Öberg**. Hän vei palkinnon niukalla äänierolla yleisäänestyksessä toiseksi tulleeseen suunnistaja **Tove Alexanderssoniin**. Lopputuloksissa eroksi muodostui 2 315 ääntä. Kaikkiaan valintaan osallistui 479 749 innokasta ruotsalaista urheilun seuraajaa.

Jerringprisetin ehdokaslistan laatii Sveriges Radion urheilutoimituksen asettama raati. Yleisö saa äänestää ehdokkaista suosikkiaan. Vuosina 2016 ja 2017 äänestysmenettely sai kovaa kritiikkiä. Vuoden 2016 äänestyksen voitti ratsastaja **Peder Fredricson**, joka saavutti hopeaa Rion olympialaisten esteratsastuksessa. Taakse jäi golfin British Openin kautta aikain ensimmäinen ruotsalainen voittaja **Henrik Stenson**.

Fredricsonin skandaalinmakuinen valinta ei jäänyt viimeiseksi, sillä hänet valittiin Ruotsin parhaaksi urheilijaksi heti seuraavana vuonna. Tällä kertaa kakkoseksi jäi uinnin kaksinkertainen pitkien ratojen maailmanmestari **Sarah Sjöström**.

Molempien vuosien äänestystä epäiltiin laji-ihmisten mobilisoimaksi manipulaatioksi ja äänestykseen vaadittiin muutoksia. Sveriges Radion urheilun päällikkö **Markus Borger** kommentoi viime vuoden valinnasta aiheutunutta kohua heti tuoreeltaan (17.1.2019) Sveriges Radion verkkosivulla.

– Tiedämme, että monien lajiliittojen jäsenet ovat osallistuneet äänestykseen saadakseen omalle ehdokkaalleen mahdollisimman monta ääntä. Tätä keskustelua palkinnosta käydään joka vuosi – joskus enemmän ja joskus vähemmän. *Jerringprisetin* asema on säilynyt vahvana ja kaikki urheilijat arvostavat sitä.

Vuoden 2020 *Jerringpriset*-gaalassa 27.1. valitaan vuoden 2019 paras ruotsalaisurheilija. Ehdokkaat julkaistiin marraskuun lopulla.

Peder Fredricson sai vuoden 2017 Ruotsin radion urheilutoimituksen perustaman Jerringpriset-palkinnon.

Norjassa runsaudenpula menestyjistä

Maileri **Jakob Ingebritsen** valittiin vuoden 2018 Norjan parhaaksi urheilupersoonaksi (urheilija tai valmentaja) ohi Etelä-Korean talviolympialaisten 21 mitalistin. Näiden joukossa oli muun muassa maastohiihtäjä **Marit Björgen**, joka voitti viisi olympiamitalia – siis kaikilla matkoilla, joille hän osallistui. Lisäksi arvokilpailut ja kausi jäivät kaikkien aikojen naishiihtäjän uran viimeisiksi.

Norjalaiset urheilutoimittajat ovat valinneet vuoden urheilijan tai valmentajan (*Årets idrettsnaavn*) vuodesta 1948 lähtien. Useimmin palkinnon on saanut yleisurheilun edustaja, 19 kertaa, ja toiseksi eniten valintoja on osunut maastohiihtoon, 13 kertaa. Talvilajien urheilija (maastohiihto, ampumahiihto, alppihiihto, pikaluistelu ja mäkihyppy) on saanut eniten norjalasten urheilutoimittajien ääniä 56 kertaa. Kesälajien edustajat ovat saaneet huomionosoituksen yhteensä 13 kertaa.

Erikoisin valinta lienee vuoden 2013 äänestyksen voittanut shakin maailmanmestari **Magnus Carlsen**. Hän voitti äänestyksessä golfari **Suzann Pettersenin**, joka voitti kaudella 2013 naisten Euroopan kiertueen Masters-turnauksen Ranskassa.

Vuonna 1997 äänestys meni tasan MM-kullan Ateenan yleisurheilun korkeushypyssä voittaneen **Hanne Hauglandin** ja jalkapallojoukkue Rosenborgin managerin **Nils Arne Eggenin** välillä.

Myös yksi joukkue on saanut norjalaisen urheilun merkittävimmän vuosittaisen huomionosoituksen. Miesten

jalkapallomaajoukkue selvisi vuoden 1994 MM-kilpailuihin **Egil "Drillo" Olsenin** johdolla ja nousi Fifa-rankingissa peräti toiseksi. Ensimmäiset arvokilpailut päättyivät kuitenkin jo alkulohkoon.

Naisurheilijat eturivissä Tanskassa

Tanskassa vuoden urheilijapersoonan tai joukkueen valitsee paikallinen Olympiakomitea yhdessä maan suurimman sanomalehden *Jyllands-Postenin* kanssa. Vuoden 2018 palkinnon voitti tennistähti **Caroline Wozniacki**. Hän sai saman huomionosoituksen ensimmäisen keran jo läpimurtoaudellaan 2010, jolloin hän nousi WTA-listan ykköseksi. Tanskassa nainen on saanut *Årets Sportsnavn*-palkinnon kahdeksan kertaa 11 edellisestä valinnasta.

Maan palkittujen urheilijoiden lajikirjo kertoo, että Tanska on kesäurheilulajien maa. Vuodesta 1991 jaetun palkinnon on aina voittanut kesälajin edustaja, jos autourheilukin siihen kategoriaan laskeaan. **Tom Kristensen** voitti Le Mansin 24 tunnin ajon peräti yhdeksän kertaa ja tuli valituksi vuosina 2002 ja 2005 Tanskan parhaaksi urheilijaksi.

Tanskalaisilla on myös yksi ristiriitaisia tunteita herättänyt valinta vuodelta 1996. Tuolloin maantienpyöräilijä **Bjarne Riis** voitti Ranskan ympäriajon. Vuonna 2007 hän kuitenkin tunnusti käyttäneensä EPOa vuosien 1993–1998 välisenä aikana.

Islanti on joukkueurheilumaa

Islannissa vuoden urheilija -palkinto on jaettu vuodesta 1956 lähtien. Viime vuonna palkinnon sai jalkapalloilija **Sara Björk Gunnarsdóttir**. Hän voitti Saksan Bundesliigan mestaruuden ja cupin Wolfsburgin riveissä.

Maassa on arvostettu joukkueurheilussa menestyneitä, sillä 2000-luvulla ainoastaan neljä yksilöurheilijaa on pokannut palkinnon. Islannin urheiluammattilaisten yhdistys, ÍSí, valitsee vuoden urheilijan lisäksi vuoden joukkueen ja valmentajan.

Lähteet:

www.sportsjournalistene.no
www.sverigesradio.se
www.jyllands-posten.dk
www.isi.is

UUSI TARINA ALUILLAAN!

Susijengi aloittaa helmikuussa taistelun viidennestä peräkkäisestä EM-kisapaikasta. Ensimmäinen koetinkivi tulee suoraan maailman huipulta, kun Susijengin avausvastustajaksi koti-
luolaan torstaina 20.2.2020 saapuu EM-kisojen hopeamitalisti Serbia. Lämpimästi tervetuloa nauttimaan aidosta Susijengi-tunnelmasta Espoo Metro Areenalle!

SUSIJENGIN EM-KARSINNAT: HELMIKUU 2020, MARRASKUU 2020 JA HELMIKUU 2021.
EM-KISAT SYYSKYYLLÄ 2021: GEORGIASSA, ITALIASSA, SAKSASSA JA TSEKISSÄ

6PELAAJA

Kuule maajoukkuekuulumiset ensimmäisenä, varmista omat matsilippusi ennen julkimyyntiä ja hommaa fanikamat alennuksella.

LIITY LAUMAAN!

basket.fi/6pelaaja

*Urheilutoimittajain Liitto
toivottaa kaikille
Menestyksellistä
Uutta Vuotta 2020!*

Sijoita tulevaisuuteen - kokousta villoilla

Villakokous alkaen
175€/henkilö (sis alv)

Villakokoukseen sisältyy aamukahvi ja aamiaisen, 2x kokouslounas, keittiömestarin buffetillallinen sekä villavuokra villoissa Koivu ja Kallio (min 6 henkilöä).

(Hinta saatavilla varustilanteen mukaan, kun kokous pidetään 29.2.2020 mennessä. Hintaa koskee uusien varauksien.)

- > kisakallio.fi
- > kokoukset
- > villakokous syystarjous

Kysy tarjoustasi myös muista
Villoistamme!

Laadukkaat puitteet luonnon helmassa

Lisätiedot:

Jaana Ihatsu
jaana.ihatsu@kisakallio.fi
puh. +358 40 455 0694

Markus Lassila
markus.lassila@kisakallio.fi
puh. +358 44 984 6518

Kisakallion Urheiluopisto

Kaarina Karin tie 4, 08360 LOHJA
asiakaspalvelu@kisakallio.fi | www.kisakallio.fi

Kuva: Nina Jakonen

Kalle Kaiharin ja Urheilutoimittajain Liiton yhteistyö alkoi jo 1974

Vuoden
URHEILIJA
ÄÄNESTYS

Elettiin vuotta 1974, kun suomalainen urheilu sai ehkä legendaarisimman palkintonsa – tasavallan presidentti **Urho Kekkonen** ja kauppaneuvos **Kalle Kaiharin** lahjoittaman Kultaisen kiekon. Ensimmäisenä arvokkaan palkinnon vastaanotti juoksija **Riitta Salin**, jonka Urheilutoimittajain Liiton jäsenet arvosivat Vuoden Urheilijaksi edellä mainittuna vuonna.

Teksti: **Asko Tanhuanpää**
Kuva: **Kalle Kaiharin Tukisäätiön arkisto**

Presidentinlinnassa järjestetyssä tilaisuudessa kiekkoa oli Kekkonen ja Kaiharin ohella luovutamassa myös liiton silloinen puheenjohtaja **Matti Salmenkylä**.

– Vuoden Urheilijalle ojennettava Kultainen kiekko on edelleen Kauppaneuvos Kalle Kaiharin Tukisäätiön näkökulmasta erittäin merkittävä juttu ja samalla myös säätiön näkyvin palkinto. Se osuu täydellisesti meidän ydintehtäväämme, säätiön asiamiehenä vuodesta 2014 toiminut **Tuomo Huhtanen** tiivistää.

Harvemmat ovat huomanneet, että Kalle Kaihari ja Urho Kekkonen lah-

Tasavallan presidentti Urho Kekkonen ja "varapresidentti" Kalle Kaihari ovat lahjoittaneet Kultaisen kiekon Urheilutoimittajain Liitolle annettavaksi vuoden parhaalle urheilijalle.
Kuva: Kalle Kaiharin arkisto.

joittivat Kultaisen kiekon jo viisi vuotta aikaisemmin, kun Kaiharin nimeä kantava säätiö perustettiin. Tänä syksynä Tampereella juhlittiin säätiön 40-vuotista toimintaa, mutta Kultainen kiekko on jaettu jo 45 kertaa.

Merkittävä rooli

Nykyisen Tukisäätiön syntysanat lausuttiin puolestaan lokakuussa 2007, kun vuonna 1971 perustettu Tampere 60 -tukisäätiö ja Kauppaneuvos Kalle Kaiharin säätiö fuusioituivat. Jälkimmäisen säätiön valmistelevalta kokoukselta pidettiin Tampereella jo tammikuussa 1976, mutta säätiörekisteriin se merkittiin vasta marraskuussa 1979.

– Kultaisia kiekkoja on itse asiassa liikkeellä kolme. Yhden Kaihari ja Kekkonen lahjoittivat Sotainvalidien Veljesliitolle 1977 ja toisen samana vuonna Työvään Urheiluliitolle. TUL:n kiekko

annetaan vuosittain järjestön vuoden joukkueelle, ja sotainvalidien kiekko on puolestaan mennyt lähtökohtaisesti ansiokasta huoltotyötä tehneille yhteistyökumppaneille, Huhtanen kertoi.

– Visioasteella on puhuttu siitäkin, että Veljesliiton kiekko siirtyisi viimeisen iltahuudon jälkeen Sotilasurheiluliitolle, hän paljasti.

Kauppaneuvos Kalle Kaiharin Tukisäätiön ydinalue ja -tehtävät ovat edelleen Tampereella – Tuomo Huhtasta suoraan siteeraten juuria ja historiaa ei voi vaihtaa – mutta sen toiminta näkyy siis vahvasti myös muualla maassa.

Säätiön vuosijuhlissa juhlapuheen piti Suomen Olympiakomitean ensimmäinen varapuheenjohtaja **Susanna Rahkamo**.

– Vierasjoukosta näki, että säätiöllä on merkittävä rooli niin paikallisesti kuin suomalaista urheilua ajatellen laajemminkin, Huhtanen tiivistä. ♦

Tiesitkö?

Vuoden Urheilija valittiin ensimmäisen kerran vuonna 1947, jolloin titteli jaettiin kahdelle urheilijalle: **Mikko Hietaselle** (kestävyysjuoksu) ja **Lassi Parkkiselle** (pikaluiستelu).

Vuoden naisurheilija valittiin ensimmäisen kerran vuonna 1949, jolloin voiton vei hiihtäjä **Kerttu Pehkonen**. Nykyisin Vuoden naisurheilijaa ei enää valita erikseen.

Eniten Vuoden Urheilija -valintoja on **Veikko Hakulisella**, sillä hänet valittiin ykköseksi vuosina 1952, 1953, 1954 ja 1960.

Kolmeen voittoon Vuoden Urheilija -äänestyksessä ovat yltäneet **Marjo Matikainen**, **Tero Pitkämäki** sekä **Iivo Niskanen** ja kahdesti Vuoden Urheilijana on palkittu **Heikki Hasu**, **Eero Mäntyranta**, **Kaarlo Kangasniemi**, **Lasse Virén**, **Pertti Karppinen**, **Heikki Ikola**, **Matti Nykänen** ja **Mika Myllylä**.

Vammaisurheilija valittiin Vuoden Urheilijaksi ensimmäisen kerran vuonna 2016, kun voiton vei ratakeulaaja **Leo-Pekka Tähti**.

Vuoden Joukkue ja Vuoden Valmentaja valittiin ensimmäisen kerran vuonna 1975, jolloin nuorten jalkapallomaajoukkue äänestettiin Vuoden Joukkueeksi ja ampumahiihdon päävalmentaja **Pekka Toivonen** rankattiin Vuoden Valmentajaksi.

Leo-Pekka Tähti on saanut Vuoden Urheilija -äänestyksen voittajana eniten pisteitä koko äänestystehistoriassa. Vuonna 2016 Tähti rikkoi ensimmäisenä 5000 pisteen rajan, sillä pistesaldo oli 5017. Toiseksi eniten ääniä voittajana on kerännyt **Iivo Niskanen**, joka voitti äänestyksen viime kerralla 4740 pisteellä.

Kiinnostaako urheilumanagerointi?

Urheilumanageroinnin peruskoulutus antaa monipuoliset valmiudet yksilön, joukkueen tai seuran omatoimiseen managerointiin. Seuraava koulutus alkaa 18.3.2020.

Hae nyt!

Haku koulutukseen päättyy 31.1.2020

Ilmoittaudu ja lue lisää:
vierumaki.fi/koulutuskalenteri

MITEN VOIMME OLLA AVUKSI?

- Yritysmuutot
- Kuluttajamuutot
- Ulkomaanmuutot
- Logistiikkapalvelut
- Tapahtumapalvelut
- Kierrätys
- Varastointi

Soita palvelunumeroomme
020 554 554

NIEMI PALVELUT OY
020 554 554
www.niemi.fi

Helsinki • Jyväskylä • Kuopio • Lahti • Oulu • Tampere • Turku

Kaikkien aikojen suomalainen seiväshyppääjä ja
Vuoden Urheilija 1962

Pentti Nikula oli lasikuituseipään kuningas

Seiväshyppääjä **Pentti Nikula** valittiin Vuoden Urheilijaksi 1962. Nimityksen perusteina olivat hänen saman vuoden kesällä hyppäämänsä maailmanennätys ja syksyllä saavuttamansa Euroopan mestaruus muiden voittojen ohella.

Teksti: **Esko Hatunen**

Kuvat: **Suomen urheilumuseo**

Palkintojenjakotilaisuus televisioitiin Helsingistä suorana muualle Suomeen. Teknisistä ongelmista johtuen se näkyi katsojille kuitenkin vain Helsingin seudulla.

Tuolloin Vuoden Urheilijaksi valittu sai pienen kristallimaljakon, mutta se ei ollut Pentti Nikulan parhaiten mieleen jäänyt palkinto.

– Sain lisäksi myös radion ja levysoittimen yhdistelmän, mikä siihen aikaan oli hieno lahja.

23-vuotias seiväshypyn maailmanennätyksen haltija ja Euroopan mestari sai tunnustuksen äänestyksessä, jossa toiseksi tuli hiihdon MM-kilpailuissa kultaa ja hopeaa saavuttanut **Eero Mäntyranta** ja kolmanneksi kivääriammunnan MM-kultaa voittanut **Pauli Janhonen**.

– Kun silloin olin tottunut voittamaan, niin Vuoden Urheilija -valintaa ei osannut edes arvostaa sillä tavalla kuin olisi silloin ehkä pitänyt, Nikula harmittelee.

Pentti Nikula hyppäsi 22.6.1962 seiväshypyn maailmanennätykseksi 494. Se päätti yhdysvaltalaisen 35 vuoden valtakauden maailmanennätyksen haltijoina.

Lasikuituseipäällä ennätyskorkeuksiin

Vuosi 1962 oli Nikulalle menestyksenkäs. Helmikuussa Itä-Berliinissä järjestetyissä kilpailuissa hän ylitti 471, joka oli silloinen Euroopan ennätys hallissa.

Suomen ensimmäiset yleisurheilun sisäratojen Suomen mestaruuskilpailut järjestettiin huhtikuussa Espoon Otahallissa, jossa Suomen mestaruus irtosi tuloksella 450.

– Siinä kisassa minulla meni ensimmäisen kerran seiväs poikki. Kaikkiaan

niitä katkesi urallani yhteensä 11 kappaletta, joten siihen ennätti tottua, Nikula naurahtaa.

Hyppyvälineissä oli tapahtunut merkittävä kehitysharppaus, kun metalliseipäistä oli siirrytty lasikuituun niiden materiaalina. Nikulakin oli jo edelliskesänä ylittänyt lasikuituseipäällä 451, mikä toi heti viiden sentin parannuksen hänen teräksisellä välineellä parhaaksi jääneeseen tulokseensa.

Edellistalven harjoittelu lasikuituseipäällä näkyi Nikulan otteissa. Toukokuun 6. päivänä 1962 Lahdessa syntyi Euroopan ennätys 472. Ennätystahti jatkui Münchenissä 26.5. 475, Jyväskylässä 29.5. 495, ja 8.6. Karhulassa rima jäi kannattimilleen uudessa EE-korkeudessa 485.

Yhdysvaltalaisen ME-putki poikki

Keväällä 1962 yhdysvaltalaiset hyppääjät olivat rikkoneet ensimmäiset lasikuituseipään maailmanennätykset: ensin **John Uelses** 489 ja sitten **Dave Tork** kohotti ennätyksen lukemiin 493. Lajin ME oli ollut yhdysvaltalaisen hallussa vuodesta 1927 lähtien.

Somerolla syntynyt Nikula oli saada ennätyksen haltuunsa jo kesäkuun alussa Jyväskylässä.

– Uskon, että olisin hypännyt jo siinä kisassa maailmanennätyksen, mutta silloin seiväs meni poikki ja kisa jäi siihen.

Helsingin olympiastadionilla 15. kesäkuuta rima pysyi jo uudessa ME-korkeudessa 494, mutta seiväs kaatui hyp-

pääjän perässä alas. Silloisten sääntöjen mukaan tulos hylättiin.

– Minä hyppäsin maailmanennätyksen todellisuuudessa siis kaksi kertaa, kun se ennätys Kauhavan juhannuski-soissa sitten syntyi.

Nikula hyppäsi hyväksytysti ensimmäisellä yrittämällä 494 kesäkuun 22. päivänä 1962.

– Olosuhteet olivat erittäin hyvät, vaikka Kauhavan kentällä oli savirata. Se oli kuitenkin yllättävän nopea, kun vähään aikaan ei ollut satanut.

Ennätys huomioitiin välittömästi suorituksen jälkeen, mikä sekoitti yritykset haamurajan rikkomiseksi.

– Minua heitettiin hypyn jälkeen ilmaan useita kertoja, ja yritin sen jälkeen vielä tasan viidestä metrillä. Kaikesta hälinästä johtuen se jäi kuitenkin ylittämättä.

Jo seuraavana päivänä Saarijärven kisoissa Nikula yritti haamurajan ylitystä uudestaan, mutta sielläkin se jäi haaveeksi.

"Siinä kisassa minulla meni ensimmäisen kerran seiväs poikki. Kaikkiaan niitä katkesi urallani yhteensä 11 kappaletta, joten siihen ennätti tottua."

Seiväshyppääjä Pentti Nikula

Kausi huipentui EM-kultaan

Yleisurheilun EM-kilpailut järjestettiin syyskuun puolivälissä Jugoslavian pääkaupungissa Belgradissa. Ennen arvokilpailuja maailmanennätysmiehen odotukset eivät olleet korkealla.

– Olin jo aika huonossa kunnossa siinä vaiheessa. Olin ehkä kilpaillut liikaa. Hypyt ennen kisoja ja varsinkaan harjoitushypyt paikan päällä eivät onnistuneet laisinkaan, Nikula muistelee.

– Kaiken lisäksi Belgradin stadionin hiilimurkapohjainen hyppypaikka oli tehty samana vuonna, kun se olisi pitänyt tehdä jo vuosia aiemmin. Hyppypaikka oli kuin perunapelti. Siihen nähden sain aika hyvän tuloksen.

Nikula oli silti ylivoimainen. Hän ylitti viisi ja puoli tuntia kestäneessä kilpailussa riman korkeudesta 480, ja toiseksi tullut Tšekkoslovakian **Rudolf Tomášek** jäi tulokseen 460. Kilpailu oli suomalaisittain menestys, sillä pronssia otti **Kauko Nyström** ja neljänneksi sijoittui **Risto Anki**.

Nikula yritti Euroopan mestaruuden jo varmistuttua vielä maailmanennätystä, mutta se jäi ylittämättä. Sveitsiläislehti *Sport* teki Nikulasta tuolloin "lasikuitukuninkaan".

Kaiken kaikkiaan kesällä 1962 Pentti Nikula hyppäsi 40 kilpailussa, joista voitti peräti 36. Kertaakaan hän ei jäänyt ilman tulosta.

Haamurajakin rikki

Toukokuussa 1963 Nikula hyppäsi vihdoin myös tasan viisi metriä. Siinä vaiheessa ME oli siirtynyt jo amerikkalaishyppääjille, joten hänen tuloksensa jäi "vain" Euroopan ennätykseksi.

Asikkalassa eläkepäiviään nykyään viettävä 80-vuotias Nikula edusti Suomea vielä 1964 Tokion olympialaisissa. Tuossa vaiheessa hän oli kärsinyt jo loukkaantumisista ja jäi finaalisissa seitsemänneksi tuloksella 490. Erityisesti edellisvuonna kärsitty olkapäävamma vei parhaan terän hänen suorituksistaan.

Nikula on ainoa suomalainen yleisurheilun hyppylajien maailmanennätyksen haltija koko lajin historian aikana. Hänet nimettiin suomalaisen seiväshypyn Hall of Fameen tammikuussa 2014. ♦

← Urheilutoimittajain Liiton puheenjohtaja **Aaro Laine** ojentaa Vuoden Urheilija -palkinnon **Pentti Nikulalle**. Vasemmalla äänestyksessä toiseksi tulut hiihtäjä **Eero Mäntyranta**, Nikulasta oikealla kolmanneksi tullut ampuja **Pauli Janhonen** ja neljänneksi tullut painonnostaja **Jaakko Kailajärvi**.

JOUKKUEENA & YKSILÖNÄ

MEILLE KAIKKI OVAT HUIPPU-URHEILIJOITA

URHEILU

MEHILÄINEN

”Reklaamiarvo”

Mikä on tärkein kriteeri Vuoden Urheilijan valinnassa? Eri lajien vertaaminen on mahdoton tehtävä, ja melkoinen fakiiri täytyy olla, jotta pystyy määrittelemään urheilijoiden suoritusten arvon lajiryhmän sisälläkin. Jos tarkasteltaisiin pelkästään mitalien määrää, äänestystä ei tarvittaisi, vaan silloin riittäisi laskutoimitus.

Urheilutoimittajia on usein syytetty vanhoillisuudesta ja perinteisten suomalaislajien suosimisesta äänestyksessä. Kriitikkiä on sadellut erityisesti palloiluväen keskuudesta ja maailmalla suosittujen lajien, kuten tenniksen ja golfin, harrastajilta. Heidän mukaansa äänestäjät eivät ymmärrä, mitä lajeja maailmalla seurataan laajasti.

Näissä lajeissa suomalaisurheilijoiden on lähes mahdotonta nousta maailman kymmenen parhaan eliittiryhmään globaalien kilpailun takia, mutta jo sijoitus TOP20:ssä edellyttäisi Vuoden Urheilijaksi -kruunaamista, kuuluu kriitikoiden perustelu. Esimerkiksi **Jarkko Nieminen** ja **Mikko Ilonen** ovat tehneet Suomea tunnetuksi, vaikka eivät koskaan nousseet lajeissaan aivan terävimpään kärkeen. Siitä huolimatta kumpikaan ei ollut koskaan lähelläkään ykköstilaa Vuoden Urheilijasta äänestettäessä.

Valtion urheilulautakunnan ohjesäännössä vuodelta 1924 määritettiin urheilujärjestöjen valtionavun suuruuden yhdeksi kriteeriksi se, ”missä määrin kukin niistä tekee edullisella tavalla Suomea tunnetuksi ulkomailla”. Näin kirjoittaa tutkija **Erkki Vasara** *Valtion liikuntahallinnon historia* -teoksessaan (Liikuntatieellinen seura 2004).

Vaikka Vuoden Urheilijan palkitseminen alkoi vasta vuosikymmeniä myöhemmin eli 1947, valinnassa on muistutettu saavutusten ”reklaamiarvoa” maailman silmissä. Syksyllä 1947 Urheilutoimittajain Kerhon asettama kolmimiehinen toimikunta laati valinnalle kriteerit, joiden mukaan jäsenistö sitten äänesti. Ne olivat 1) saavutetut tulokset, 2) kilpailujen luonne, 3) suorituksen yllätyksellisyys, 4) suoritusten mainosarvo, 5) kilpailuvarmuus ja 6) esiintyminen julkisuudessa kilpailujen ulkopuolella.

Alkuperäisissä kriteereissä mainittua ”mainosarvoa” on mitattu ennen kaikkea arvokisamitaleilla. Kriteeri on satanut hiihtäjien ja ennen kaikkea yleisurheilijoiden laariin. Rata- ja kenttäurheilu on kerännyt 21 ykköstilaa, ja lisäksi ratakalaaja **Leo-Pekka Tähti** rullasi voittoon yleisurheiluareenalla.

Palloilulajien suuruuksista **Jari Kurria** tai **Teemu Selännettä**

ei koskaan valittu Vuoden Urheilijaksi, vaikka he ovat sinivalikoisen urheilun valovoimaisimpia sankareita.

Seuraava Vuoden Urheilija saa Kultaisen kiekkonsa 2020-luvun puolella Urheilugaalassa. Onko mikään muuttunut uuden vuosikymmenen koittaessa?

Ainakin yksi Urheilutoimittajain Liiton tekemä päätös tehnee pelikentästä tasa-arvoisemman. Kun joukkueet on nyt siirretty sivuun Vuoden Urheilija -ehdokaalista, yksittäiset jääkiekkoilijat, jalkapalloilijat, koripalloilijat, lentopalloilijat tai muiden palloilulajien tähdet keräävät varmuudella enemmän ääniä kuin tähän asti.

Vuoden Urheilija -valinnalla on ollut vuosikymmenten aikana useita kilpailijoita. *Viikkosanomat*-lehden järjestämän Suosituin suomalainen -äänestyksen voitto oli 1960-luvulla jopa hohdokkaampi kuin urheilutoimittajien tekemä valinta. Seuraavalla vuosikymmenellä Seura ja Apu jatkoivat Viikkosanomien perinnettä, mutta niiden järjestämät lukijaäänestykset kuihtuivat pois.

Jatkossakin Suomessa nähtäneen muitakin listauksia vuoden urheilusaavutuksista, mutta Urheilutoimittajain Liiton aikanaan perustaman äänestyksen arvostusta ne eivät hevin saavuta. Urheilutoimittajien on syytä pitää kiinni jalokivestä, joka on yhdistänyt ammattikunnan edustajia yli 70 vuoden ajan.

Juha Kanerva

Ilta-Sanomien urheilutoimittaja

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden urheilija -valiokunnan jäsen

URHEILUA VAI EI...
KEILAILU-URHEILUN JA -TAPAHTUMIEN MEKKA TALISSA

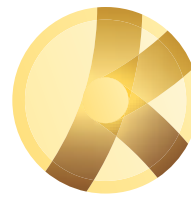
bowling.fi

ONNITTELUT URHEILUN KUNNIAN VAALIMISESTA

Urheilutoimittajain Liitto aloitti Vuoden Urheilijan valitsemisen perinteen 1947 Suomen täyttäessä 30 vuotta. Vuonna 1975 rinnalle nostettiin Vuoden Joukkue ja Vuoden Valmentaja sekä tuoreimpana 2004 Vuoden Nuori Urheilija vaalimaan urheilun kunniaa.

ILTA-SANOMAT

**Kauppaneuvos
Kalle Kaiharin
Tukisäätiö**

URHEILUMUSEO

urheilunhalloffame.fi

Urheiluopistosäätiö

Vuoden Urheilija

**1947
2019**

Urheilutoimittajain Liitto

 Clear Channel

HELSINGIN JÄÄHALLI

OLYMPIASTADION
HELSINKI-FINLAND

 UKK-instituutti

**Vakuutus
keskus**

Vakuutuskeskus kokoaa yhteen
neljä lakisäätteistä vakuutuslajia

**Liikenne
Vakuutus
keskus**

**Potilas
Vakuutus
keskus**

**Ympäristö
Vakuutus
keskus**

**Lääke
vahinko
Vakuutus
pooli**

VIKING LINE

Urheilugaalan 2020 varsinaisten palkintoluokkien ehdokkaat

Suomen Urheilugaalan kuuden varsinaisen palkintoluokan ehdokkaat julkaistiin joulukuun alussa. Urheilualan vaikuttajista koostuva palkintolautakunta on valinnut ehdokkaat kolmeen palkintoluokkaan: läpimurto, esikuva ja taustavoima.

Läpimurto-palkinnon saajaksi ovat ehdolla seitsenottelija **Maria Huntington**, jääkiekkoilija **Kaapo Kakko** ja lumilautailija **Rene Rinnekangas**. Esikuva-palkinnon tulee saamaan joku kolmikosta: jalkapallomaajoukkueen kapteeni **Tinja-Riikka Korpela**, ratakelaja **Amanda Kotaja** ja jääkiekkoilija **Kevin Lankinen**. Taustavoima -palkinnon ehdokkaat ovat valmennuksen kehittäjä **Kyösti Lampinen**, terveysliikunnan edistäjä **Tuija Pohjola** sekä liikunnan aluejärjestöjen johtajat **Jari Haapanen** ja **Heino Lipsanen**.

Näiden lisäksi Urheilugaalan Suuri raati äänestää Suomen Olympiakomitean ja Kuntaliiton johtamien asiantuntijaraatien valitsemista ehdokkaista voittajat kolmessa palkintoluokassa: Suomen aktiivisin työpaikka, Suomen liikkuvien kunta ja vuoden urheiluseura.

Urheilugaala myöntää vuosittain vaihtelevan määrän myös erikoispalkintoja, joista ei äänestetä.

ESIKUVA

Esikuva voi olla aktiivi tai jo uransa lopettanut huippu-urheilija, jonka asenne, käytös, esiintyminen ja teot sopivat kannustavaksi esimerkiksi koko Suomen kansalle ja erityisesti nuorille.

Tinja-Riikka Korpela

Kaikkien aikojen eniten pelejä Suomen jalkapallomaajoukkueen maalilla otellut Tinja-Riikka Korpela on pitkän kansainvälisen peliuransa ohella ollut tasa-arvon ja suvaitsevaisuuden asialla. Evertonin maalilla torjuvan Korpelan mukaan urheileminen opettaa ottamaan muita huomioon, hyväksymään erilaisuutta ja tekemään töitä joukkueen ja toisen puolesta. Helmareiden esimerkillisenä kapteenina Korpela oli mukana neuvottelemassa historiallisesti samansisältöisiä pelaajasopimuksia Suomen Palloliiton A-maajoukkueille syksyllä 2019.

Amanda Kotaja

Positiivista energiaa ympärilleen säteilevä ratakelaaja Amanda Kotaja, parayleisurheilun moninkertainen arvokisavoittaja, on tuttu hahmo kouluissa. Kotaja on ollut säännöllinen järjestäjä ja urheilijavieras Paralympiakomitean Para School Day -kiertueilla, joilla avarretaan koululaisten ymmärrystä liikumisesta. Erilaisuuden kohtaamisen helppous, yhdenvertaisuus ja toisten arvostaminen lisääntyvät yhteisillä kokemuksilla, joita Kotaja ja liikuntakampanja ovat tarjonneet tuhansille lapsille ja nuorille jo vuosien ajan.

Kevin Lankinen

Jääkiekon miesten maailmanmestaruuden voittaneen Leijonien maalivahti Kevin Lankinen on innokas kirjallisuuden harrastaja, mikä sai runsaasti huomiota osakseen MM-kisojen aikana. Vantaalla kasvanut Lankinen on esikuvallisesti tarrannut kiinni erityisesti nuoria koskettavaan lukutaidon heikentymiseen. Hän haluaa esimerkillään vaikuttaa nuorten lukuintoon ja kannustaa muitakin ihmisiä kirjojen pariin. Kisojen jälkeen aloitettu Lankisen lukupiiri on ylittänyt Facebookissa jo kymmenen tu-

hannen seuraajan rajan. Lankinen osallistui myös näkyvästi YK:n kansainväliseen lukutaitopäivän Read Hour -kampanjaan.

LÄPIMURTO

Läpimurto tarkoittaa nousua viimeisen vuoden aikana lajinsa ehdottomalle huipulle.

Voittaja palkitaan tittelin ja Uno-pokaalin lisäksi Urheiluopistosäätiön lahjoittamalla 10 000 euron erikois stipendillä.

Maria Huntington (s. 13.3.1997), yleisurheilu

Tampereen Pyrintöä edustava moniottelija Maria Huntington juoksi, heitti ja hyppäsi uudelle tasolle kesällä 2019. Huntington kehittyi seitsenottelussa edellisvuodesta lähes 500 pisteen verran siirrettyään Kalevan kisoissa Lappeenrannassa ennätyslukemansa numeroihin 6339. Kauden päätyttyä nämä pisteet riittivät maailmantilaston 11. sijaan toiseksi parhaiten sijoittuneena suomalaisyleisurheilijana kaikki lajit huomioiden. Vaikka MM-kisat keskeytyivätkin valittavaan sairastumiseen, oli Huntingtonin harppaus lajin kärkiurheilijoiden joukkoon vakuuttava. Huntington teki läpimurron sopivasti, kun edessä siintää kaksien arvokisojen kausi.

Kaapo Kakko (s. 13.2.2001), jääkiekko

Täysi-ikäisyyden kynnyksellä ollut Kaapo Kakko säkenöi keväällä 2019. Kauden aikana TPS:n Liiga-joukkueen johtavaksi pelaajaksi kehittynyt laitahyökkääjä iski voittomaalin nuorten MM-kisojen finaalissa vain reilua minuuttia ennen varsinaisen peliajan päätöstä. Tämä ei jäänyt kauden ainoaksi kohokohtaksi, sillä Kakko nousi Leijonien vakiopeleiksi ja MM-kisajoukkueeseen. MM-jäillä Kakko näytti olevansa kotonaan aikuistenkin arvokisoissa. Viisi maalia kahdessa ensimmäisessä pelissä sykähdytti kaikkia, ja turnaus päättyi upeaan MM-kultaan. Kesällä Kakko varattiin maailman kovimpaan ammattilaisliigaan NHL:ään toisena pelaajana, ja syksyllä hän astui Madison Square Gardenin jälle New York Rangersin paidassa.

Rene Rinnekangas (s. 25.9.1999), lumilautailu

Rinteiden ilopillerinä tunnettu Rene Rinnekangas pyörähteli lumilautailun maailman kärkeen Aspenin X Gamesissa. Tyylikkäällä tempuilla saavutetut Slopestylen hopea ja Big Airin viides sija nostivat muutaman vuoden ajan lumilautailupiireissä hehketetun lupauksen lopullisesti lajin taiturimaisten kärkilaskijoiden joukkoon. Vielä

vuotta aiemmin murtuneella ranteella olympiarinteissä laskenut Rinnekangas jäi karsintoihin, mutta jo silloin lajin kärkinimet hehkuttivat nähneensä Rinnekankaassa lumilautailun tulevaisuuden. Iisalmen lumisilta kaduilta ja Vuokatin rinteiltä taitojaan ammentanut Rinnekangas erottuu joukosta luovuudellaan ja energisyydellään.

TAUSTAVOIMA

Taustavoima voi olla valmentaja, huoltaja, toimitsija, seuratyöntekijä, erotuomari, fani tai urheiluvaikuttaja, jonka panos on ollut poikkeuksellisen merkittävä, tai joka on esiintymisellään, päätöksillään, johtamisellaan tai mielipiteillään vaikuttanut suomalaisen urheiluun sitä kehittävästi.

Jari Haapanen & Heino Lipsanen

Jari Haapanen ja Heino Lipsanen ovat esimerkillisiä aluejohtajia, jotka ovat vuosikymmenien ajan edistäneet ja uudistaneet liikuntaa ja urheilua alueillaan. Etelä-Savon Liikunnan johtajana toiminut Lipsanen ja Lounais-Suomen Liikuntaa ja Urheilua vetänyt Haapanen ovat pitäneet yllä aluejärjestöjen merkitystä muuttuvassa yhteiskunnassa. Alueyhdistysten kampanjat, koulutukset ja leirit innostavat liikkumaan, auttavat seurojen arkea ja parantavat sekä vapaaehtoisten että ammattilaisten osaamista liikunnan arjessa.

Kyösti Lampinen

Eerikkilän urheiluopistolta eläköitynyt Kyösti Lampinen on kulkenut pitkän tien suomalaisen urheiluvalmennuksen kehittäjänä ja käytännön tekijänä niin lajiliitoissa, urheiluopistoilla kuin henkilökohtaisena valmentajana. Lampisen ajatukset ja kädenjälki näkyivät suomalaisen squashin ja alppihiihdon nousussa maailman huipulle, mutta myös moneen muun lajin valmennusosaamisen kehityksessä. Lampinen on painottanut toimintakulttuurin muutosta keskustelevämmäksi ja faktapohjaiseksi seuroista liittotasolle ja johtanut muutosta tähän suuntaan työuransa aikana esimerkiksi Vierumäen urheiluopistolla ja Eerikkilän Sami Hyypiä -akatemiassa.

Tuija Pohjola

Oululainen uimaopettaja ja projektisuunnittelija, liikuntaneuvos Tuija Pohjola tunnetaan terveysliikunnan sanansaattajana. Pitkäaikaisena kunnallispoliittikkona Pohjola on ollut edistämässä kuntalaisten liikuntamahdollisuuksia ja nostanut esiin kuntien näkökulmia valtion liikuntaneuvostossa. Päätöksenteossa Pohjola on korostanut liikunnan merkitystä hyvinvoinnin lisääjänä. Oulu onkin noussut Euroopan komission ▶

arvioinnissa yhdeksi parhaista liikuntakaupungeista. Taustalla on ollut monipuolinen panostus terveystoiminnan edellytyksiin eli kaikenikäisten liikkujien huomioimiseen erilaisten liikuntapaikkojen ja maksupolitiikan osalta. Pohjolan sydäntä lähellä on ollut myös vauvauinti, jonka ohjaajana hän toimi 35 vuoden ajan.

SUOMEN AKTIIVISIN TYÖPAIKKA

Suomen Olympiakomitean asiantuntijoiden valitsemille ehdokkaille on SAT-kartoituksen perusteella yhteistä pitkäjänteinen ja hyvin suunniteltu liikunnan ja fyysisen hyvinvoinnin edistäminen sekä uudenlaiset ja innovatiiviset ratkaisut henkilöstön liikunnan lisäämisessä.

Finnair

Finnairilla henkilöstöliikunnan toteutus on suunnitelmallista ja tarveperusteista. Toimenpiteiden kohdentamisessa ja seurannassa hyödynnetään dataa ja erilaisia mittareita. Liikunnalla vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja edistetään terveyttä, mutta se on myös osa työhyvinvoinnin johtamista ja työkykyriskien hallintaa. Myös monipuolisuus on tärkeää, sillä henkilöstö tekee monenlaista työtä, ympäri vuorokauden ja erilaisissa olosuhteissa.

Lidl

Lidl on tehnyt työhyvinvoinnin ja henkilöstöliikunnan eteen systemaattista kehitystyötä jo usean vuoden ajan. Johto on sitoutunut pitkäjänteiseen työhön, ja henkilöstö on otettu vahvasti mukaan toiminnan kehittämiseen ja toteutukseen. Lidl erottautuu laajalla, noin 140 henkilön Liikuttaja-verkostollaan, jonka avulla viestitään, järjestetään tapahtumia sekä kerätään palautetta.

Patentti- ja rekisterihallitus

Patentti ja rekisterihallitus on tehnyt pitkäjänteistä työtä henkilöstöliikunnan kehittämisessä, ja liikunta on otettu huomioon esimerkiksi uusien toimitilojen suunnittelussa. PRH:lla pyritään yhdessä tekemällä lisäämään liikettä ja liikuntaa paitsi vapaa-ajalla, myös työmatkoilla sekä työpäivän aikana. Henkilöstölii-

kunta on suunnitelmallista, ja sitä myös mitataan ja seurataan.

SUOMEN LIKKUVIN KUNTA

Kuntaliiton sekä Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijoiden valitsemat ehdokkaat ovat onnistuneet liikunnan avulla vahvistamaan esimerkillisesti paikkakuntansa vetovoimaisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Heinola

Liikunnalliset palvelut tavoittavat heinolalaiset vauvasta vaariin. Heinolassa liikunnallisen elämäntavan lisääminen pohjautuu strategiselle suunnitelmalle, jonka toteuttamiseksi tehdään yhteistyötä muiden Päijät-Hämeen kuntien kanssa. Heinola onkin liikuntapalveluiden kehittäjien etujoukoissa Suomen kuntakentällä, ja se on ansioitunut erityisesti työikäisten kuntalaisten liikuttamisessa.

Helsinki

Helsingin kaupungin strateginen Helsinki liikkuu -ohjelma pohjautuu tutkimustiedolle ja kansainväliselle verkostoitumiselle. Helsinki käyttää suurta kokoaan liikunnan edistämistyössä edukseen eikä tyydy istuskelemaan passiivisesti yhteiskunnan muuttuessa. Kaupungin laaja ohjelmakokonaisuus lisää arkista liikettä monipuolisesti, eri alueilla ja eri kohderyhmissä.

Lieto

Liikkuva Lieto on monipuolinen ja strategisesti rakennettu liikuntaan ja liikkeeseen liittyvä palvelukokonaisuus. Kunnassa kumpuaa vahva yhteisöllisyys ja kuntalaisten oma-aloitteisuus, mitä tuetaan eri tavoin. Liedon vahvuuksina nousevat esiin erityisryhmien ja perheliikunnan huomioiminen sekä alueellinen yhteistyö Varsinais-Suomen kuntien kanssa.

VUODEN URHEILUSEURA

Vuoden urheiluseura -ehdokkaiden on kokonaisuudessaan oltava loistavia. Vuosittain vaihtuvana valintakriteerinä on vuonna 2019 seuran yhteisöllisyys. Voittaja palkitaan tittelin ja Uno-pokaalin lisäksi Alkon lahjoittamalla 10000 euron stipendillä.

Lahden Suunnistajat -37

Lahden Suunnistajat -37:ssä suunnistuksen riemua voi kokea yli 400 suunnistajaa lapsista ikäihmisiin ja kuntoilijoista huippusuunnistajiin. Yhteisöllisyyttä rakennetaan kaiken ikäisten yhteisillä treeneillä, jumbilla, perherasteilla, aikuisten suunnistuskouluilla sekä lapset ja isovanhemmat yhdessä suunnistaen. Valmennuksessa oppia siirtyy junioreiden ohjattessa lapsia ja aikuissuunnistajien toimiessa nuorten mentoreina. Seurasydän sykkiä vahvasti esimerkiksi jo yli 40 vuotta toimineessa veteraanien tiistaisaunassa.

Lahjan Tytöt

Turkulainen Lahjan Tytöt on yli tuhannen jäsenen voimisteluseura, joka tarjoaa voimistelua kaiken ikäisille kuntoilijoille ja kilpailijoille. Seuran tapahtumat vahvistavat yhteenkuuluvuutta – niitä ovat esimerkiksi teemaviikot, kesäleirit, perhetapahtumat, näytökset ja virkistyspäivät. Seurassa muistetaan ylioppilaita, tuoreita äitejä ja synttärisankareita. Lahjan Tyttöjä kehitetään yhdessä lukuisissa tiimeissä, ideapäivillä ja kouluttamalla toimijoita sekä kansainvälisellä yhteistyöllä. Seuran brändiä vahvistetaan seuratuotteilla, somekanavilla sekä Lahjan Tyttöjen omalla laululla, sloganilla sekä Lahjakas-lehdellä.

Pallo-lirot

Raumalainen jalkapalloseura Pallo-Irot on lähes tuhannen harraste- ja kilpapelilaajan koti. Seurassa voi kilpajoukkueiden lisäksi liikkua iltapäiväkerhoissa, puulaakifutiksessa, terveystoimintaryhmissä tai vaikka iiro-vaareilla. Lapsille on tarjolla maineikas, jalkapallohalliin säännöllisesti nouseva Iirolandia. Edustusjoukkueen pelit ovat seuralaisten yhteisöllinen tapahtuma. Seuran strategian tekemiseen on osallistettu laaja joukko, millä varmistetaan näkökulmien moninaisuus. Pallo-Iirojen suuresta seurasydäimestä on osoituksena halu parantaa raumalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä yhteistyössä kunnan kanssa. ♦

MAAKUNTAGAALAT 2020

Maakunnalliset Urheilugaalat tuovat juhlan lähes jokaiseen maakuntaan lähelle urheilijoita, seuratoimijoita ja kumppaneita. Viisitoista maakunnallista gaalaa palkitsevat omien maakuntiensa parhaat ja gaalat huipentuvat maakuntien omiin Vuoden Urheilija -valintoihin.

Maakuntagaalat 2020

Etelä-Karjala	31.1.2020	Imatran Kylpylä, Imatra
Etelä-Savo	31.1.2020	Hotelli Vaakuna, Mikkeli
Häme	31.1.2020	Hotelli Tornio, Tampere
Kainuu	1.2.2020	Hotelli Valjus, Kajaani
Keski-Pohjanmaa	1.2.2020	Snellman-sali, Kokkola
Keski-Suomi	31.1.2020	Paviljonki, Jyväskylä
Kymenlaakso	31.1.2020	Pato Klubi, Kouvola
Pohjanmaa	25.1.2020	Seinäjoki Areena, Seinäjoki
Pohjois-Karjala	31.1.2020	Hotelli Kimmel, Joensuu
Pohjois-Pohjanmaa	31.1.2020	Hotelli Lasaretti, Oulu
Pohjois-Savo	24.1.2020	Kuopion kaupunginteatteri, Kuopio
Päijät-Häme	8.2.2020	Vierumäki, Lahti
Satakunta	8.2.2020	Juhlakeskus Cygnaeus, Pori
Varsinais-Suomi	1.2.2020	Logomo, Turku
Lappi	11.1.2020	Santapark, Rovaniemi

Lisätiedot: www.urheilugaala.fi

JOIN US!

LIIKETALOUS / LIIKUNTA-ALA / JOURNALISMI /
TIETOTEKNIikka / HOTELLI-, RAVINTOLA- JA MATKAILUALA /
LIIKETOIMINNAN PALVELURATKAISUT JA KIELET

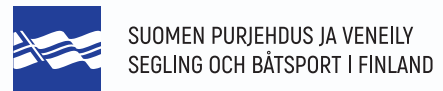
Haaga-Helia

LUE LISÄÄ: HAAGA-HELIA.FI

Suomen urheilu onnittelee Urheilugaalojen 2008-2020 ehdokkaita ja palkittuja!

UG20

Valmentajatrio Tapio Kangasniemi (vas.), Matti Haavisto ja Markku Kanerva osallistuivat Urheilutoimittajain Liiton marraskuisele Syysseminaarimatalle Tallinnaan. Valmentajat ja media -teemalla järjestetty Syysseminaari kokosi jälleen hienosti osallistujia ja keskustelu oli antoisaa molemmin puolin.

Syysseminaarissa teemalla Valmentajat ja media

”Kritiikki pitää jalat maassa”

Urheilutoimittajain Liiton Syysseminaarimatalla Tallinnaan 6. marraskuuta asetelma oli mielenkiintoinen. Hiihtomaajoukkueen johtaja **Matti Haavisto**, naisten lentopallomaajoukkueen päävalmentaja **Tapio Kangasniemi** ja miesten jalkapallomaajoukkueen päävalmentaja **Markku Kanerva** kertoivat näkemyksiään ja kokemuksiaan suomalaisesta urheilujournalismista valmentajan näkökulmasta.

Teksti: **Taru Nyholm** Kuva: **Nina Jakonen**

Urheilutoimittajain Liiton hallituksen jäsen **Esko Hatunen** johdatti keskustelun nopeasti syvään päähän ja uteli valmentajien kykyä vastaanottaa kritiikkiä median kautta.

– Kritiikki pitää jalat maassa, ja kannattaa kyllä miettiä, onko siinä perää. Kritiikkiä tulee median lisäksi myös seurakentältä, ja ajoittain on hyvä pysähtyä pohtimaan perusteita. Kritiikki kuuluu asiaan, mutta siihen ei voi jäädä rypemään, Kangasniemi puntaroi.

Myös Haavisto totesi kriittisen arvioinnin kuuluvan työnkuvaan ja nauratti toimittajia kertomalla edeltäjänsä **Reijo Jylhän** neuvoneen lopettamaan lehtien lukemisen marraskuussa hiihdon kilpailukauden käynnistyttyä.

Kanerva puolestaan kertoi kuulijoille tuttavaltaan kuulemansa viisauden, jonka mukaan: *”Sä et ole koskaan niin hyvä tai niin huono valmentaja, mitä media kirjoittaa”*.

Jalkapallomaajoukkueen päävalmentaja muisteli myös lukeneensa vuonna

2017 otsikon, jossa otettiin kantaa hänen osaamiseensa suorasukaiseen tyyliin: *”Käsittämätön valinta. Nyt alkaa suomifutiksen alamäki”*.

– Valmentajana sitä toivoo jutuille perusteluita, analysointia siitä, mihin asioihin kirjoitus perustuu. Minua ihmetyttää myös negatiivisten otsikoiden paljous, koska omassa työssäni pyrin lähestymään asioita rakentavasti ja hyvässä ilmapiirissä, Kanerva pohti ja jatkoi:

– Luen mielelläni asiantuntevia artikkeleita, koska sieltä voi löytyä kulkia

omaankin tekemiseen. Valmentajana kuitenkin toivoo, ettei koko prosessia leimata yksittäisen ottelun perusteella. Sekin pitää muistaa, että myöskään voiton hetkellä ei ole aina pelattu hyvin, Kanerva sanoi.

Valmentajan takatasku

Kangasniemen kokemuksen mukaan lentopallon spesifiä lajiosaamista Suomessa löytyy harvoilta toimittajilla.

– Ymmärtääkseen pelin syy-seuraussuhteita otteluita pitää seurata säännöllisesti ja paljon. Hyvä journalismi tosin vaatii mielestäni pelin ymmärtämistä vieläkin enemmän. Ollaan ihmisiä ihmiselle, kirjoitetaan kuten on sovittu ja kohdataan toisemme reilusti. Silloin olemme pitkällä.

Haaviston kokemuksen mukaan hiihtopiirit urheilutoimitusten osalta ovat Suomessa sen verran suppeat, että luottamuksellisia suhteita toimittajiin syntyy.

– Annan toisinaan harkitusti ja luottamuksella taustoittavaa tietoa toimittajille. Kokemukseni mukaan parhaat jutut syntyvät, kun sekä valmentaja että toimittaja ovat mahdollisimman kartalla asiaan vaikuttavista asioista. Luottamus on hyvä perusta hyvälle journalismille, Haavisto alleviivasi.

Kanerva puolestaan kertoi pistäneensä ilolla merkille, että intohimo ja osaaminen ohjaavat myös toimittajien työtä. Ammattitaitoisia jalkapalloon erikoistuneita toimittajia on Suomessa aikaisempaa enemmän, mikä näkyy työn laadussa.

– Suomalainen urheilujournalismi on mielestäni kehittynyt vuosien varrella, mutta valmentajana harmittaa, jos suoritusta selittävät tekijät on jätetty pois tai toimittaja ei osaa etsiä tai löydä niitä. Toimittajalla on tietysti oikeus tehdä omia havaintojaan ja tulkintojaan, mutta niiden tulee perustua totuuteen, Kanerva sanoi.

Valmentajan on julkisuuteen puhuesaan mietittävä, mitä asioita on ulospäin mahdollista ja järkevää kertoa.

– Pohdin paljon avoimuuden ja ammattimaisuuden rajoja. Valmentajana minun on jätettävä asioita myös takataskuuni, Kanerva myönsi.

Katetta otsikolle

Paneelin vetäjä Hatunen nosti esille journalistin ohjeista kohdan 18, jonka mukaan haastateltavan pyyntöön tarkastaa lausumansa ennen julkaisemista on syytä suostua, jos julkaisuaikataulu sen mahdollistaa.

– Paljon tulee eteen tilanteita, jolloin olen antanut korjaavan palautteen jutusta ennen sen julkaisua sähköpostilla. Minusta se on oikein toimiva ja hyvä käytäntö, Haavisto totesi ja jatkoi.

– Sitaattien kanssa en ole törmännyt mihinkään ongelmiin. Ne ovat olleet jutuissa oikein, mutta faktavirheitä löytyy melko usein.

Kanerva puolestaan pohti, onko mahdollisesta oikaisusta mitään hyötyä jälkeensä, jos virheitä lähtee korjaamaan.

– Alkuaikoina julkisuudessa esiintyessä ei juttuja saanut ennakkoon niin hyvin luettavakseen ja niihin jäi joskus asiavirheitäkin.

– Suorista lähetyksistä pidän, joskin tilanne aiheuttaa painetta haastateltavallekin, kun ei tiedä välttämättä kysymyksiä etukäteen. Ja toki toimittajien on aina mahdollista erottaa asiayhteydestä sitaatti, jolloin sanotun sävy onkin erilainen kuin on sen sanoessaan tarkoittanut, Kanerva mietti.

– Tervetuloa oikean journalismin pariin, kaveri-kaveri-journalismin ajan pitäisi olla jo ohi. Myös ennakkoon lähetettyjen kysymysten aika on ohi, Ilta-Sanomien toimittaja **Juha Kanerva** haastoi valmentajia pontevasti.

"Luen mielelläni asiantuntevia artikkeleita, koska sieltä voi löytyä kulmia omaankin tekemiseen. Valmentajana kuitenkin toivoo, ettei koko prosessia leimata yksittäisen ottelun perusteella. Sekin pitää muistaa, että myöskään voiton hetkellä ei ole aina pelattu hyvin."

Miesten jalkapallomaajoukkueen päävalmentaja Markku Kanerva

Keskustelua nousi myös journalismin ohjeiden pykälästä 15, jonka mukaan jutun otsikolle on löydettävä sisällöstä kate. Hatunen muistutti, että haastateltavalla on oikeus tietää ennakkoon, millaisessa asiayhteydessä haastattelua käytetään. Luottamuksellisia tausta-haastattelujakin pitäisi pystyä antamaan.

– Mixed zonella homma on selkeä. Se mitä lausut, menee eetteriin. Rajalla sitä taiteilee silloin, kun pohtii, että mitä voi kertoa esimerkiksi urheilijan terveydentilaan liittyen hänen yksityisyydensuojansa rikkomatta. Henkilökohtaisesti minulla ei ole kokemusta, että luottamusta olisi rikottu, Haavisto kertoi.

Epärealistinen lumipalloefti

Kanerva kertoi miesten jalkapallon A-maajoukkueella olevan yhteiset toimintasäännöt julkisuuden suhteen.

– Joukkueen sisäiset asiat jäävät joukkueen sisälle. Sosiaalisen median kans-

sa rajoja haetaan, mutta ongelmia ei ole ollut.

Kaikki valmentajat olivat yhtä mieltä siitä, että julkisuutta kannattaa myös yrittää hyödyntää.

– Haastattelu on aina mahdollisuus tuoda haluamia asioita esille myös laajemmassa kontekstissa. Toki toinen asia on se, saako haluamansa asian esille, mutta ainakin se on mahdollisuus yrittää, Kanerva sanoi.

– Haastattelussa valmentaja voi hyödyntää tilannetta kasvattamalla toimittajien lajitietoa, ymmärrystä ja osaamista pelistä. Lisäksi minulla on valmentajana mahdollisuus puhua urheilijasta niin, että voin yrittää vahvistaa urheilijan itseluottamusta, Kangasniemi paljasti mediataktiikkaansa.

Kanerva huomautti, että menetelmää voi hyödyntää tarvittaessa myös toisinpäin.

– Pelaajat, etenkin nuoremmat, seuraavat paljon mediaa ja keskustelevat jutuista. Kokemukseni mukaan kokeneemmat eivät välttämättä niinkään.

Haavisto kertoi, että viime talvena hiihtomaajoukkueen ympärille syntynyt kohu sai käännteitä, joiden vaikutukset tuntuvat vieläkin.

– Tiedän valmentajia ja urheilijoita, jotka eivät kokemansa vuoksi anna juttuja tietyille toimittajille. Viime talvi tuntui epärealistiselta lumipalloeftiltä. Kun joku media julkaisi räväkän otsikon, seuraava kirjoitti vielä pahemman. Tilanne tuntui nokittelulta, enkä itsekään tunnistanut tapahtumia todeksi, Haavisto avasi kokemustaan.

Molemminpuolista työn kunnioitusta

Markku Kanerva toivoi toimittajilta myös ymmärrystä sille, että aina päävalmentaja ei voi olla haastateltavissa ja median tavattavissa.

– Se ei ole pahuutta tai välinpitämättömyyttä, mutta aina se ei ole aikataulun puolesta mahdollista. Jos kirjoitatte omasta toiminnastani kriittisesti, en pahota mieltäni enkä tältä pohjalta kieltäydy haastatteluista, mutta toivon, että toimittajien työskentely perustuu aina rehellisyyteen ja molemminpuoliseen työn kunnioitukseen.

Myös Matti Haavisto kertoi seminaarin herättäneen runsaasti ajatuksia.

– Keskustelu kanssanne on valaisut omaa näkökulmaani. Ymmärrän nyt, että esimerkiksi otsikko voi olla ihan erilainen kuin toimittaja itse alun perin ajatteli. Toivon totuudenmukaisista, avointa ja ilman ennakoasenteita tehtyjä urheilujuttuja, jossa faktat ovat kohdillaan.

– Sovituissa asioissa ja faktoissa pysymisen tulee mielestäni olla perusasioita. Urheilijat ovat valmentajalle keskiössä, ja rohkaisenkin teitä toimittajia tekemään juttuja heistä, Tapio Kangasniemi avasi omaa mediafilosofiaansa. ♦

Ennen kaikki ei ollut paremmin

Olin juttukeikalla kotimaisen kiekkoliigan ottelussa, kun näin pitkästä ajasta erään kokeneemman polven urheilutoimittajan, joka oli myös töissä illan ottelussa. Hän alkoi tuttuun tyyliinsä paasata minulle siitä, ettei näihin kiekkopeleihin tarvitse enää oikein tulla. Vielä muutama vuosi sitten juttuja tilasivat maakuntalehdet, *Helsingin Sanomat*, Yle, iltapäivälehdet ja niin edelleen, mutta nykyään on niin kovin hiljaista. Ennen kaikki oli kuulemma paremmin.

Journalismi on murroksessa ja kaikki sen tiedävät: urheilutoimitusten väkimäärät pienevät, nuorien toimittajien on vaikea saada näyttöpaikkoja, lähes kaikki printtijulkaisut menevät ennemmin tai myöhemmin nurin, jokainen käytettävä euro on yhä tiukemmassa ja... valivalivali.

Tuota itkuvirttä alan tulevaisuudesta veisataan vuodesta toiseen, eikä siinä sinällään ole edes mitään väärää. Moni asia on menossa huonompaan suuntaan, mutta pelkkänä katastrofina en ainakaan minä urheilujournalismin tulevaisuutta näe.

Harvemmin minunlaisiltani, alle 30-vuotiailta urheilutoimittajilta, asioita tosin kysytään. Valitettavan harvoin äänen pääsevät ne, joita urheilujournalismin tulevat vuodet eritoten koskettavat. Olemme kuitenkin urheilujournalismin tulevaisuus, ja moni meistä alkaa olla jo merkittävässä asemassa suomalaisella mediakentällä.

Tulevaisuutemme urheilutoimittajana on kuitenkin erilainen kuin alalle muutama vuosikymmen sitten tulleilla. Vakituiset työt vähenevät varmasti,

niin kuin tapahtuu koko viestintäalalla. Työnteosta tulee entistä projektiluon- toisempaa, mikä tarkoittaa osa-aikaisia sopimuksia ja entistä suurempaa määrää freelancer-toimittajia. Onko se sitten paha asia?

Itse en näe nykysuuntausta pelkää- tään negatiivisena enkä edes kovin eri- koisena, koska en missään vaiheessa ole nähnyt sitä yltäkylläisyyden määrää, missä journalismi porskutti vuosikym- meniä sitten. Olen ennen yrittäjäksi ryh- tymistäni kokenut sen maakuntalehden urheilutoimittajan taittamisen täyttä- män kiireen, johon en kaipaakaan. Minulle on viimeisen vuoden aikana tarjottu täysipäiväistä toimittajan pestiä kolmesta eri mediasta – niitäkin siis on – mutta en ole näihin mahdollisuuksiin tarttunut.

Olen mieluummin säilyttänyt nykyi- sen työtilanteeni journalismin ja viestin- nän kentillä: olen siis yrittäjä, joka tekee puolet viikon työtunneista viestintää eri yrityksille, ja loput tunneista pyrin kirjoittamaan laadukasta journalismia *Urheilulehteen*. Tulevaisuudessa minun- laisiani yrittäjä-toimittaja-viestijä-yhdis- telmiä on takuulla entistäkin enemmän, mikä saattaa olla sekä toimittajan että journalismin etu.

Viestintämaailma luottaa jatkossa en- tistä enemmän journalistiseen tarinan- kerrontaan, mikä puolestaan avaa ovia toimittajille huomattavasti rahakkaam- piin pesteihin. Urheilujournalismikin saattaa hyötyä siitä, että päivittäistä arkea täytyy ajatella hieman eri tavalla kuin ennen on tehty. Se pakottaa mietti- mään sisältöjä entistä tarkemmin, ja on selvää, että suomalaisella urheilujourna-

lismilla on tässä paikka katsoa peiliin. Siitä esimerkki on kiekkopeliin töihin saapunut konkaritoimittaja.

Ottelu päättyy ja kaukalon sankari on ollut vierasjoukkueen ulkomaalais- pelaaja, jonka pitäisi kaikilla perusteilla olla päähahmo jokaisessa ottelusta kir- joitetussa artikkelissa. Pukukoppikäy- tävällä vanhemman polven toimittaja kuitenkin nappaa haastatteluun vieras- joukkueen suomalaisen kapteenin. Ih- metellen ratkaisua kysyn häneltä perus- telua valintaan.

”En jaksa englantia yrittää”, toimittaja kertoo.

Ennen moni asia oli paremmin suo- malaisessa urheilujournalismissa. Mut- ta kaikki ei todellakaan ollut paremmin, jos mittarina oli urheilujournalismin taso.

Timo Riihentupa
Urheilutoimittaja ja
viestintäalan yrittäjä

BILANSSI

EST. 1971

REHELLISTÄ PUHETTA HYVILLE YRITYKSILLE

5D INVESTMENT

Toimittajalegendat juhlivat Olympiakomitean alumnigaalassa

Suomen Olympiakomitea järjesti maanantaina 21. lokakuuta alumnitilaisuuden Helsingissä, hotelli Scandic Parkin seminaarituloissa. Paikalla oli kolmisensataa kunniavierasta: Suomen olympiajoukkueiden jäseniä eri vuosikymmeniltä sekä eri sidosryhmien edustajia.

Olympiakomitean alumnigaalaan oli kutsuttu myös pitkän linjan urheilutoimittajia. Edessä vasemmalta Anssi Kukkonen, Juha Jokinen, Seppo Kannas ja Pertti Tapola. Takana vasemmalta Jari Porttila, Suomen Olympiakomitea Markkinointi Oy:n toimitusjohtaja Samuli Vasala ja Veikkauksen sponsorointipäällikkö Johanna Kozul.

Teksti: Tomi Auremaa Kuva: Mika Noronen

Paikalle oli kutsuttu myös tunnettuja suomalaisia urheilutoimittajia, jotka viettivät juhllista iltaa Veikkauksen pöydässä. Anssi Kukkonen, Seppo Kannas, Juha Jokinen, Pertti Tapola ja Jari Porttila ovat kukin tehneet upean uran suomalaisessa urheilujournalismissa. Miehet laskivat, että olivat olleet työtehtävissä yhteensä 80:ssä olympiakisoissa.

– Oli suuri ilo ja kunnia meille ja myös koko tälle tapahtumalle, että nämä kyseiset, hienon elämäntyön urheilutoimittajina tehneet henkilöt pääsivät tänne paikan päälle. Tarinoita riitti ja kokemuksen rintaääni todella kuului siinä pöydän ääressä istuessa. Niitä juttuja oli todella mahtava kuunnella, kertoo Veikkauksen yhteyspäällikkö Ville Peltoniemi, joka isännöi pöytäseurua yhdessä Veikkauksen sponsorointipäällikkö Johanna Kozulin kanssa. ♦

Vuoden urheilukirja julkistetaan 4.2.

Kuva: Matti Hannula

Vuoden parhaalle kotimaiselle urheiluaiheiselle teokselle myönnettävä Vuoden urheilukirja -palkinto on jaettu vuodesta 1980 lähtien. Vuoden 2019 urheilukirja palkitaan **4. helmikuuta** 2020 klo 14.00 Helsingissä, Villa Kivessä (Linnunlauluntie 7).

Vuoden 2019 finalistit ovat: *Heinäpään ravisankarit* – Kontio, Korpi & Teivainen (Erkki Hujanen, Docendo), *HIFK – Stadion kingit*. Vuoden 1969 mestarijoukkue ja *Carl Brewerin perintö*. (Harri Pirinen, Minerva), *Hillitöntä menoa – judoa ja lastensuojelua* (Seppo Myllylä), *Sata tarkkaa vuotta – ampumaurheilun historia Suomessa* (Kalle Virtapohja, Suomen Ampumaurheiluliitto), *Tuomari – Timo Favorinin tarina* (Linda Huhtinen, Bazar) ja *Viimeinen volttti – Jari Mönkkösen tarina* (Mika Saukkonen, Docendo).

Palkinnosta päättää Urheilumuseon nimeämä valintaraati, joka voi jakaa kilpailussa myös kunniamainintoja. Samassa yhteydessä on vuodesta 2016 lähtien valittu myös Vuoden urheilupostaus. Vuoden urheilukirja -valintaraatiin kuuluvat Esko Heikkinen (pj), Juha Kanerva, Kristiina Kekäläinen, Susanna Luicku ja Mika Wickström, jotka Luikkua lukuun ottamatta ovat Urheilutoimittajain Liiton jäseniä.

Vuoden urheilukirja 2018 oli Kari Hotakaisen kirjoittama *Tunteaton Kimi Räikkönen*.

– Tämä ei tule toistumaan, kirjailija Kari Hotakainen lupasi kunniakirja ja voittopysti kourissaan.

TULEVAISUUDEN
URHEILUVAIKUTTAJILLE
URHEILUTOIMITTAJAN
OPINNOT KESKELLÄ
HELSINKIÄ.

HEO

Ilmoittaudu mukaan
osoitteessa www.heo.fi

Luova. Luotettava. Akateeminen.

Outo, erikoinen ja ristiriitainen Doha

Teksti: Kai Nevala Kuva: Martti Kainulainen/Lehtikuva

Yleisurheilun MM-kilpailut oli vain alkulämmittely kolmen vuoden päästä siintävään jalkapallon MM-lopputurnaukseen. Doha on yksi suuri rakennustyömaa. Kaikki tähtää vuoden 2022 kisoihin.

Kuljettajia olivat muun muassa **Jamal, Fahath, Yousuf, Asad, Jaleel, Ruzen** sekä eri **Mohamed** monta kertaa. He olivat yleensä Intiasta, Sri Lankasta tai Pakistanista, joskus Bangladeshista tai Indonesiasta.

Moni heistä on ollut Qatarissa jopa 15 vuotta. Ennätys taisi mennä Toyotaa käskyttäneen Kamalin nimiin, sillä bangladeshilainen on asunut maassa jo 21 vuotta. Lähes kaikilla on perhe kotimaassaan, missä he käyvät vuosittain – tuomassa elannon kotiin. Jotkut olivat palanneet kotimaahansa vain tullakseen takaisin Qatariin. Kamal, Mohamed ja muut sanovat, että kotiin riittää viemistä, kun jaksaa ajaa päivittäin. He ovat Uber-kuljettajia Dohassa. Kahdeksan kilometrin matka perusautolla maksaa noin 12 rialia eli kolme euroa. Uber ottaa päältä 25 prosenttia, toinen firma perii autosta 80 rialia (20 euroa) päivässä.

Nämä miehet ovat siirtotyöläisiä, joita pystyi haastattelemaan Dohassa. Uber toimi moitteettomasti, joten riitti, kun istahti etupenkille ja alkoi puhua englantia. Yksi kuljettaja sen sanoi: kaikkihan me olemme täällä työn ja rahan vuoksi. Etupenkiltä näki usein niitä toisia siirtotyöläisiä, joilla ei ollut ulkona samanlaiset oltavat kuin kuljettajilla ilmastoiduissa autoissaan. Heiltä ei saanut haastattelua.

Yhteiset Uber-matkat

Qatarissa auto on kaikki kaikessa. Ilman sitä liikkuminen on haastavaa ellei mahdotonta.

Suomalaistoimittajan ainoa järkevä konsti päästä omasta majapaikastaan Suomen joukkueen kisahotellille oli Uber tai taksi. Kuljetukset mediakeskukseen ja stadionille hoituivat lähes moitteettomasti järjestäjien busseilla.

Dohan MM-kilpailuissa oli paikan päällä kuusi suomalaisen printtimedian toimittajaa ja yksi kuvaaja, jotka asuivat samassa hotellissa. Sen lisäksi sinivalkoiseen rosteriin kuuluivat perinteiseen tapaan ainakin Yle, MTV, STT ja Lehtikuva. Tässä tekstissä keskitytään ensimmäisenä mainitun ryhmän kokemuksiin.

Koska meidät oli isketty samojen seinien sisälle, suomalaispoppoo oli normaalia tiiviimmin keskenään tekemisissä. Yhteiset Uber-matkat olivat kuin kokoontumisajo, jossa vaihdettiin ajatuksia ja mielipiteitä Qatarista sekä muisteltiin menneitä urheilutapahtumia.

Lehtikuvan Martti Kainulainen (vas.) otti Dohassa yhteiskuvan, johon eksyi suomalais-toimittajien lisäksi seitsenottelija Maria Huntington. Vuodenvaihteessa täysin palvelena eläkkeelle jäävä Kainulainen on ottanut neljän vuosikymmenen ajan ryhmäkuvia urheilutoimittajista. Kuvassa Kainulaisen lisäksi Joska Saarinen, Pasi Rein, Tapani Salo, Petra Manner, Kai Nevala, Ari Pusa, Maria Huntington, Santtu Silvennoinen, Tommi Roimela, Atte Husu ja Suomen joukkueen tiedottaja Tapio Nevalainen.

Muisteluosuudessa ääneen pääsivät ennen kaikkea konkarit, *Helsingin Sanomien* **Ari Pusa** ja *Ilta-Sanomien* **Pekka Holopainen**, joilla on yhteensä lähes 60 vuoden kokemus yleisurheilun arvokilpailuista. Jos Qatarin tiedustelupalvelu olisi nauhoittanut keskustelut, äänitteelle olisi tarttunut melkoinen pala suomalaista urheilutoimittamisen historiaa.

Harva toimittaja haluaa maahan takaisin turistina

Millä sanalla Dohaa voisi kuvailla? Outo tai erikoinen.

Yleisurheilun MM-kilpailut oli vain alkulämmittely kolmen vuoden päästä siintävään jalkapallon MM-lopputurnaukseen. Doha on yksi suuri rakennustyömaa. Kaikki tähtää vuoden 2022 kisoihin.

Rakentamisen tahdista kertoo Uberissa käyty keskustelu.

"Hetkinen, oliko tuota rakennusta tuossa viime viikolla?"

"Ei ollut, se on noussut siihen tämän reissun aikana."

Sietämättömän kuumuuden ja kosteuden yhdistelmän vuoksi ulkona työskenteleminen oli raskasta. Esimerkiksi yöllä järjestetyt maratonit ja kävelyt saivat toimittajatkin läpimäriksi. Stadion oli – kuten hyvin tiedämme – ilmastoitu, ja se takasi mediallekin erittäin siedettävät työolosuhteet.

Suomen kirjoittavat toimittajat oli stadionilla pantu pahnahan pohjimmaisiksi, mutta se oli meille pieni lottovoitto. Olimme alimmalla rivillä lähes suoraan maaliviivan kohdalla. Mixed zonelle oli näppärä matka. Työpäivät venyivät tyyppilliseen yleisurheilukilpailujen tapaan kellon ympäri.

Pukeutuminen? Muutakin kuin koko vartalon verhoamista. Alkoholia? Sitäkin saa, eivätkä kaikki juogat ole meitä farkkusortsimiehiä. Turvattomuuden tunne? Ei pelkoa. Länsimainen viihde-teollisuus? Vahvasti läsnä.

Qatar markkinoi itseään urheilun suurtapahtumien avulla, mutta harva toimittaja haluaa maahan takaisin turistina.

Pahuuden vai hyvyyden lähettiläs?

Qatarissa on järkyttävän paljon korjattavaa ihmisoikeuksissa ja tasa-arvossa, mutta pelkkää pahuutta se ei valtiona ole. Kahden viikon aikana ehti nähdä nyansseja ja vivahteita, joita ei kaukaa kotimaasta katsottuna havaitse lainkaan. Siirtotyöläisten ja paikallisten valtava hierarkkinen ero oli kuitenkin hämmäntävä, vaikka siihen oli varautunut etukäteen.

Kukin toimittaja ratkaisi itse, kuinka paljon keskittyi urheiluun ja millä tavalla pohtii yhteiskunnallisia ulottuvuuksia. Minulle valaisevia kokemuksia olivat juttukeikka kansainvälisessä koulussa, suomalaisen kiekkovalmentajan haastattelu sekä jalkapallon MM-kilpailuihin liittyvän jutun valmistelu.

Olinko maahan matkanneena toimittajana pahuuden vai hyvyyden lähettiläs? Kahden viikon jälkeen syntyi naiivi loppuajatus: voisivatko korruptiolla saadut urheilukilpailut olla etappi tasa-arvoisempaan tulevaisuuteen Qatarissa?

Osa jutun lauseista on aiemmin julkaistu kilpailujen aikana Kalevassa. ♦

Keski-Uusimaan urheilutoimittajat Robert Monstovics (vas.), Heikki Löfman ja Rauno Ylönen.

Intohimolla ja paikallistuntemuksella

Keski-Uusimaan urheilussa luotetaan perusasioihin

Paikallislehdissä urheilutoimitusten vahvuus on oman levikkialueen tuntemus ja toimittajien intohimo. Tämä toteutuu *Keski-Uusimaan* urheilutoimituksessa.

– Jokaisella urheilutoimituksen jäsenellämme on omat intohimonsa, ja kaikki ovat joko täällä kasvaneita tai pitkään asuneita, minkä takia paikallistuntemusta on pitkältä ajalta. Sitä kautta juttuja pystyy syventämään, *Keski-Uusimaan* urheilutoimittaja **Heikki Löfman** kertoo.

Teksti: **Esko Hatunen** Kuva: **Sauvo Jylhä**

Lähinnä Keravan, Tuusulan ja Järvenpään kuntien alueella vaikuttava seitsenpäiväinen *Keski-Uusimaa* painii samojen haasteiden kanssa kuin mikä tahansa paikallislehti: Kuinka tuottaa lukijoita kiinnostavaa sisältöä?

– Paikallisuus ja yleinen kiinnosta-

vuus ovat tärkeimmät uutiskriteerit urheilusisällöissämme, Löfman avaa.

Paikallisesti kiinnostavia urheilijoita ovat tuusulalainen estejuoksija **Topi Raitanen**, Tuusulassa syntynyt ralli-autoilija **Teemu Suninen**, Keravalla syntynyt A-maajoukkueessa pelaava jalkapalloilija **Jukka Raitala** ja miesten

jääkiekon kevään 2019 MM-joukkueessa pelannut Keravan Shakersin tuusulalaiskasvatti **Joel Kiviranta**.

Uusista lajeista ja ilmiöistä kiinnostavin nimi on e-urheilussa Starcraft II -pelin maailmanmestaruuden voittanut **Joona "Serral" Sotala**. Hän on kotoisin Pornaisista, mutta on Löfmanin mukaan

niin läheltä *Keski-Uusimaan* levikkialuetta, että hänet on otettu seurantaan.

Urheilussa paikallisesti kiinnostavat aiheet voivat liittyä myös liikuntapaikkarakentamiseen.

– Esimerkiksi Keravan uimahallia koskeneet jutut olivat luettuja. Tällä hetkellä lukijoitamme kiinnostaa Keravan ja Sipoon yhteistyössä suunnitteilla oleva monitoimihallihanke.

Pienellä joukolla tarkasti organisoiden

Keski-Uusimaan kokonaistavoittavuus on 66000 lukijaa (KMT 2018). Luvusta noin puolet tulee printistä, puolet verkosta.

Lehden urheilusivujen toimittaminen kolmella vakituisella toimittajalla on tarkkaa touhua. Kolmen viikon työkierron aikana jokaiselle toimittajalle osuu kuusi vapaapäivää ja puolet vuoroista on iltai- aikaan.

– Aamuvuorossa on kaksi toimittajaa, ellei toiselle satu vapaapäivää. Iltavuorossa on aina yksi toimittaja – paitsi viikonlopun kiireisempänä päivänä kaksi, Löfman tarkentaa.

Urheilusivujen taitosta vastaa keskuspöytä, mutta Löfman taittaa mielellään urheilusivuja myös itse.

Kerran viikossa, tiistaisin, Etelä-Suomen Median tilattavien lehtien urheilutoimitukset – *Savon Sanomat*, *Etelä-Suomen Sanomat*, *Keskisuomalainen* ja *Karjalainen* – tuottavat noin aukeaman jutun yhteistyössä. Vuoro osuu Etelä-Suomen Median kohdalle viiden viikon välein.

– Viimeksi tällainen juttu oli **Kaisa Mäkäräisestä** ampumahiihtokauden alla, ja syksyn aikana Huuhkajista on ollut useampikin vastaava, Löfman valottaa.

Maakuntalehtien kanssa yhteistyö ulottuu myös arvokilpailu-uutisointiin. Tässä kuviossa mukana olevien julkaisujen päätoimittajat päättävät kunkin vuoden arvokilpailukierron lehtien urheilutoimitusten esityksen perusteella. Prosessissa valitaan kuhunkin arvokilpailuun lähtevä toimitus.

– Itse olin esimerkiksi hoitamassa osan jalkapallon MM-kisoista Venäjällä Pietarissa 2018. Ensi kevään jääkiekon MM-kisoihin lähtee Aamupostin toimittaja, joka hoitaa jutut sieltä koko konsernille.

Lisäksi yhtymän kaikkien urheilutoimitusten jutut ovat periaatteessa kaikkien käytettävissä.

Avustajia lehti käyttää niukasti, ja käytännössä alueen joukkuelajien vierasraportit tulevat yhdeltä free-toimittajalta.

– **Pasi Peltola** hoitaa seuraamiemme joukkueiden vieraspelit. Lisäksi viime kesän kesätoimittajamme on erikoistunut e-urheiluun ja raportoi paikallisten pelaajien ja valmentajien edesottamuksista. Löfman kertoo.

Paikallisia kiinnostavia seuroja ovat jääkiekon Suomi-sarjaa pelaava Järvenpään Haukat, koripallon 1A-divisioonassa pelaava järvenpääläinen Raiders Basket ja jalkapallon miesten Kakkosessa pelaavat, sekä Tuusulassa että Keravalla toimiva Pallokerho Keski-Uusimaa ja Järvenpään Palloseura. Myös keravalainen salibandyseura Blackbirds on seurannassa.

Henkilöjuttuja kaivataan

Tyypillisimpiä juttutyypppejä *Keski-Uusimaan* urheilussa ovat Heikki Löfmanin mukaan tuloksiin ja tapahtumiin pohjautuvat raportoinnit. Henkilöjuttuja tehdään, mutta niitä pitäisi olla enemmänkin. Lehdessä pyritään tekemään sisältöjä myös uusista alueella puhuttavista aiheista, ilmiöistä ja näkökulmista urheilusta.

– Tein juuri jutun psyykkisestä valmennuksesta lasten ja nuorten paikallisessa urheilussa.

Tulosuutisoinnin *Keski-Uusimaassa* hoitaa pääsääntöisesti yksi ja sama toimittaja. Kerran viikossa lehdessä ilmestyy paikallispörssi, jossa on oman alueen joukkueiden sarjojen taulukoita ja tulevia pelejä.

Etelä-Suomen Mediaan ja sitä kautta

Keskisuomalainen-konserniin kuuluvassa *Keski-Uusimaassa* sisältöä on saatua myös Sport Content Oy:ltä, jonka tuottamia juttuja käytetään erityisesti maakuntamedioiden kanssa yhteisellä sivulla. Tälle sivulle kuvat on otettu STT-Lehtikuvulta.

Palautetta toimitukseen tulee yleensä siitä, että joku tapahtuma on sivuutettu tai se on huomioitu liian pienellä painoarvolla.

– Paikallisten urheiluseurojen kanssa yhteistyö on toiminut mielestäni hyvin. Saamme tietoa tapahtumista ja asioista seuroilta ja tapahtumien järjestäjiltä.

Läsnä myös verkossa

Keski-Uusimaa tuottaa urheilun sisältöjä tietenkin tilaajille myös verkkoon. Ilalla tuoreet uutiset ja jutut julkaistaan heti, mutta muuten urheilusivuille on verkossa oma aikaikkunansa. Vaikka verkon jutut ovat pääosin samoja kuin printissä, pyritään sinne tuottamaan jatkojuttuja, jotka päivittävät painetun lehden sisältöä.

– Omia videoita emme ole tehneet juurikaan, sillä siihen ei riitä aika eivätkä nykyiset resurssitkaan, Löfman avaa.

Sosiaalisen median kanavista lehti näkyy parhaiten Facebookissa ja Instagramissa.

– Pyrimme jakamaan Facebook-sisältöjä levikkialueemme kuntien kuntaryhmissä. Lisäksi sosiaalinen media toimii meille aihepankkina.

Tulevaisuuden Löfman näkee edustamansa median urheilutoimittajana valoisana.

– Kyllä tässä tekemistä riittää urheilussa jatkossakin, sillä seutukunnalla on noin 110 000 asukasta ja kaikki kolme kuntaa ovat yllättävän viriilejä – erityisesti Kerava ja Järvenpää radanvarsi-paikkakuntina.

– Haasteena on se, miten alueelle tulevat uudet ihmiset saa sitoutettua paikallislehteen, kun lähellä on iso kilpailija, *Helsingin Sanomat*. ♦

20
20
6.-9.8.

URHEILUGAALAN KUNNIAKSI

www.nesterallyfinland.fi

NESTE RALLIN VIP-PAKETIT ETUHINNOIN 25.1. ASTI!

- Tutustu paketteihin: Nesterallyfinland/vip
- Varaukset: teija.makinen@autourheilu.fi,
040 358 6609
- Etukoodi: **GAALA20**

REITTI JULKI MAALISKUUN VAIHTEESSA - TERVETULOA SUOMEN MM-RALLIN 70. JUHLAVUOTEEN!

TULOSSA

VOUDEN URHEILIJAJÄÄNÄSTYS ALKAA 11.12.

Vuoden Urheilijan valinta on jälleen yksi urheiluvuoden kohokohdista. Ison uudistuksen kokenut Vuoden Urheilija -äänestys alkaa joulukuussa, jolloin ehdokaslista julkaistaan vuoden viimeisessä Fair Play -lehdessä (11.12.). Vuoden Urheilija -äänestykseen voivat osallistua kaikki jäsenmaksunsa maksaneet Urheilutoimittajain Liiton ja sen paikalliskerhojen jäsenet. Vuoden Urheilija -äänestykseen voi osallistua ainoastaan sähköisellä äänestyslomakkeella voimassaolevalla sähköpostiosoitteella.

Lue lisää sivuilta 14–20.

SUOMEN URHEILUGAALA 16.1.

Suomen Urheilugaala järjestetään 16. tammikuuta 2020 Helsingissä, Hartwall Arenalla. Urheilugaalassa palkitaan mm. urheilutoimittajien äänestämä Vuoden Urheilija sekä kolme muuta Urheilutoimittajain Liiton nimissä jaettavaa palkintoa: Vuoden Valmentaja, Vuoden Joukkue ja Vuoden Nuori Urheilija.

URHEILUTOIMITTAJAIN LIITON VUOSIKOKOUS 16.3.

Urheilutoimittajain Liitto pitää sääntömääräisen vuosikokouksen maanantaina 16. maaliskuuta 2020 Helsingissä. Vuosikokous on avoin kaikille liiton jäsenille. Vuosikokouksen yhteydessä järjestetään myös Kevätseminaari.

URHEILUTOIMITTAJAIN KEVÄTSEMINAARI 16.3.

Urheilutoimittajain Liitto järjestää jäsenilleen Kevätseminaarin 16. maaliskuuta 2020 Helsingissä. Kevätseminaarin alussa julkistetaan Vuoden urheilutoimittaja ja Vuoden tiedottaja sekä jaetaan Elämäntyö urheilutoimittajana -tunnustus.

Tarkemmat lisätiedot Urheilutoimittajain Liiton tulevista tapahtumista ja koulutustilaisuuksista seuraavassa Fair Play -lehdessä ja liiton sähköisissä viestintäkanavissa.

Urheilutoimittajain Liitto
www.urheilutoimittajat.fi

JÄSENEDET

Urheilutoimittajain Liiton A- ja B-jäsenyys oikeuttaa erilaisiin jäsenetuihin:

JÄSENKORTTI

Urheilutoimittajain Liiton jäsenet saavat kuvallisen pressikortin liittysään A- tai B-jäseneksi. Pressikortti on samalla myös liiton jäsenkortti. Jäsenkortin voimassaolo perustuu vuosittain maksettavaan jäsenmaksuun, jonka saa vuosittain maksettuaan jäsenmaksun. Jäsenkortilla voi osoittaa ammatillisen asemansa erilaisissa työtilanteissa. Jäsenkortti oikeuttaa ilmaiseen sisäänpääsyyn useimpiin kansallisiin urheilutapahtumiin. Poikkeuksena ovat ainoastaan jääkiekon SM-liigan ottelut ja tapahtumat, joihin täytyy erikseen akkreditoitua.

KANSAINVÄLINEN LEHDISTÖKORTTI (HUOM! VAIN A-JÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet voivat hakea myös kansainvälisen urheilutoimittajain liiton (AIPS) lehdistökortin. AIPS-kortti on voimassa aina kaksi vuotta kerrallaan. AIPS-kortti myönnetään vain jäsenmaksunsa suorittaneille liiton A-jäsenille (ei paikalliskerhojen B-jäsenille).

KOULUTUKSET JA SEMINAARIT

Urheilutoimittajain Liitto ja paikalliskerhot järjestävät jäsenilleen erilaisia koulutustilaisuuksia ja seminaarimatkoja, joista suurin osa on maksuttomia. Yksityiskohtaiset kuvaukset koulutusten sisällöistä sekä ilmoittautuslomakkeet löytyvät liiton verkkosivuilta ja tapahtumakalenterista.

FAIR PLAY -LEHTI

Urheilutoimittajain Liiton jäsenet saavat maksutta postitse kotiinsa neljä kertaa vuodessa ilmestyvän liiton Fair Play -jäsenlehden. Fair Play -lehdet löytyvät myös liiton verkkosivujen materiaalipankista.

KOULUTUSAPURAHAN

Urheilutoimittajain Liiton jäsenille on tarjolla myös koulutusapurahojia. Liitto myöntää henkilökohtaisia opintostipendejä ammatilliseen koulutautumiseen. Apurahaa voi saada

oman ammattitaidon kehittämiseen ja syventämiseen tärkeisiin opintoihin (ei perustason opintoihin) sekä yleissivistävään itsensä kehittämiseen. Hakuaika on vuosittain huhtikuun loppuun mennessä. Koulutusapurahaa saavan jäsenen on toimitettava Fair Play -lehden juttu apurahan käytöstä.

VOUDEN URHEILIJAJÄÄNÄSTYS

Urheilutoimittajain Liiton jäsenenä on oikeutettu osallistumaan vuosittain Vuoden Urheilija -äänestykseen. Samalla voi äänestää myös Vuoden Joukkueen ja Vuoden Valmentajan.

VAKUUTUKSET

If tarjoaa liiton jäsenille monia rahanarvoisia etuja ja alennuksia. Liiton jäsenet saavat suuremman alennuksen vakuutuksista: 11 % jo yhdestä vakuutuksesta, kun käytössä on Ifin paperiton palvelu. Parhaimmillaan alennus on jopa 16 %, sillä edut kasvavat asiakkuuden mukana.

LAIVAMATKAT

Viking Line tarjoaa liiton jäsenille matkoja erikoishintaan. Käytössä on myös kausittain voimassa olevia arvo-kuponkitarjouksia. Liiton jäsenille on tarjolla alennuksia mm. Helsinki-Tukholma-risteilyistä ja -reittimatkoista, Tallinnan päivärasteilyistä ja reittimatkoista Helsingistä sekä vuorokauden risteilyistä Turusta ja Turku-Tukholma-reittimatkoista.

Lisätiedot kaikista jäseneduista liiton verkkosivuilta:
www.urheilutoimittajat.fi

VIKING LINE

KATOAVATKO PAINETUT PALLOILU- LAJIEN SARJAKIRJAT JA TILASTO- PAKETIT BITTIAVARUUTEEN?

Kyllä ja ei. Fair Play -lehden toimitus teki kyselykierroksen palloilulajien lajiliittoihin, ja suurimmasta osasta vastaus oli: verkkosivuilta löytyy. Painetut sarja- ja kausikirjat alkavat olla historiaa, mutta muutamissa lajiliitoissa tehdään vielä kattavat printtiversiot tilastopaketeista toimittajien avuksi.

Amerikkalaisen jalkapallon kausijulkaisu löytyy sähköisessä muodossa. www.issuu.com/sajl/docs/kausijulkaisu_sajl_2019_pohja

Jalkapallokirja ilmestyy ennen Veikkausliigakauden alkua ja **Futsalkirja** samoin ennen futsal-kauden alkua elosyyskuussa. Molemmat julkaisut ovat A5-kokoisia painettuja julkaisuja. Jalkapallokirjassa on yli 500 sivua ja Futsalkirjassa lähes 100 sivua. Sähköistä versiota ei ainakaan tähän mennessä ole tehty. Tiedotusvälineiden edustajille kirjoja on jaettu käyttöön maksutta. Tilaukset Palloliitosta. www.palloliitto.fi

Jääkiekkokirja, joka oli ilmestynyt painettuna kirjana vuodesta 1961 ja yhteensä 58 kertaa, ilmestyi nyt ensimmäistä kertaa pelkästään sähköisenä. Ilmainen, 567-sivuinen pdf-versio on kaikkien luettavissa ja ladattavissa. www.jaakiekkokirja.fi

Jääpallokirja löytyy sähköisessä muodossa. www.finbandy.fi

Koripallon sarjakirja julkaistiin viimeisen kerran kirjamuodossa kauden 2010-2011 päätteeksi. Kaikki tilastot on siirretty basket.fi-tilastosivulle. www.basket.fi

Käsipallossa ei ilmesty erillistä sarja-/kausikirjaa. Tilastot löytyvät sähköisessä muodossa. www.nsm.finnhandball.net/2019-2020/tilastot-2019-2020
www.msm.finnhandball.net/2019-2020/tilastot-2019-20

Lentopallokirja ilmestyi tänä syksynä viimeistä kertaa painettuna versiona. Tiedotusvälineiden edustajille kirjaa on jaettu käyttöön maksutta. Tilaukset Lentopalloliitosta. Ensi vuonna kirjaa ei enää tehdä, mutta suurin piirtein samat faktat pyritään keräämään Lentopalloliiton verkkosivujen faktapankkiin. www.lentopalloliitto.fi/urheilua/faktapankki

Maahockeyyn sarja- tai kausijulkaisua ei tehdä. Lajitietoa löytyy lajiliiton sivuilta. www.hockeyliitto.com

Pesäpallokirja ilmestyy edelleen painettuna. Tiedotusvälineiden edustajille kirjaa on jaettu käyttöön maksutta. Tilaukset Pesäpalloliitosta. www.pesis.fi

Ringeten Kausiopus löytyy sähköisessä muodossa. www.smringette.fi/fi/Media.html

Salibandy kausikirja on ilmestynyt vuodesta 1992 alkaen joka vuosi, aluksi painettuna kirjana ja viime vuodet ainoastaan sähköisessä muodossa. www.salibandy.fi

Kieli pelittämään

Mestareita ja urheilijoita

Miten mestaruuksista tulisi kirjoittaa, jotta menisi oikein? Voittaako Suomi jääkiekossa maailman mestaruuden vai maailmanmestaruuden? Entä jalkapallossa: voittaako Saksa Euroopan mestaruuden vai Euroopan-mestaruuden?

Maailmanmestaruus ja maailmanmestari ovat tietenkin yhdyssanoja. Kirjoitusasun voi tarkistaa yleiskieltä kuvaavasta Kielitoimiston sanakirjasta.

Erisnimen sisältävistä *mestari- ja mestaruus-*ilmauksista on ohje Kielitoimiston ohjepankissa. Ne voidaan kirjoittaa kahdella tavalla: *Suomen mestari* tai *Suomen-mestari*, *Euroopan mestaruus* tai *Euroopan-mestaruus*. Suomessa yleiset mestaruuden ilmaukset on mahdollista kirjoittaa myös kuten *maailmanmestaruus* ja *maailmanmestari* eli pienellä alkukirjaimella ja yhteen: esimerkiksi *suomenmestari* ja *euroopanmestaruus*.

Mutta pitäisikö kirjoittaa "vuoden urheilija" vai "Vuoden urheilija"? Palkintojen ja niihin rinnastuvien kunnianosoitusten nimistä ollaan laittamassa erillistä ohjetta Kielitoimiston ohjepankkiin. Kummallekin kirjoitustavalle on perusteensa, joten isokin alkukirjain on näissä tapauksissa mahdollinen, siis *Vuoden urheilija* käy. (Tavaramerkki kannattaa kirjoittaa julkisessa viestinnässä yleiskielen suositusten mukaisesti, vaikka rekisteröity kirjoitustapa on toinen.)

Kielitoimiston sanakirja: www.kielitoimistonsanakirja.fi

Kielitoimiston ohjepankki: www.kielitoimistonohjepankki.fi

★ ★ ★ ★

Urheaa urheilua?

Kielen asiantuntijoilta kysytään usein, mistä sanat tulevat. Kotimaisten kielten keskuksen verkkosivuilla on runsaasti tietoa sanojen alkuperästä eli etymologiasta. Myös *urheilla-* ja *urheilu-*sanoista on kysytty.

Verbi *urheilla* ja siitä johdettu substantiivi *urheilu* ovat 1800-luvun lopun tietoisena sanaston kehittelyn tuotteita. Sana *urheilu* hyväksyttiin vuonna 1886 ruotsin *idrott*-sanan vastineeksi.

Murteiden *urheilla*-verbi otettiin tuolloin yleiskieliseen käyttöön uudessa merkityksessä. Murteissa verbi kuvaa uhkarohkeaa toimintaa. Verbi on johdettu sanasta *urho*, joka esiintyy jo Mikael Agricolan teksteissä ja tarkoittaa täysikasvuista miestä ja sankaria. Sanan johdoksia ovat myös *urhoollinen* ja *urhea*.

Kysymyksiä ja vastauksia sanojen alkuperästä: www.kotus.fi/alku

★ ★ ★ ★

Pelittää jäätävästi?

Tämän palstan nimi on Kieli pelittämään. Mutta onko toimimista tarkoittava *pelittää* yleiskieltä?

Pelittää-sana otettiin Kielitoimiston sanakirjaan vuonna 2008. Sanakirjassa on yleiskielen ja erikoiskielen sanojen lisäksi jonkin verran arki kielen, murteiden ja slanginkin sanoja. *Pelittää*-sanan perässä lukeekin sanakirjassa merkintä "ark.", joka tarkoittaa arkikielistä. Ilmaisua ei siis yleensä käytetä neutraaleissa asiateksteissä, kuten uutisissa.

Vuonna 2018 *pelittää*-sana mainitaan kielenhuollon tiedotuslehdessä Kielikellossa muotisanaan. Jutun otsikko on "Huikean ketterä ratkaisu pelittää jäätävästi".

Kielikello: www.kielikello.fi

Kieli pelittämään -palstalla käsitellään urheiluun liittyviä kieliasioita monenlaisista näkökulmista. Palstan sisällöistä vastaavat Kotimaisten kielten keskuksen asiantuntijat. Kotimaisten kielten keskus: www.kotus.fi.

Vaikka Ilkka Kulmalan otsaan on lätkäisty jääkiekkotoimittajan leima, oli Kulmala todellisuudessa eräänlainen kaikkien lajien asiantuntija. Vappupäivänä Keskisuomalaisessa julkaistua jäähyväisessettään varten Kulmala kävi tapaamassa toista eläkeläistä eli viisinkertaista ravikuningas Vieskeriä.

Ilkka Kulmala

Maestro on tyytyväinen eläkeukko

43 vuotta *Keskisuomalaisessa* työskennellyt **Ilkka Kulmala** tekee yhä silloin tällöin laadukkaita juttuja. Mutta enää hänen ei tarvitse säntäillä tai hyppiä seinille.

Teksti: **Tommi Roimela** Kuvat: **Risto Aalto** ja **Ilkka Kulmalan kotialbumi**

Neljäkymmentäkolme vuotta saman työnantajan palveluksessa. Sen jälkeen puoli vuotta ansaitulla eläkkeellä. *Keskisuomalaisessa* valtavan määrän tekstiä tuottanut Kulmala on tyytyväinen eläkeukko.

– Oma fiilis on vapautunut. Sivusta näkee vielä paremmin, kuinka hurjaa leikkiä urheilutoimituksissa käydään. Vähän ihmetyttää, mihin tämä ala on menossa, Kulmala miettii.

– Tällä hetkellä tuntuu, että mediataloissa omia tuotteita kuristetaan hengil-

tä. Printtilehden kohdalla sen jotenkin vielä ymmärtää, mutta tietoinen heikentäminen näkyy myös verkkotoimituksissa.

Kyse on tietenkin mediatalojen resurssien jatkuvasta kaventumisesta. Se näkyy tuotteiden laadussa ja saa pitkän

linjan urheilutoimittajan jopa hieman surulliseksi.

– Harmittaa erityisesti nuorten toimittajien puolesta. He eivät ole valinneet helppoa polkua kuljettavakseen.

– Itsekin olisin varmaan vieläkin työelämässä, jos urheilutoimittaminen olisi raameiltaan samanlaista kuin 5–10 vuotta sitten. Eli jos touhu ei olisi mennyt sääntäilyksi ja seinille hyppelämiseksi.

Tekijästä lukijaksi siirtynyt Kulmala ei siis ole erityisen innostunut lehtien nykyisestä tasosta.

– Onneksi on *Helsingin Sanomat* olemassa tässä maassa. Siellä on edelleen riittävästi resursseja, ja ne arvot, joita arvostan, löytyvät usein *Hesarin* jutuista. Siellä pyritään houkuttelemaan ihmisiä lukemaan sekä pitkiä että lyhyitä juttuja.

Lisäarvo on ydinsana

Mitä sitten pitäisi tehdä? Se lienee ydinkysymys resurssien yhä kaventuessa.

– Näen, että maakuntalehtien pitäisi hoitaa maakunnan asioita samalla tavalla kuin *Ilta-Sanomat* hoitaa kansallisia asioita. Ei keskitytä otteluselostuksiin eikä muihinkaan velvollisuujuttuihin. Henkilöjuttuihin pitäisi löytää uusia asioita ja uusia sävyjä, Kulmala pohtii.

Helppoa laatujuttujen tekeminen ei ole. Esimerkiksi arvokisoissa, joissa televisio välittää kisatapahtumat, toimittajan pitää olla melkoinen taikuri.

– Pitää olla oikeastaan poikkeuksellisen hyvä kirjoittaja. Sitten tärkeää on asiantuntemus, jonka ansiosta pystyy lähestymään asiaa eri otteella. Ja lisäksi olisi hyvä, jos olisi edes hieman aikaa. Tämän kolmikron toteutuessa voi syntyä lisäarvoinen juttu.

Lisäarvo on ydinsana. Kulmala näkee, että urheilutoimituksissa ei ole pysytty mediamaailman muutoksessa mukana. Hyvä esimerkki ovat otteluselostukset. Yhä edelleen paperissa näkee lähes kronologisia juttuja siitä, mitä jossain pelissä on edellisiltana tapahtunut.

– Ennen, vaikkapa 1980-luvulla, paperilehdellä oli täydellinen monopoli. Nyt kaikki pelissä tapahtuvat asiat löytyvät saman tien jostain verkosta, Kulmala muistuttaa.

Usein otteluselostuksia yritetään puolustella väittämällä, että on yhä konservatiivisia lukijoita, joille paperilehden perinteinen ottelujuttu on tärkeä.

– En usko, että niitä on kovinkaan paljon. Ja itsekin olen erittäin konservatiivinen lukija, Kulmala naurahtaa.

Osin konservatiivisena tekijänäkin Kulmala sai loihdittua esimerkiksi *JYPin* ottelujutuista viimeiseen asti mielenkiintoisia.

– Itsellä ne saattoivat olla jossain analyyysin ja kolumnin välimaastossa, Kulmala muistelee.

Lopulta kyse on asiantuntemuksesta. Kulmalalla oli *JYP* hyppysissään lähes koko työuransa ajan, kun se aikanaan nuorelle toimittajalle eräänlaisena jämäälajina lätkäistiin. Vuosien kautta karttuneen tiedon kautta monipuolisten ottelujuttujen teko oli Kulmalalle jopa helppoa.

– Ammattitaito ja asiantuntemus koroostuvat. Verkossakin uskon niihin enemmän kuin siihen, että haetaan klikkejä.

Ilkka Kulmala ehti työskennellä Keski-suomalaisessa 43 vuotta. Kesäolympialaisissa hän oli eräänlainen vakiokasvo, mutta ensimmäisissä talviolympialaisissaan Kulmala oli vasta Etelä-Koreassa 2018.

Vaikka Kulmala kritisoikin nykymenoja, muistuttaa kaiken kokenut tekijä siitä, että toimittajien taso on mennyt hänen uransa aikana valtavasti eteenpäin.

– Onhan taso ihan eri sfääreissä. Silloin, kun aloittelin, toimittaja sai huonoillakin jutuilla nimensä lehteen, Kulmala nauraa.

– Alalle on tullut uusia tekijöitä, joissa on paljon hyvää. Mutta paljon näkee myös löysää tekstiä.

Kulmala, vaikka hänet monesti lähinnä kiekkotoimittajaksi mielletään, on siinä mielessä vanhan hyvän ajan tekijä, että hänen kiinnostuksensa urheilua kohtaan on erittäin laajaa oikeastaan läpi koko urheilulajien kirjon.

– Nuorempien toimittajien asiantuntemus on usein keskittynyt yhteen tai kahteen lajiin. Niistä he tietävät aivan valtavasti, mutta joskus heiltä puuttuu laajempi urheilun tuntemus, Kulmala mieltii.

Arvokisareissut kohokohtana

Mutta kaipa tässä jutussa on edes hieman kerrattava päähenkilön upeaa työuraa. Ilkka Kulmala vietti siis 43 vuotta *Keskisuomalaisen* palveluksessa, ja niistä valtaosa kului urheilutoimituksessa. Jotakuinkin ainoat syrjähyppynsä Kulma-

la teki lehden viikonloppuosastolle eli *Sunnuntaisuomalaiseen*.

– Minulla oli loistava ajoitus. Sain nähdä media-alan teknisen kehityksen offset-ajasta tietokoneiden ylivaltaan. Sitten näin myös media-alan taloudellisen huippuhetken.

– Tämä on ollut mielenkiintoinen kaari, josta olen nauttinut, Kulmala summaa.

Iso osa työajasta on tietenkin ollut arkista työtä Jyväskylässä. Mutta paljon Kulmala on ehtinyt nähdä myös maailmaa.

– Kyllä ne arvokisareissut ovat jääneet päällimmäisenä mieleen. Oli kisat sitten missä tahansa, siellä joutui toimimaan ja pärjäämään yksin, mutta sitten ympärillä oli kuitenkin aina hyvä kollegaporukka, jonka kanssa pystyi juttelemaan ihan mistä vaan. Kollegat ovat olleet tärkeä vertaistuki.

Monista arvokisamatkoistaan Kulmala on tavannut nostaa ykköseksi Sydneyn olympialaiset vuonna 2000. Niin nytkin. Reissun alku oli kuitenkin karnea.

– Sinne mennessä sain kamalan jetlagin, enkä nukkunut Australiassa ensimmäiseen viiteen yöhön silmäystäkkään. Ajattelin jo, että tästä ei tule yhtään mitään ja että pitää soittaa kotitoimitukseen, että juttuja ei ole tulossa, Kulmala muistelee.

– Mutta sitten siitä olympiamatkasta tulikin pakettina sellainen, että mielestäni tein kohtalaisen hyviä juttuja ja oltiin fyysisesti todella kaukana.

Suomalaisittain olympialaisten kohokohta oli **Arsi Harjun** olympiakulta kuulantyyntönsä. Perholaistyöntäjä toi kultaa *Keskisuomalaisen* levikkialueen reunalle.

– Muistan, kun *Hesarin* legendaarinen toimittaja **Syväsen Jussi** tuli sanomaan, että ”Ila hei, sun pitää pystyä hoitamaan tämä kulta parhaiten koko maassa”, Kulmala mainitsee.

Tässä kohdassa *Keskisuomalaisen* arkistoja ei tarvitse penkoa. Ilman sitäkin voitaneen olla varmoja, että Kulmala vastasi Syväsen vaatimukseen. Ihan jo siitä syystä, että Kulmalan nimi on ollut jutun alussa tai lopussa laadun tae käytännössä aina.

Ja sitä se on itse asiassa yhä edelleen. Vaikka Kulmala jättäytyi eläkeläiseksi keväällä, on maestro yhä naputellut *Keskisuomalaiseen* silloin tällöin laadukkaita juttuja. Ja mikä parasta lukijoiden kannalta, eläkeukkona Kulmala on voinut tehdä rauhallista journalismia ilman, että olisi tarvinnut sääntäillä tai hyppiä seinille.

– Mutta en enää *JYPin* pelissä katso-mossa mieti, mitä tästä pelistä kirjoittaisin. *Sunnuntaisuomalaisessa* ollessani näin tapahtui, Kulmala hymyilee. ♦

Juha Alanen 1938–2019

Toimittaja **Juha Alanen** syntyi 19. marraskuuta 1938 Helsingissä. Alanen menehtyi pitkäaikaiseen sairauteen 29. syyskuuta 2019 Rääkkylässä. Hän oli kuollessaan 80-vuotias.

Alanen kirjoitti ylioppilaaksi Kallion yhteiskoulusta vuonna 1957 ja valmistui pari vuotta myöhemmin opettajaksi Helsingin opettajakorkeakoulusta. Alanen työskenteli ainoana opettajana Suomen pienimmässä koulussa Helsingin Vallisaaren varuskuntasaarella. Oppilaita oli kymmenkunta, jotka opiskelivat kuudella eri luokka-asteella.

Pian tie vei jo kuitenkin Yleisradion palvelukseen. Suomen televisio aloitti Opetus-tv-kokeilut vuonna 1962 ja kutsui kaitafilmausta harrastaneen Alasen toimittajaksi.

– Silloin taisi joka kuudes kadulla kävelijä tulla tempaistuksi töihin Yleisradioon. Se oli sen ajan rekrytointia, Alanen muisteli aikoinaan.

Osaamistakin kuitenkin oli, sillä Alanen eteni aina toimituspäälliköksi ja työskenteli Opetus-tv:ssä 1970-luvun lopulle saakka. Tuon ajan poliittisten tuulien takia Alanen joutui väistymään tehtävästä. Uusia töitä löytyi nopeasti, kun Ylen Teksti-tv polkaistiin käyntiin vuoden 1981 lokakuussa. Alasesta tuli Teksti-tv:n ensimmäinen toimittaja.

Teksti-tv:n ensimmäiset vuodet olivat Alasen mukaan haastavia, mutta samalla kiehtovia. Epäilijöitäkin riitti. Yhtiön johdosta esitettiin näkemyksiä, joiden mukaan Teksti-tv oli turhaa rahanmenoa.

– Taisipa eräs korkea päällikkö tokaista, että eikö olisi halvempaa kertoa uutiset harvalukuisille katsojille puhe-imitse. Herrat eivät olleet visionäärejä, Alanen saattoi myöhemmin todeta.

Alanen aloitti Teksti-tv:n yleistoimittajana, mutta erikoistui vähitellen urheilu-uutisiin. Jo aiemmin koripalloja suunnistuspelaajana tunnettu Alanen teki todellista pioneerityötä, kun mitään ei ollut valmiina, vaan kaikki piti aloittaa nollasta.

Teksti-tv saavutti kuitenkin yllättävän nopeasti suuren suosion. Reaaliaikaisesti päivittyneillä uutis- ja urheilusivuilla oli iso merkitys aikana, jolloin internetistä ei vielä tiedetty mitään. Suosituimpia urheilusivuja olivat heti alkuvuo-

sista lähtien hetki hetkeltä päivittyneet tulossivut. Ensimmäinen online-yhteys perustettiin jääkiekon SM-liigaan vuonna 1988.

Alanen raportoi paikan päältä lukuisista urheilun suurkilpailuista, Soulin vuoden 1988 kesäolympialaisista alkaen.

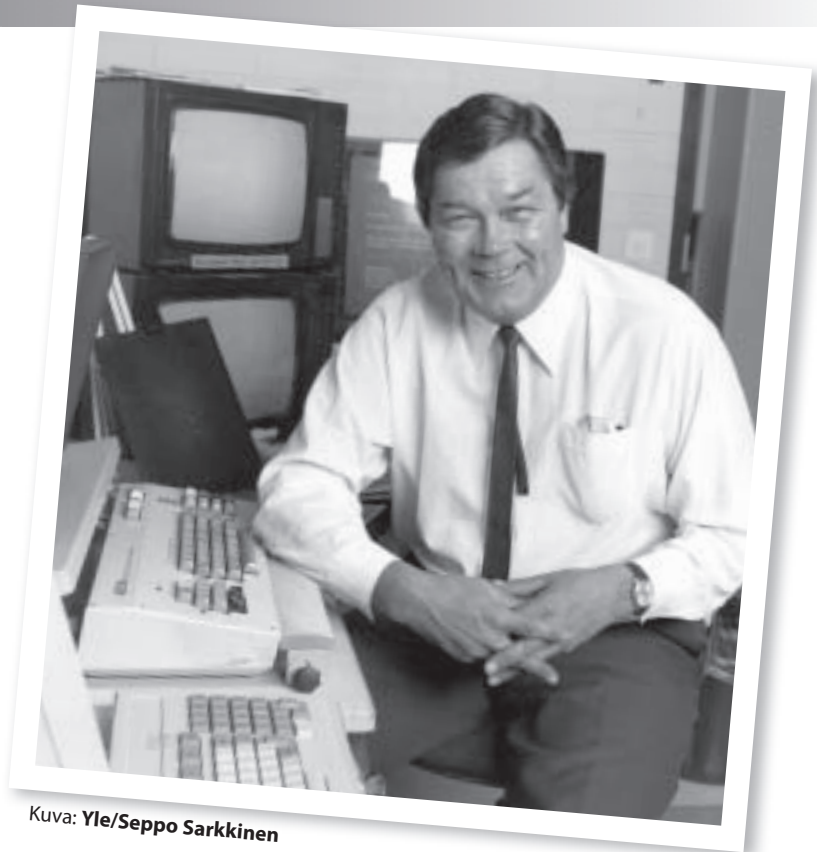
– Ensimmäiset satelliittien kautta suoraan Ylen verkkoon välitetyt uutiset olivat historiallisia. Vain kerran jäi viesti tulematta Suomeen. Siellä ulkoavaruudessa aat, iit, oot ja koot etsivät kaiketi vieläkin reittiään Pohjolaan, tv-pioneeri pohdiskeli.

Erityisen hyvin Alanen muistetaan suunnistuksen Jukolan viesteistä, joista Teksti-tv tarjosi huippuluokan tulospalvelun väliaikarasteineen. Alanen täydensi palvelua kertomalla värikkääseen tyyliinsä suunnistajien tunnelmista.

Useat urheilujärjestöt palkitsivat Teksti-tv:n vuosien varrella monin eri tavoin. Alanen sanoi olleensa häneen kohdistuneista palkinnoista hiukan vaivaantunut, sillä hän koki olleensa vain yksi tiiminsä jäsenistä.

Teksti-tv kulki tiedonvälityksen eturintamassa ja on säilyttänyt hämmästyttävän hyvin suosionsa näihin päiviin saakka. Teksti-tv:n sivuja seuraa edelleen viikoittain yli miljoona katsojaa, ja moni aloittaa yhä aamunsa tarkistamalla yön NHL-tulokset legendaarisesti muodostuneelta 235-sivulta.

Juha Alanen oli esimiehenä energinen ja innostava eikä pelännyt nostaa kissaa pöydälle tilanteiden sitä vaatiessa. Hän vaali hyvää suomen kielen taitoa ja tarkisti mahdollisuuksien mukaan kaikki lähetyksessä olleet sivut.

Kuva: Yle/Seppo Sarkkinen

Nuoremmille toimittajille Alanen oli paljon muutakin kuin vain uutta luonut toimittaja. Huumorintajuisten kollegan seurassa ei ollut koskaan tylsää, eikä varsinkaan kahta samanlaista päivää.

Alanen näki erityisen tärkeäksi, että pienemmätkin urheilulajit huomioitiin. Hän oli aina valmis keskustelemaan tehdyistä ratkaisuista, jos toimitukseen otti yhteyttä sydämistynyt katsoja tai vaikkapa jonkin urheilujärjestön edustaja.

Yleisradio-vuosiin mahtui muitakin tehtäviä, muun muassa satojen luontojä ja dokumenttielokuvien selostuksia.

Alanen kuului Urheilutoimittajain Liiton hallituksen vuosina 1993–1998. Hän oli mukana Helsingin Urheilutoimittajien (HUT) hallituksessa ja toimi HUT:n koulutusvastaavana.

Alanen päätti mittavan työuransa vuoden 2001 lopulla ja muutti eläkevuosiin Pohjois-Karjalaan Rääkkylään. Oriveden rannalle ”Alaskaan” oli helppo asettua, siellä odotti pitkäaikainen kesäasunto, joka oli kunnostettu myös talvisin asuttavaksi.

Vaikka Helsingin vilskheet jäivätkin taakse, Alanen oli yhä aktiivinen rivijäsen Susirajan Urheilutoimittajien tapahtumissa. Hän oli mukana kesäteatterissa ja toimi myös kirkkoneuvostossa.

Alanen sanoi muuttaneensa Rääkkylään ”ei erakoituakseen, vaan keskelle pohjoiskarjalaista luontoa, sumun saartamia järvenselkiä, talvimyrskyjen tuiverruksia ja sykehdyttäviä vaaramaisemia, puhumattakaan iloisista karjalaisista ihmisistä”.

Matti Lehtisaari ja Lauri Sihvonen

Tampereen paikalliskerho juhli perhepiirissä

Teksti ja kuva: Esa Maaranen

Perjantaina 20. syyskuuta 1969 perustettu Tampereen Urheilutoimittajien kerho ry juhli 50-vuotistaivaltaan Tampereen Komediateatterissa. Kerhon perustavassa kokouksessa Hämeen Työväen Säästöpankissa oli paikalla Aamulehden mukaan 16 ja Kansan Lehden mukaan 15 henkeä.

Tampereen Komediateatterissa 20. syyskuuta 2019 pidettyihin juhliin osallistui 31 Tampereen paikalliskerhon jäsentä, yhteistyökumppaneiden ja kaupungin edustajaa. Perustajajäsenistä paikalla olivat **Eero Rautio** ja **Pekka Järvinen**. Rautio oli kerhon perustamiskokouksen sihteeri.

Rautio on voittanut urheilutoimittajien jalkapallon maailmanmestaruuden Nizzassa vuonna 1985 paikalliskerhon joukkueen kärkipelaajana. Urheilutoimittajain Liiton golfmestaruuksia Rautiolla on kymmenen.

Paikalliskerhon Ranskassa saatua legendaarista jalkapallon maailmanmestaruutta **Olli Kemmo** kuvaili elävästi paikalliskerhon lehden *Manse Sportin* futisextrassa seuraavasti:

"Suurten jalkapallomaiden kuten Ranskan, Portugalin ja Espanjan toimittajat hämmästelivät tamperelaisten menoa. Kuinka noin lihavat jätkät voivat mennä noin kovaa."

Tilaisuuden aluksi juhlaväki seurasi Vilpitön mieli -teatteriesityksen, joka kertoo elävästi Lempäälän taideväennysjutusta. Esityksen on käsikirjoittanut ja ohjannut **Panu Raipia**. Urheilutoimittajain Liittoa 50-vuotisjuhlissa

Pekka Järvinen (vas.) ja Eero Rautio olivat perustamassa Tampereen Urheilutoimittajien kerho ry:tä 50 vuotta sitten.

edusti liiton puheenjohtaja **Kari Linna**, joka kertoi tervehdyssanoissaan muiden muassa Vuoden Urheilija -äänestyksen uudistuksesta.

Juhlien tervetulo puheen piti kerhon nykyinen puheenjohtaja **Esa Maaranen**. Hän muisteli menneitä ja toi esille paikalliskerhon merkittävimpiä saavutuksia. Tamperelaiset urheilutoimittajat ovat valinneet Tampereen parhaan urheilijan jo vuodesta 1960 lähtien. Paikalliskerhon tärkein yhteistyökumppani on ollut alusta alkaen Kalle Kaiharin tukisäätiö, joka luovuttaa voittajalle ikuisesti kiertävän hopeisen maljan. Tampereen parhaista urheilijoista juhliin osallistui sadan jalkapallomaatottelun mies **Ari "Zico" Hjelm**.

Puheessaan Maaranen muistutti myös, että paikalliskerhon sääntöjen mukaan tarkoituksena on toimia Tampereen ja lähiympäristön urheilutoimit-

tajien yhdyssiteenä, valvoa heidän ammatillisia etujaan ja edistää keskinäistä yhteydenpitoa.

Vuonna 1974 keskinäistä yhteydenpitoa edistettiin hankkimalla syyskuun jäsentilaisuuteen kuusi kiloa lenkkimakaraa, kaksi tuubia sinappia ja kaksi koria keskiolutta. Kuukautta myöhemmin pidettyyn kokoontumiseen rahatilanne salli enää yhden virvoitusjuomakorin ostamisen.

Tällä hetkellä Tampereen paikalliskerhon taloudellinen tilanne on parempi ja se kykeni järjestämään komeat 50-vuotisjuhlat. Rattoisa ilta päättyi maittavan illallisen jälkeen jalkapalloliigan puheenjohtajan professori **Matti Apusen** juhlapuheeseen. Puheessaan hän piti urheilutoimittajia etuoikeutettuina. Pääsevähän he "back stagelle" haastattelemaan eri lajien ihailtuja kuuluisuuksia. ♦

Löydät meidät Facebookista
facebook.com/urheilutoimittajat

Seuraa meitä Twitterissä
twitter.com/urheilutoimitus

Urheilijat haluavat valtaa

Urheilijoiden vaikutusvallan kasvu oli pääteemana urheilujournalismin ykköstapahtumassa.

Play the Game on tanskalaisten vuonna 1997 lanseeraama urheiluviestinnän ja tutkivan urheilujournalismin tapahtuma. Tänä vuonna konferenssi järjestettiin ensimmäisen kerran Euroopan ulkopuolella, kun kokoontumispaikkana oli Colorado Springs Yhdysvalloissa. Teema oli englanniksi "Athlete power on the rise" eli urheilijoiden vaikutusvallan kasvu.

Teksti: **Juha Kanerva** Kuvat: **Thomas Søndergaard/Play the Game**

Play the Game keräsi 13.–16. lokakuuta Coloradon korkeaan ilmanalaaan lähes 400 osallistujaa, joista valtaosa tuli tällä kertaa Pohjois-Amerikasta. Suomesta paikalla oli allekirjoittaneen lisäksi Kansainvälisen olympiakomitean urheilijajäsen **Emma Terho** sekä SUEK:n viestintäpäällikkö **Susanna Sokka**.

Terho osallistui konferenssin avaneeseen paneelikeskusteluun, jossa pohdittiin, saavatko urheilijat oikeasti äänensä kuuluviin urheilumaailmassa vai jäävätkö he kaupallisten ja poliittisten intressien jalkoihin. Allekirjoittanut puolestaan piti esitelmän sessiossa, jonka otsikko kuului "The waves of athlete activism". Esityksen keskiössä oli **Riku Riski** ja hänen kieltäytymisensä Amaajoukkueen Qatarin-matkasta tammiukuussa 2019.

Venäläisten laiva tulen keskellä

Liekö syynä amerikkalaisten toiveet vai oliko kyse muutoksesta ajan hengessä, mutta Coloradossa esitykset olivat lyhyempiä kuin aiemmissa konferensseissa. Sen sijaan paneelikeskusteluille ja salista esitetyille kysymyksille oli varattu huomattavasti enemmän aikaa. Tämä teki tapahtumasta dynaamisemman ja vauhdikkaamman, koska ajatustenvaihtoa todellakin syntyi.

Erityisen aktiivisia olivat urheilijoiden edunvalvontajärjestöjen ja pelaajayhdistysten edustajat. He muistuttivat, että pääosanesittäjät eivät enää tyydy seuraamaan sivusta, kun heitä koskevista asioista päätetään urheilujärjestöissä.

Värikkäimmät esiintyjät olivat elokuvaohjaaja **Bryan Fogel**, joka esitteli Icarus-dokumenttinsa taustoja, sekä Venäjän antidopingtoimiston (Rusada) johtaja **Juri Ganus**, joka puhui tuplasti pidempään kuin oli sovittu. Ganus on

Suomalaisesitys nähtiin sessiossa "urheilija-aktiivisuuden aallot".

toisille sankari ja toisille konna. Pietarilainen ex-liikemies on puhunut maansa dopingkulttuurista hyvin eri äänensävyllä kuin muut venäläiset urheilujohdajat. Samasta syystä useat venäläiset pitävät häntä maanpetturina.

Ganusin mukaan Venäjä ei voi jatkaa entiseen malliin, sillä muutoin on edessä huippu-urheilun täydellinen romahdus. Esityksensä lopuksi hän näytti kuvan, jossa oli tulipalon keskellä kulkeva matkustajalaiva. Ganusilla on nyt tehtävänä pelastaa tuo venäläisalus. Vertaus on sikäli mielenkiintoinen, että tervetuliaisillallisella Ganus kertoi työskennelleensä aikanaan Estonia-varustamon palveluksessa Tallinnassa.

Jääviyskysymykset puhuttivat

Fogelin ja Ganusin ohella dopingista puhuivat lukuisat muut esitelmäsihtijät. Valitettavasti Kansainvälinen antidopingtoimisto Wada oli heikosti edustettuna kokouksessa. Tosin järjestön urheilijako-

mission puheenjohtaja **Beckie Scott** oli paikalla ja sai virallisen puheenvuoronsa ohella antaa kymmeniä haastatteluja. Kanadalaishiihtäjä esiintyi ärhäkästi, mutta fiksusti, vaati urheilujärjestöiltä ja Wadalta tiukempaa suhtautumista venäläisten dopingrikkomuksiin.

– Kenelläkään ei ole enempää hävittävänä kuin urheilijoilla, mikäli urheilusta tulee pelkkää liiketoimintaa, Scott sanoi.

Muutamaa viikkoa myöhemmin Scott luopui paikastaan ja Wadan urheilijakomission puheenjohtajaksi valittiin uusiseelantilainen mahakelkkailija **Ben Sandford**.

Wada sai kyytiä myös tanskalaiselta **Michael Askilta**, joka toimii kansallisten antidopingtoimistojen yhteistyöelimen (iNADO) johtajana. Hänen mukaansa Wadan olisi pitänyt olla rohkeampi ja aktiivisempi dopingrikkomusten paljastamisessa. Nyt se on reagoinut vasta sitten, kun tutkivat journalistit ovat paljastaneet systemaattisia dopingrinkejä.

USA:n antidopingtoimiston johtaja **Travis Tygart** kiinnitti huomiota jääviys-

ongelmaan, joka oli esillä useissa paneelikeskusteluissa. Hänen mukaansa sama henkilö ei voi istua sekä urheilujärjestössä että Wadassa. Intressiristiriita on ilmeinen, vaikka kaikki eivät sitä halua myöntää. Esimerkiksi **Dick Pound** ilmoitti, että hän pystyi toimimaan Wadan puheenjohtajana täysin riippumattomasti, vaikka oli samaan aikaan KOK:n varapuheenjohtaja. Salissa aika moni pyöritti päätään. Kaikesta huolimatta Pound on yksi harvoista ”isoista kihoista”, joka uskaltautui saapumaan kriittisten toimittajien ja tutkijoiden grillattavaksi.

Toimittaja ammuttiin autoon

Urheilujärjestöjen toimintakulttuurin kriittinen tarkastelu oli vahvasti esillä. Tutkijat paikansivat runsaasti epäkoh- tia järjestöjen hallinnossa ja taloudenpidossa. Vaikuttavimman puheenvuoron käytti ghanalainen toimittaja **Anas Aremeyaw Anas**, joka esiintyi kasvot peitettyinä. Hänen työryhmänsä paljasti hiljattain Ghanan jalkapalloliiton

Venäjän antidopingtoimiston johtaja **Juri Ganus** vertasi Venäjän huippu-urheilun tilannetta laivaan, joka seilaa tulipalojen keskellä.

puheenjohtajan **Kwesi Nyantakyin** ot- taneen lahjuksia vastineeksi ottelutulosten manipuloimisesta.

FIFA antoi Nyantakyille elinikäisen toimitsijakiellon, mutta tutkivat journal- listit joutuivat mahtimiehen tulilinjalle ja vetäytymään julkisuudesta. Piileske- lystä huolimatta Anasin kollega **Ahmed Husein** löydettiin, ja seuraukset olivat traagiset. Hänet ammuttiin autoon Ac- crassa. Tutkiva journalisti Anas ei voi liikkua Ghanassa, ja ulkomaillakin on pakko esiintyä naamioituna.

Anasin esitys antoi hieman perspek- tiiviä suomalaisen jalkapallojournalis- miin. Jos joku meikäläinen seurapomo pahoittaa mielensä arvostelusta, sitä ei kannata ottaa liian vakavasti, kun kol- legat maailmalla tekevät journalismia henkensä kaupalla.

Helsingin Urheilutoimittajat jakaa vuo- sittain koulutusstipendejä jäsenistölleen. Tänä vuonna yksi stipendin saaneista oli Juha Kanerva. Stipendiiä voi anoa amma- tilliseen tai muuten vain itseään kehittä- vään koulutukseen. Työmatkoihin sitä ei myönnetä. ♦

Menneisyyden kunnioittaminen – tulevaisuuden luominen

Kierros USA:n harjoituskeskuksessa

Teksti ja kuva: **Susanna Sokka, SUEK**

Play the Game -seminaari mah- dollisesti vierailun myös USA:n harjoituskeskuksessa. Urheilijat toimivat oppaina ja kertoivat esittelyn lomassa omia kokemuksiaan treenaami- sesta ja asumisestaan keskuksessa.

Kaikkia urheilijaoppaita yhdisti se, et- tä he olivat aidosti ylpeitä ja innossaan keskuksessa. Lahjoituksilla toimivassa

keskuksessa näkyi luottokorttilukijoita, joilla vierailija pystyi tukemaan toimin- ta.

Oman ryhmäni oppaana oli paralym- pialumilautailija ja hopeamitalisti **Brit- tani Coury**, joka kilpailee tänä syksynä myös Suomessa. Kiinnostavaa, että tämä oli ensimmäinen sekä samalla myös vali- tettavasti viimeinen kerta, kun seminaa- rin aikana kohtasin vammaisurheilun, vaikka yhtenä keskeisenä teemana oli eettisesti kestävä urheilukulttuuri sekä urheilijoiden äänen saaminen kuuluviin.

Coury kehui harjoitteluolosuhteita, mutta etenkin tukitoimintoja: erilaisia testausmahdollisuuksia, urheilijapsy- kologin palveluita sekä käytössä olevaa uutta teknologiaa. Itse kaupunki sijait- see yli 1800 metrin korkeudessa, joka luo jo hyvät lähtökohdat harjoittelulle. Majoituksen tasoon vaikuttavat urheili- jan suoritukset, paremmilla sijoituksilla saa paremmat huoneet.

Keskuksessa oli lukuisia harjoitus- paikkoja, esimerkiksi nyrkkeily- ja pai- nisalit sekä 50 metrin uima-allas kai- killa ominaisuuksilla ratojen yläpuolen kävelysilloista aina vastavirtalaitteisiin. Kaikkia suorituspaikkoja yhdisti se, et-

tä menneisyys ja tulevaisuus todellakin näkyivät. Urheilusankareita ja sykäh- dyttäneitä hetkiä vuosien varrelta ar- vostettiin niin kuvilla, sitaateilla kuin urheiluvälineillä. Treenatessa näkyi kunniaseinää sekä kello, joka kävi ai- kaa seuraaviin kilpailuihin. Pihalla teitä reunustivat taulut sitaateista vuosikym- menten varsilta.

Oli helppo yhtyä urheilijoiden ylpey- teen, että sai edes hetken olla jakamassa tätä hienoa tarinaa, joka jatkuu yhä. Pie- nillä jutuilla, sortumatta liialliseen sen- timentaalisuuteen, oli nostettu ydinsa- noma hyvin esiin. Kukapa urheilijoista ei haluaisi saada omaa tarinaansa osaksi tätä legendaarista urheiluhistoriaa.

Olemme yrittäneet nostaa urheilun arvostusta Suomessa jo pitkään. Hienoja tekoja on tehty. Urheilugaala, Hall of fame, jäädytetyt pelipaidat... Ehkä urhei- luyhteisöllä on vielä opittavaa arvostuk- sen osoittamisessa ja sen näkymisessä arjessa. Meillä on upeita tarinoita, joita nostaa esiin. Näiden kautta pystymme kirjoittamaan hienoja ja arvostavia jut- tuja koskettavista urheiluhetkidä myös tulevaisuudessa.

Respect the past – Create the future. ♦

← Ilkka Kanerva sai puheenjohtaja Arto Aunolalta (vas.) ja sihtteeri Pekka Järviöltä paikalliskerhon kynän.

Kova kolmikko vieraili Turun paikalliskerhon koulutustilaisuudessa

Teksti: Teemu Nurmi Kuva: Timo Kutila

Turun Urheilutoimittajien Kerhon perinteisessä syksyn koulutustilaisuudessa alustajina olivat monilajiturheilija **Susanna Tapani**, yleisurheiluvaikuttaja ja kansanedustaja **Ilkka Kanerva** sekä Alastaron moottoriradan uuteen kukoistukseen nostanut **Tero Tupala**.

Illan aloitti Tapani, jonka lajivalikoimaan on elämän aikana kuulunut muun muassa salibandy, yleisurheilu ja pesäpallo sekä ringette ja jääkiekko, joissa lautilalaislähtöinen monilahjakkuus on tehnyt suurimmat saavutuksensa ja vielä samaan aikaan.

Tapani muutti Turkuun 16-vuotiaana, jolloin hän aloitti opiskelun Aurajoen urheilulukiossa. Se mahdollisti kunnollisen panostamisen ringetteen ja jääkiekkoon.

Välillä Tapani kävi vaihdossa North Dakotan yliopistossa ja opiskeli myöhemmin urheilujohtamista ja markkinointia Turun Ammattikorkeakoulussa. Tapani on myös opiskellut johtamista avoimessa yliopistossa ja aikoo suorittaa vielä maisterin tutkinnon.

– En vielä kukaan tiedä tarkalleen, mikä

minusta tulee isona. Nyt ajatukset pyörivät kaiken päivää urheilussa. Opiskeluaika teki hyvää, sillä silloin ajatukset olivat muussakin kuin urheilussa, ja se toi tasapainoa elämään, hän sanoo.

Tapanilla on kolme ringeten MM-kultaa ja olympiapronssi jääkiekosta. Silti saavutukset seurajoukkueissa – kaksi SM-kultaa ringetessä RNK:n paidassa – menevät hänen omassa arvostuksessaan edelle, koska niiden eteen on tehty töitä koko vuosi.

Susanna Tapani pelaa nyt jääkiekkoa TPS:n B-nuorten kanssa. Hän haluaa kehittää pelinopeuttaan ja fyysisyyttään.

– Niissä peleissä saa taklata, mikä on hyvää harjoitusta Kanadan ja USA:n kohtaamiseen arvokisoissa.

”Medialla on tärkeä rooli siinä, mikä kiinnostaa nuoria sukupolvia”

Yleisurheilun kiinnostavuus huolestuttaa Ilkka Kanervaa. Kansainvälisessä urheilubisneksessä toimivalla taholla pitää olla suuria, globaaleja sponsoreita, jotka auttavat näkyvyydessä.

– Jos niitä ei ole, kisajärjestäjä jää varjoon, takamatkalle.

Uudet lajit, kuten vaikkapa e-urheilu, ovat nuorten uusia kiinnostuksen kohteita. Kanerva muistuttaakin entistä moninaisemmasta kilvasta siitä, mitkä ovat valtalajeja tulevaisuudessa.

– Medialla on tärkeä rooli siinä, mikä kiinnostaa nuoria sukupolvia.

Yleisurheilun kansainvälinen kilpailujärjestelmä muuttuu. Turun Paavo Nurmi Games taistelee paikasta uudessa Continental Golden League -sarjassa, johon pääsee 5–6 kisajärjestäjää.

– Paavo Nurmen kisoilla on tosi vahva yläkierre menossa. En näe Turun olevan missään muussa urheilumuodossa niin vahvasti kansainvälisen yleisön edessä kuin yleisurheilussa.

Kanerva otti kantaa myös Suomen joukkueen esitykseen yleisurheilun MM-kilpailuissa Dohassa.

– Suomen Urheiluliitto laitto Dohaan tulostavoitteen niin matalaksi, että ei tulisi pettymystä, ja onnistui siinä.

– Jatkossa SUL:n pitää satsata nuoriin. SUL on epäonnistunut taloudenhoidossa ja joutunut tekemään vain säästöjä. Nyt se on pitkistä aikaa tilanteessa, jossa voi tehdä satsauksia. Nyt panostamme nuoriin ja tarvitsemme lisää kansainvälistä osaamista. Muuten ei mitaleille päästä.

Suomen pisin ympäristölupakäsittely

Turun Urheilutoimittajien Kerhon koulutustilaisuuden kolmas puhuja Tero Tupala on Alastaron moottoriradan omistaja. Rata on nykyään varattu yli 200 päivää vuodessa aamusta iltaan. Tupala on taistellut vuosia päästäkseen siihen hyvään tilanteeseen, jossa rata nykyään on.

Taustalla on muun muassa Tupalan mukaan Suomen pisin ympäristölupakäsittely, joka kesti vuodet 1989–2015. Hänellä on kaikki luvat kunnossa. Se takaa mielenrauhan.

– Yhä teemme jatkuvasti mittauksia, esimerkiksi pohjavesiin liittyviä. Olen saanut valtion tukirahaa. Siinä maakuntajohtaja **Kari Häkämies** on ollut suurin auttaja. Olen tosin käyttänyt apurahasta vain vajaan kolmasosan.

– Olisin palanut loppuun, jos olisin raivostunut kaikista vastoinkäymisistä. Toinen vaihtoehto olisi ollut se, että asfaltti olisi karrätty pois ja olisin vielä joutunut vankilaan ympäristöririkoksesta. Onneksi otin riskin radan hankkimisen suhteen, Tupala sanoo. ♦

Tuomas Grönman arvioi, että henkisen valmennuksen ja urheilupsykologian hyödyntäminen tulee Suomi-kiekkossakin lisääntymään. Yhdeksi suurimmaksi korjauskohteeksi hän nimeää seurojen juniorimyllyjen menetetyt huippulupaukset: sekä ne löydetty että löytämättömät helmet.

Tuomas Grönman tuntee kiekkoilijan psyyken "Kukaan ei halua lampaan- perseitä nimensä alle"

Teksti: **Timo Similä** Kuva: **Esa Urhonen**

Entinen huippujääkiekkoilija, nykyään urheilupsykologina työskentelevä **Tuomas Grönman** kävi Rauman Urheilutoimittajien syysseminaarissa 9. marraskuuta luennoimassa henkisen urheilijan hyvinvoinnin merkityksestä.

Lukonkin riveissä SM-liigaa pelannut "Osku" kertoi mukana-satempaavan puolitoistatuntisen aikana omia kokemuksiaan ja näkemyksiään jääkiekkoilijan mielenmaisemasta – ja kuinka heidän päänsä pysyvät kasassa raadollisessa kilpaurheiluympäristössä vuodesta toiseen.

Ja kuten tapahtuman luonteeseen kuuluu, aihetta käsiteltiin myös medianäkökulmalla.

– Urheilijatkin ovat vain ihmisiä. Kukaan ei halua saada nimensä alle kolmea lampaanpersettä huonosti menneen maajoukkueurnauksen jälkeen, Grönman sanoo ja viittaa iltapäivälehtien sivuilta tuttuihin pelaaja-arviointeihin.

– Onhan kaikissa urheilijoissa sen verran narsistin vikaa, että positiivisia juttuja lukee itsestään mielellään. Ehkä

joku saattaa saada ekstramotivaatiota niistä lampaanperseistäkin, meitä on moneen lähtöön, hän jatkaa.

Koko elämä tiivistettynä

Vaikka Grönman jätti kaukalot pelaajana jo 16 vuotta sitten, on hän lajin parissa yhä tuttu nimi. Asiakkaita hänellä riittää yli lajirajojen, mutta suurin kosketuspinta löytyy luonnollisesti jääkiekosta.

– Jääkiekko-otteluhan on kuin koko elämä tiivistettynä: aloitetaan tyhjästä, tulee hyviä hetkiä, huonoja hetkiä, suruja, iloja, käy hyvin tai huonosti, ja sitten kaikki päättyy. Pelaajat käyvät ottelun aikana hurjan tunneskaalan läpi, Grönman kertoo.

Grönman arvioi, että henkisen val-

mennuksen ja urheilupsykologian hyödyntäminen tulee Suomi-kiekkossakin lisääntymään. Yhdeksi suurimmaksi korjauskohteeksi hän nimeää seurojen juniorimyllyjen menetetyt huippulupaukset: sekä ne löydetty että löytämättömät helmet.

– Aikoinaan esimerkiksi **Mikko Rantanen** pääsi juniorimaaajoukkueleiritykselle varasijalla, eli silloin hänen ikäluokassaan arvioitiin olevan vähintään 50 häntä parempaa pelaajaa Suomessa. Katsokaapa, missä hän nyt on.

– Suuri haaste onkin, miten löytäisimme ikäluokista ne pelaajat, jotka eivät ole joukkueidensa näkyvimpiä pelaajia, mutta potentiaalisimpia nousemaan maailman huipulle asti. Siinä meillä onkin lajitassolla paljon tekemistä, Grönman pohtii. ♦

Napapiirin jalkapalloilu kansien väliin

Kirjan tekijät puhuivat ja haastattelivat Lapin Urheilutoimittajakerhon Talvipäivässä

Teksti: Anne Torvinen Kuvat: Pekka Aho

Vaikka Lappi oli jo muuttunut talven ihmemaaksi ja sukset kaivettu varastosta, puhuttiin Rovaniemellä marraskuun 9. päivä jalkapallosta – intohimoisesti ja historian lehtiä ravistellen. Lapin Urheilutoimittajakerhon järjestämässä Talvipäivä-seminaarissa olivat vieraana urheilutoimittaja ja urheiluhistoriaan erikoistunut tietokirjailija **Juha Kanerva**, kirjailija **Mika Wickström** sekä Urheilumuseon tutkimuspäällikkö **Ossi Viita**. Vastikään jalkapalloilija **Teemu Pu-**

kista kirjan tehnyt Kanerva ja lukuisia palkittujakin urheilukirjoja kirjoittanut Wickström ovat parhaillaan tekemässä kirjaa Napapiirin jalkapallon historiasta. Kirjan kolmantena tekijänä on pohjoisen jalkapallon ja etenkin sen lippulaivan, Rovaniemen Palloseuran, tuntija **Markku Saukko**. Lehtorina ja urheilutoimittajana työskentelevä Saukko on Lapin Urheilutoimittajakerhon jäsen.

Mehukkaita tarinoita pohjoisen jalkapallosta

Kolmikko tekee kirjaa nivoen sitä ympäröivään yhteiskuntaan. Lapin ja jal-

← Parikymmenpäinen seminaariväki pääsi kertomaan myös omia muistojaan napapiirin jalkapallosta. Niin mehukasta tarinaa oli tarjolla, että välillä nauhuri oli pysäytettävä ja sovittava tarkemmin haastattelun yksityiskohdista kirjaa varten!

kapallon kehitystä käydään läpi aina sodan jälkeisestä jälleenrakennusajasta RoPSin surulliseen kuuluisaan sopuvelivyyhteen ja viime vuosien ”uuteen nousuun”.

– Tulossa ei siis ole perinteinen historiikki, vaan historiateos. Kirjaa tehdään vahvasti mielenkiintoisiin, värikkäisiin henkilöihin ja heidän tarinoihinsa pohjautuen. Niitähän RoPSin historiassa riittää, Saukko totesi.

Ensi kesänä julkaistavaan kirjaan saatiin tilaisuudessa myös runsaasti lisää materiaalia. Parikymmenpäinen seminaariväki pääsi nimittäin kertomaan omia muistojaan ja jopa salaisuuksia liittyen pohjoisen jalkapalloon. Niin mehukasta tarinaa oli tarjolla, että välillä nauhuri oli pysäytettävä ja sovittava tarkemmin haastattelun yksityiskohdista!

Urheilumuseo palaa pian olympiastadionille

Tutkimuspäällikkö Ossi Viita avasi Lapin Urheilutoimittajakerholaisille Urheilumuseon ovet. Moni paikalla ollut hämmästeli museossa olevaa tietomäärää ja sitä, miten kuka tahansa voi päästä näiden tietojen äärelle.

– Urheilumuseo on palaamassa Olympiastadionille ensi kesänä neljän ja puolen vuoden väistöajan jälkeen. Uusi näyttely avataan elokuussa. Näyttelyä ja Urheilumuseon palveluja oli hienoa ja mukavaa esitellä Lapin Urheilutoimittajakerhon aktiivisille jäsenille. Mielikin siinä virkistyi, kun pääsi etelän loskasta ja pimeydestä ihailemaan lumen valaisemaa Rovaniemeä, Viita kertoi.

Viidan esityksen jälkeen Lapin Urheilutoimittajakerhossa ryhdyttiin suunnittelemaan retkeä Urheilumuseoon ensi syksynä.

Päivän päätteeksi lentopalloa

Talvipäivä-seminaari järjestettiin valtavasti viime vuosina kehittyneen ja kasvaneen Santasport Lapin urheiluopiston tiloissa. Myös Santasportin toiminnasta kuultiin tilaisuudessa.

Antoisan päivän jälkeen seminaari vaihtoi vapaalle ja siirtyi Santasportin kabinetista kisahallin puolelle seuraamaan lentopallon miesten Mestaruusliigan ottelua Team Lakkapää – Karelian Hurmos. ♦

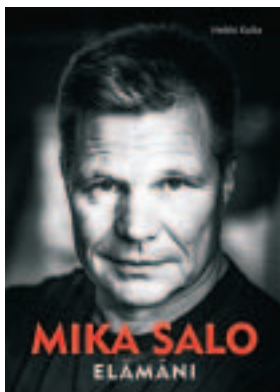
← Talvipäivä-seminaarin puhujat eli kirjailija **Mika Wickström** (vas.), Urheilumuseon tutkimuspäällikkö **Ossi Viita** sekä urheilutoimittaja, urheiluhistoriaan erikoistunut tietokirjailija **Juha Kanerva**.

Mies, joka sai uuden mahdollisuuden

MIKA SALO – ELÄMÄNI

Heikki Kultra
Readme.fi 2019
262 sivua

Annteeksi vain **Kari Hotakainen**, mutta jos joku on oikea ihminen kirjoittamaan suomalaisesta F1-kuljettajasta, niin jo eläköitynyt moottoritoimittajalegenda **Heikki Kultra** on. Aiemmin on julkaistu Kullan *Turun Sanomiin* tekemiin juttuihin perustuvat kirjat **Mika Häkkisestä** ja **Kimi Räikkösestä**, mutta "trilogian" kolmas osa eli kirja **Mika Salosta** poikkeaa edellisistä. Nyt perustana on vuosikymmenten kokemuksen ja niiden vanhojen artikkeleiden lisäksi myös uutta haastattelumateriaalia.

Tässä vaiheessa lienee syytä korjata, että Hotakainen on oikea henkilö formulaelämäkerran kirjoittajaksi siinä, missä Kultakin – sen osoittavat jo kylmät myyntiluvutkin. Tyyli-laji ja lähtökohdat vain ovat erilaiset. Meille vannoutuneille moottoripäille Kullan kirja tarjoilee monella tapaa enemmän, se yksinkertaisesti vie syvemmälle salaperäiseen F1-maailmaan ja samalla myös siellä rautaoreilla ratsastavien gladiaattorien maailmaan.

Mika Salon lähtökohdat ovat sikäli täysin identtiset herrojen Häkkinen ja Räikkönen taustojen kanssa, että Salokaan ei syntynyt kulturalisikka suussa, kaikkea muuta. Häkkisen ja Räikkösen tapaan Salonkin myöhemmän menestyksen takana on vanhempien uhrauksia, polttavaa halua menestyä, tietysti taitoa käskeä rattia ja myös hyvää tuuria. Salon tapauksessa menestyksen taustalta löytyy myös ylienergisyttä, jota nykyisin tavataan myös ADHD:ksi kutsua. Sen mukana usein kulkeva itsepäisyys ja jopa peloton röyhkeys ovat varmasti auttaneet häntä raivaamaan tietä kohti huippua.

Autourheiluvan maailman tietoisuuteen Mikat Salo ja Häkkinen, pojat Vantaan Martinlaaksosta, nousivat viimeistään vuonna 1990, kun kaksikko dominoi brittien F3-sarjaa eli tuttavallisemmin Mika-Mika-sarjaa käsittämättömällä tavalla. Häkkinen sai sarjan mestarina F1-ovet avanneen superlisenssin, kun taas kakkoseksi jääneen Salon tulevaisuus oli kirjaa suoraan siteeraten apposen auki. Siinä tilanteessa hän jäi kiinni rattijuopumuksesta Englannissa. Seuraavat neljä vuotta menivät sitten Japanissa.

Salon F1-unelma toteutui viimein 1994 Lotuksella. Kuten hyvin tiedetään, ei Salosta tullut koskaan Häkkisen tai Räikkösen tapaan mestaria, ja lopulta hänen käsistään vietiin se ainoa osakilpailuvoittokin, kun Ferrari yritti nostaa **Eddie Irvineä** tallimääräyksellä mestariksi. Ajamalla ansaittu voitto Hockenheimin radalla 1999 jäi siis ottamatta, mutta niin meni mestaruuskin Mika Häkkiselle ja McLarenille.

Asko Tanhuanpää

Kuumaa rautaa on helpompi takoa

TEEMU PUKKI – KOKO TARINA

Juha Kanerva
Readme.fi 2019
240 sivua

Ihan ensimmäiseksi haluan sanoa, etten ymmärrä sitä kritiikkiä, minkä **Juha Kanervan Teemu Pukki** -kirja on saanut pelkästään sen takia, ettei kirjassa ole Teemu Pukin omia kommentteja. Ei edes siitä, onko Pukki oikeasti karkkisyöppö vai ei.

Toiseksi haluan sanoa, että olen kirjoittaja Juha Kanervan fani, ja tässä tapauksessa paino on sanalla kirjoittaja. Kanerva osaa tehdä sen omalla tyyllillään, ja ainakin minut se tyyli tempaisee mukaansa, on kysymys sitten *Urheilulehden* kolumnista tai kokonaisuudesta kirjasta.

Tuskin olen kovinkaan pahasti väärässä väittäessäni, että Kanerva on lähtenyt – joko itsenäisesti tai innostettuna – kirjoittamaan Teemu Pukin tarinaa, koska Pukki on niin sanotusti kuumista kuuminta rautaa ja juuri sitä on tunnetusti helpointa takoa. Jos Kanerva ei olisi sitä tehnyt, olisi asialla ollut takuuvarmasti joku muu.

Kanerva lähtee liikkeelle yhdestä urheilun perusasiasta, eli pelkkä lahjakkuus ei riitä viemään urheilussa huipulle, vaan suuressa maailmassa pärjääminen vaatii lihaksia, röyhkeyttä, kovaa työntekoa ja kurinalaisuutta. Pukki ymmärsi sen pelatessaan Tanskassa, toivottavasti mahdollisimman moni tulevaisuuden Pukki ymmärtää sen Pukin kautta.

Pukki, urheilullisen perheen vesa, jonka tie jalkapallon huipulle, eli Englannin Valioliigaan ja Suomen paidassa EM-kilpailuihin, on kulkenut kotikaupungin urheiluakatemiaan, poikamaajoukkueiden ja kansainvälisten huippuorganisaatioiden agenttien tarjoamien mahdollisuuksien kautta. Joku voisi jopa väittää, että Pukki on määrätietoisuuden tuotteistamisen tulos, mutta jos kohde sen itse kestää, niin onko siinä mitään väärää.

A-maajoukkueen päävalmentaja **Markku Kanervan** (ei sukua sukunimikaimalleen Juhalle) ja Teemu Pukin yhteinen tie alkoi jo kymmenen vuotta sitten, kun Pukki nousi alle 21-vuotiaiden EM-turnaukseen valmistautuvaan ryhmään. Tätä ennen Pukki oli kuitenkin jo ehtinyt debytoida miesten maajoukkueessa – kentälle hänet vaihdettiin erään **Jari Litmasen** tilalle. Kuten Kanerva osuvasti kirjoittaa, oli eräs aikakausi päättymässä ja uusi alkamassa.

Luin Teemu Pukista kirjoitetun kirjan sopivasti Suomen ja Liechtensteinin välisen ratkaisevan EM-karsintapelin alla, ja erityisesti kiehtoivat kirjan lähihistorian luvut "Huuhaajien hurmos" ja "Norwich sai kultakimpaleen ilmaiseksi". Molemmat ovat suomalaisen jalkapallon elävää historiaa, jonka kirjoittamiseen tarvittiin pellavapäinen poika Kotkasta. Hyvä, ettei Pukki sittenkään heittäytynyt lapsuutensa haaveammattiin eli poliisikoiraksi.

Asko Tanhuanpää

Karu tilitys urheilutoimittajan arjesta

URHEILUHULLU

Tapio Suominen,
Lasse Lindqvist
Otava 2019, 426 sivua

Tapio Suominen oli urheilukansan suosikkiselostajia 30 vuoden mittaisen uransa ajan Ylessä. Tarvittiin karu sarja ikäviä tapahtumia, jotta urheilutoimittajan elämäkerrasta saatiin koskettavaa luettavaa. Jo kirjan nimi *Urheiluhullu* on taitavan sanankäyttäjän otsikko: Suomisen esiintymistavalle ominaisesti se viittaa sekä hänen suhteeseensa rakastamaansa urheiluun että lähes miehen tuhonneeseen sairauteen.

Kirjan dramatiikka kietoutuu Suomisen kokemaan masennukseen ja kaksisuuntaiseen mielialahäiriöön. Suureen osaan teoksessa nousee, oikeastaan sankarittareksi saakka, Suomisen entinen vaimo **Birgit**. Hän piti ensin miehestään ja sitten entisestä avomiehestään hyvää huolta, tapahtui mitä tapahtui.

Suominen paukuttaa **Lasse Lindqvistin** kirjoittamassa tekstissä asioita rohkeasti ja häpeämättä. Hiipivä sairaus on varoittava esimerkki työtovereille ja esimiehillekin. Omalla tavallaan urheilutoimittajan uran kuopat paljastuivat Suomiselle jo hänen ensimmäisellä keikallaan helmikuussa 1990 Säkylässä järjestettyihin ampumahiihtokilpailuihin. Edellisenä iltana ravintolan pöydässä olleen vanhemman kollegan tunsivat muut asiakkaat, ja olut alkoi virrata seurueessa. Lähetysauton takana kilpailupaikalla tullut paha olo oli varma seuraus kosteasta illasta, mutta ei siitä ollut varoittavaksi esimerkiksi.

Vasta keväältävi 2011 toi mukanaan vakavia oireita: Suominen tajusi vointinsa huonontuneen. Bratislavassa jääkiekon MM-kilpailujen Ylen kisaisäntä hyytyi työnsä ääreen. Finaalissa Suomi voitti Ruotsin 6–1, mutta kilpailut olivat studioksiin koetteleminen.

”Kävelin ottelun jälkeen ulos areenalta ja aloin itkeä, koska olin niin puhki”, kertoo Suominen, joka ei vielä silloin älynyyt, että kyse on hoitoa vaativasta sairaudesta.

Kirjan loppupuoli kertoo avoimesti miehestä, joka saattoi manian vallassa tehdä mitä vain ja toisaalta vaipua pohjatoman uupumuksen vuoksi sängyn pohjalle, vaikka kuinka pitkäksi aikaa. Tuli avioero, uusi tyttöystävä, alkoholinkäyttö lisääntyi, rattijuopumuksia, käyntejä hoidossa suljetulla osastolla ja raflaavia päivityksiä Twitteriin.

Muutamista hyvistä jaksoista huolimatta väistämätön seuraus oli lopputili Ylestä helmikuussa 2018. Perhe ja muutamat ystävät onneksi auttoivat miestä mäessä – kaikesta huolimatta.

Suomisen yksi motiivi inhorealisisessa kirjassa on ollut ilmiselvästi se, että mielenterveysongelmat osattaisiin Suomessa ottaa vakavasti. Kaikista kammelluksista huolimatta taustalla kirjassa on koko ajan sama nuori ja ujo sekä lapselleen hyvänä vanhempana ollut Tapio Suominen – kiltti ja hyvä ihminen silloin, kun sairaus ei ollut esillä. Kolleganahan Tapsan kanssa pärjäsi aina hyvin, varsinkaan kun ei ollut kilpailuissa hänen kanssaan niistä parhaista työtehtävistä.

Markus Karjalainen

Avartava aikamatka menneelle vuosisadalle

KAIHARI & KEKKONEN

Kalle Virtapohja
Maahenki 2019
288 sivua

Väitetään, että suomalaisen on vaikea kiittää ainakin, jos kiitettävä on toinen suomalainen, ja vieläkin vaikeampaa on antaa kiitos julkisesti. Tässä ja nyt sen kuitenkin teen, eli kiitos **Kalle Virtapohja** uusimmasta kirjastasi, joka käsittelee kauppaneuvos **Kalle Kaiharin** ja tasavallan presidentti **Urho Kekkonen** vuosikymmenien ystävyyttä. Kirja on suoraa täydennystä suurjuoksija **Paavo Nurmen** elämäkerralle *”Mies, josta tehtiin patsas”* ja Urho Kekkonen elämää avaavalle teokselle *”Kekkonen urheilumiehenä”*.

Olen ennenkin sanonut, että Urheilutoimittajain Liiton ex-puheenjohtaja Kalle Virtapohja on omimmillaan historian tutkijana ja arkistojen tonkijana, ja sanon sen nyt uudelleen. Uusimpaan kirjaansa Virtapohja on onnistunut löytämään tietoa, joka on pysynyt ennen salassa, ja mikä tärkeintä: hänellä on kyky tuoda se tieto julki kaikkea muuta kuin pelkkää arkistotomua ympärilleen levittävällä tavalla. Kaiharin ja Kekkonen tarinan ohella kirjasta avautuu myös iso pala itsenäisen isänmaamme historiaa niin yhteiskunnalliselta kuin poliittiseltakin taholta katsottuna.

Kalle Kaiharin ja Urho Kekkonen tarina on ennen muuta aikamatka tamperelaisen suurmiehen Kaiharin elämään, mutta samalla se on myös tarina kahden miehen parikymppisenä alkaneesta ystävyyydestä. Tässäkään tapauksessa ystävyys ei tuntenut rajoja, mikä auttoi sittemmin useamman niin koko Suomen kuin Tampereen kaupunginkin historiaan oleellisesti vaikuttaneen päätöksen tekemisessä. Yksi näistä oli suomalaisen urheilun yhdistyminen ylös vapausodan taisteluhautoista. Korostettakoon vielä, että Kaihari ja Kekkonen olivat niissä haudoissa eri puolella. Täysin mahdoton ei olisi ollut sellainenkaan sattumus, että valkoinen Kekkonen olisi voinut johtaa teloitusrhymää, jossa kiväärin toisessa päässä olisi seissyt punainen Kaihari eli silloinen **Kaarle Flinck**.

Virtapohjan kirjassa kerrotaan myös niistä taustoista, jotka johtivat ikuisesti kiertävän, Vuoden Urheilijalle erikoispalkintona annettavan Kultaisen kiekon lahjoittamiseen. Tässä mielessä kirja on oleellinen osa myös oman liittomme kunniakasta historiaa. Samanlaisia kiekkoja on itse asiassa kolme. Toinen niistä meni Työväen Urheiluliitolle ja kolmas sotainvalideille.

Mutta puukottiko mustasukkainen Kalle Kaihari Urho Kekkostä? Virtapohjan ja Kekkostä hoitaneen lääkärin mukaan ei, vaan presidentin sairaalaan joutumisen syy oli suolisolmu.

Asko Tanhuanpää

Finnish Clownin sadasosasekunnit

MIKA POUTALA – MUUTAMAN SADASOSAN TÄHDEN

Petri Lahti
Minerva 2019
256 sivua

Suomi on diagonaalihiihdon luvattu maa, ja jopa minua nuoremmat itkivät vieläkin sydänverta jäyhän pohjalaisjätin Juha Miedon Lake Placidissa vuonna 1980 Ruotsin Thomas Wassbergille yhdellä sadasosasekunnilla kärsimän tappion takia. Mutta kuka muistaa enää sitä, että pikaluistelija Mika Poutala hävisi sekä Vancouverissa 2010 että Pyeongchangissa 2018 mitalin kolmella sadasosalla?

Tunnustettava on, että ainakaan minä en muistanut, ennen kuin kertosin tapahtuneen Petri Lahden kirjoittamasta Poutalan elämäkerrasta. Ehkä minäkin olin yksinkertaisesti vain sortunut pitämään jokapaikan-Poutalaa paremminkin pelkkänä pellenä kuin huippu-urheilijana. Enkä ollut tosiaan ajatuksieni kanssa yksin: pikaluistelun todellisessa kehossa Hollannissa hänet tunnetaan yhä nimellä Finnish Clown eli suomalainen pelle.

Poutalan tarina on kirjoitettu taidolla, se imaisee mukanaan, vaikka ei pikaluistelusta mitään ymmärtäisikään. Kirja on samalla sekä urheilu- että kasvutarina, se kertoo paitsi isänsä ihan liian varhain menettäneen tavallisen perheen pojan kasvutarinan myös tarinan siitä, mihin kaikesta tekemisestä henkilökohtaisen voittokamppailun tekevä usko voi johtaa.

Enkä tarkoita uskosta edellä olevassa kappaleessa puhuessani uskoa Jumalaan, vaan yksinkertaisesti uskoa omiin kykyihin. Jokainen urheilun kanssa syvällisemmin tekemisissä ollut tietää, että sen kaltainen usko johtaa helposti kahnauksiin paitsi valmentajien myös opettajien kanssa, niin kävi Poutalallekin.

Mika Poutala tuli toki jo urheilu-uransa aikana tunnetuksi myös aidosta uskostaan ylempään voimaan eli Jumalaan. Helluntailaisperheeseen syntynyt Poutala ei juo alkoholia, ei edes kahvia, eikä myöskään polta tupakkaa, mikä antoi varmasti ainakin pienen etulyönkin urheilun kovassa maailmassa. Mutta huimapäisyyttä – sen enempiä henkistä kuin fyysistäkään – ei jumalusko Lahden kirjoittaman elämäkerran mukaan ikinä Poutalalta vienyttä. Kirjan luettuani huomasin kysyväni itseltäni toisenkin kerran, että olisiko siinä voinut käydä jopa päinvastoin.

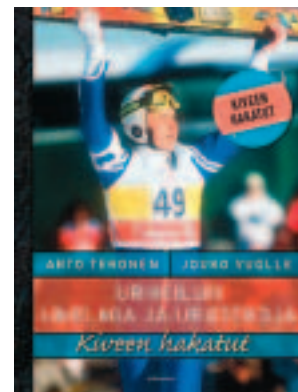
Sen jopa minä muistin, että Poutala käytti räppärinä taiteilijanimeä Plastic, mutta sitä en ollut ikinä kuullut, että luistelupiirit kutsuivat häntä lempinimellä löylyttäjä. Tämä selittyy sillä, että luistelupiirien henkinen sauna oli Poutalan touhujen ansiosta välillä tulikuuma.

Asko Tanhuanpää

Urheilun unelmia ja urotekoja

KIVEEN HAKATUT

Arto Teronen – Jouko Vuolle
Kirjapaja 2019
291 sivua

Klassikoksi nousee *Kiveen hakatut* -kirjasarjan seitsemäs teos *Urheilun unelmia ja urotekoja* jatkaa edeltäjiensä viitoittamalla tiellä. 20 edesmenneen urheilulegenda elämäntarinat yksissä kansissa. Osa on hyvinkin tuttuja tyyliin Matti Nykänen, mutta mukana on paljon myös tuntemattomampia nimiä, joiden tarinoiden mukaan saamisessa kaksikko Arto Teronen – Jouko Vuolle on epäilemättä joutunut tekemään rutkasti taustatyötä.

Suurelle yleisölle tuttuja nimiä kirjan päähenkilöistä on vain noin puolet. Erityisesti edellisen vuosisadan alkupuoliskon teot ovat jo niin kaukaista historiaa, ettei moni varsinkaan nuorempi aikalaisemme ole niistä kuullutkaan. Kuten vaikkapa naisliikunnan vahva vaikuttaja ja partiotyötötoiminnan perustaja Anni Collan (1876–1962) tai aikansa keskeinen urheilujohtaja Aksel Ek (1881–1948), joiden elämäntarinat kirjassa kirjoitetaan auki. Aikaa sitten edesmenneiden henkilöiden suhteen haasteeksi nousee mahdottomuus haastatella aikalaisia, jolloin lähteeksi jää lähinnä aiempi historiantkirjoitus. Aksel Ekin elämää ja tekoja muistele myös hänen pojanpoikansa, joka oli isoisänsä kuollessa vasta kaksivuotias. Niinpä hänellä ei voi olla omakohtaisia muistoja, mikä taas johtaa siihen, että haastatteluunsa on ollut pakko (?) sijoittaa sanoja ”arvelee”, ”kaiketi” ja ”ilmeisesti”. Ne taas eivät istu hyvin kirjaan, jossa ollaan muuten pikkutarkkoja. Ja jopa perustelujen kera oiotaan muualla esitettyjä virheellisiä tietoja.

Yllä mainittu on kuitenkin kutakuinkin ainoa oksankohta koko kirjassa ja lopulta kovin pieni rikas rokassa, eikä sitä saa sen enempiä korostaa. Niin elävää ja rikasta kieltä kokenut kaksikko viljelee, että siitä he ansaitsevat erikoiskiitoksen. Sekään ei ole itsestäänselvyys, että sujuvan luettavuuden ohella lukija saa nauttia myös virheettömästä tekstistä. Oikolukija on tehnyt työnsä hyvin.

Kaikille ovat niminä tuttuja vaikkapa Kalevi ”Häkä” Häkkinen, Lauri ”Leuka” Mononen ja Pertti ”Purtsi” Purhonen. Terosen ja Vuolteen kynä piirtää heistä ja muista kirjan ”sankareista” kuvan kokonaisina ihmisinä kaikkine hyvine ja huonoine puolineen. Monen loppu on ollut surullinen, ja joistain kuningas alkoholi on ottanut vallan. Kun tällaiset asiat osataan kertoa kiertelemättä mutta korrektisti, lopputulos on elämänmakuinen.

Kari Linna

Kaikkien aikojen ihme kansissa

KULTALEIJONIEN TARINA 2019

Harri Pirinen
Bazar Kustannus Oy
2019
328 sivua

Kun Suomi tekee kaikkien aikojen ihmeen MM-jäällä ja muuttaa mahdollittoman mahdolliseksi, ainekset loistavaan teokseen ovat erinomaiset. **Harri Pirisen** yhteistyössä Jääkiekkoliiton kanssa tekemä kirja *Kultaleijonien tarina 2019* on kertomus kaikkien aikojen suomalaisesta joukkueesta. Myytinmurskaajista, jotka vastoin kaikkia odotuksia ja ennakoasetelmia voittivat jääkiekon maailmanmestaruuden toukokuussa 2019.

Kirja vie Leijonien tunnelmiin aina ensimmäisestä harjoitusleiristä Kosicen ja Bratislavan kaukaloihin ja lopulta kultajuhliin asti. Se kertoo pelaajavalintojen tekemisestä, joukkueen tunnelmista MM-kilpailuihin lähtiessä ja siitä, miltä tuntui, kun kukaan muu ei uskonut Leijonien mahdollisuuksiin.

Kattavista haastatteluista selviää, miten joukkuehenki ja usko omaan tekemiseen kasvoivat peli peliltä ja mitä pukuhuoneessa tapahtui juuri ennen ratkaisevaa finaaliottelua. Kirjaa varten on haastateltu joukkueen jokaista jäsentä – pelaajia, valmennusryhmää, huoltoa ja joukkueenjohtoa. He pääsevät omin sanoin kertomaan, mitä yhdessä tekeminen ja suurella sydämellä pelaaminen heille merkitsivät ja miten yksilöistä muodostui joukkue, joka teki suomalaista urheiluhistoriaa.

Kirjassa ehdottomasti parasta on MM-joukkueen pelaajien ja taustahenkilöiden haastattelut. Erityisen miellyttävää on päästä kurkistamaan kattavasti joukkueen arkea huoltajien, fysioterapeuttien ja hierojan kertomana. Virkistävää sisältöä ovat myös tunnelmat ottelupalavereista ja pelien aikana. Niistä paljastuu monta kiinnostavaa yksityiskohtaa.

Vaikka teos antaa hyvän kuvan Leijonien matkasta kesästä 2018 MM-kultajuhliin 2019, sisällön rakenne on osittain sekava. Lukijan kannalta olisi ollut huomattavasti selkeämpää, jos eri osiot olisi koottu yhteen. Vuosien kuluttuakin olisi ollut helpompi palata kirjan pariin kertaamaan tapahtumia, kun otteluraportit, pelaajaesittelyt, haastattelut ja pohdinnat olisivat olleet omina kokonaisuuksinaan. Kun nyt seassa on vielä **Tuomas Heikkilän** kirjeenvaihtajakommentteja, sisältölistasta huolimatta erilaisten juttutyyppeiden löytäminen vaatii turhaa ponnistelua. Kirjan hiukan ontuva rakenne ei kuitenkaan poista sitä, että tämän joukkueen tarina todella kannatti kirjoittaa kansien väliin.

MM-kulta 2019 oli ainutlaatuinen saavutus heti tuoreeltaan – ja erittäin todennäköisesti sen ainutlaatuisuus tulevien vuosien ja vuosikymmenien jälkeen entisestään kasvaa. Kun silloin miettii, miten se ihme Slovakian MM-kilpailuissa oikein tehtiinkään, voi kaivaa esiin Kultaleijonien tarinan hyllystä ja palauttaa tapahtumat mieleensä.

Jussi Heimo

Ei ihan peruspakki

HEXI – TAISTELIJA

Marko Lempinen
Teos 2019
318 sivua

Mies, jonka 70-vuotispäiviä tasavallan presidentti **Sauli Niinistökin** kunniotti läsnäolollaan. Mies, joka on voittanut viisi jääkiekon Suomen mestaruutta ja jonka paita on Helsingin jäähallin katossa. Mies, joka oli ensimmäisten suomalaiskiekkoilijoiden joukossa Pohjois-Amerikan ammattilaiskukaloissa, teki ensimmäisenä suomalaisena WHA-maalin ja voitti WHA:n mestaruuden. Mies, joka oli Leijonien joukkueenjohtajana/GM:nä ensimmäisessä MM-mitalissa, ensimmäisessä maailmanmestaruudessa ja vuosituhannen vaihteen mitaliputkessa.

Olisihan **Heikki "Hexi" Riihirannasta** pitänyt jo aiemmin kirjoittaa kirja. No, olihan sitä moni vuosien varrella Hexille jo ehdottanutkin. Mutta Hexi ei ollut ollut asiasta innostunut. Hän ei kokenut kirjaprojektia omaksi jutukseksi. Vasta 70 vuoden iässä legenda alkoi lopulta taipua, ensisijaisesti entisten pelikavereidensa ja hyvien ystäviensä **Juha Rantasilan** ja **Veli-Pekka Ketolan** painostuksesta.

Kirjan kirjoittajaksi valikoitui **Marko Lempinen**, joka on viime vuosina kirjoittanut useita merkittäviä jääkiekkoteoksia. *Hexi*-kirjassa käydään taas kerran läpi HIFK:n 1960-luvun lopun ja sitä seuraavan vuosikymmenen alun menestysvuodet, kuten myös Suomen A-maajoukkueen 1990-luku ja kuluvan vuosituhannen alku. Totta kai, koska ne kuuluvat Hexin tarinaan. Huomionarvoista on, kuinka suuressa roolissa Hexi oli Leijonissa sekä **Pentti Matikaisen**, **Curt Lindströmin** että **Hannu Aravirran** päävalmentajavuosina. Menestys silloin ei voi olla pelkästään sattumaa.

Merkittäväntä antia kirjassa on, että Hexi on avautunut Lempiselle myös urheilun ulkopuolisista asioista. Aiemmin Hexi on haastatteluissa tunnetusti rajannut aihealueet pelkästään jääkiekon ympärille. Siksiä kirja tarjoaa paljon myös niille, joille tuttuus Hexiin on tullut vain kiekkoilun kautta.

Jääkiekkoilijana Hexi ei ollut niitä lahjakkaimpia eikä mikään mailavirtuoosi, mutta – kuten kirjan nimikin kertoo – korvasi puutteensa peräänantamattomalla taistelulla. Hexi on huumorimies, jolle on peliuran ja muunkin elämän varrella sattunut ja tapahtunut. Jotkut kirjassa kerrotut tapahtumat on tosin jo eri yhteyksissä todettu vähintäänkin liioitelluiksi tai faktaan hatarasti pohjautuvaksi fiktioksi. Sen ei tarvitse antaa haitata, vaikkakin sen myötä moni muukin kirjassa kerrottu tapahtuma ehkä joutuu uuteen valoon.

Se sen sijaan haittaa, että kalkkiviivoilla on ilmeisesti ollut kiire. Kirjassa on luvattoman paljon kirjoitusvirheitä. Lempisen aiemmissa teoksissa samainen piirre on loistanut poissaolollaan.

Kirjan viimeiselle sivulle – ikään kuin loppukaneetiksi – on saatu presidentti Niinistön lyhyt luonnehdinta Hexistä. Se päättyy sanoihin: *Hieno ura, hieno mies.*

Ehdottomasti siis kirjan arvoinen.

Matti Hannula

KIITOS!

Helsinki Press Golf Open

30 vuotta 1990-2019

Veho Mercedes-Benz Press Golf Open -kilpailun illallisvieraat kohottivat maljan 30-vuotisjuhlan kunniaksi Haikon Kartanon rappusilla. Kuva: Jukka Mustapää / EMG

Veho Mercedes-Benz Press Golf Open -nimellä tunnettu Helsingin Urheilutoimittajat ry:n avoin mestaruuskilpailu juhli 30-vuotista historiaansa 9.9.2019 Kullo Golf Clubilla ja Haikon Kartanossa Porvoossa.

Helsingin Urheilutoimittajat haluaa kiittää kaikkia 30 vuoden aikana kilpailuun osallistuneita ja juhlakilpailun onnistumisessa auttaneita tahoja, erityisesti viihdetaiteilija Erkki Liikasta, nimisponsori Veho Mercedes-Benziä ja Kullo Golf Clubia sekä Ammattuurheilusäätiötä, Haikon Kartanoa, Porvoon kaupunkia ja Viking Linea.

Kiitoksen ansaitsevat myös Applari, Bridgestone Golf, Event Management Group, Golf Coat, Gourmet Gruppen Finland, Halti, Hedon, Jokerit, Knorring, Linna Golf, Minni & Roope Golf School, More On, Ravintola Kullo Golf ja Risteilykeskus.

Tasoituksellisenä lyöntipelinä pelatun, kaikille median edustajille avoimen sarjan voitti Hämeen Sanomia edustava urheilutoimittaja Martti Jaakkola (kesk.) nettotuloksella 72. Toiseksi ylsi lyönnin heikommalla saldolla Juha Hölttä (vas.) Etelä-Suomen Sanomien urheilusta ja kolmanneksi sijoittui freelancer-toimittaja Hannu Jalonen lukemin 74 (paras bruttotulos 78). Kuva: Markku Ulander

Matti Hannula

Matti Hannula
Puheenjohtaja
Helsingin Urheilutoimittajat ry.

Jukka Suomela

Jukka Suomela
Kilpailujohtaja
Helsinki Press Golf Open

VIKING LINE

VUODEN AUTO SUOMESSA 2020 -MITALISTI UUSI TOYOTA COROLLA

TOYOTA

ALWAYS A
BETTER WAY

Uudestisyntynyt Toyota Corolla on tehnyt loistavan ensivaikutelman – yllättänyt tehoillaan ja vakuuttanut ajotuntumallaan. Saat uuden Corolla Hybridin myös entistä ärhäkkäämpänä: 2.0-litran moottorilla, 184 hv:n tehoilla ja huippunopealla kiihtyvyydellä. **Koe ja aja suuri suosikki.**

Uusi Corolla Touring Sports 1.8 Hybrid Active. Toyota Jousto -rahoituksella esim. 268 €/kk

Malli	Autoverollinen kokonaishinta	Toimituskulut	Kokonaishinta toim.kuluineen	WLTP CO ₂ -päästöt*	WLTP EU-yhd. kulutus*	Vapaa autoetu/ Käyttöetu
Uusi Corolla Touring Sports 2.0 Hybrid Active	31 794,18 €	600 €	32 394,18 €	112 g/km	4,9 l/100 km	660/495 €/kk

Takuu 3 vuotta/100 000 km, korin puhkiuostumattomuustakuu 12 vuotta, hybridijärjestelmän takuu 5 vuotta/100 000 km. Toyota Hybridiakaturva 10 vuotta/350 000 km.

*Uuden Corolla -malliston CO₂-päästöt 100-149 g/km ja yhdistetty kulutus 4,4-6,6 l/100 km. Kuvan auto erikoisvarustein.

ESIMERKKILASKELMA: uusi Corolla Touring Sports 1.8 Hybrid Active 29 391,50 € (sis. toimituskulut 600 €).

TOYOTA JOUSTO kk-erä 268 €. Rahoitusaika 48 kk. Kilometrit 60 tkm. Käsiraha 20 % (5 878,30 €). Suurempi viimeinen osamaksuerä/taattu hyvityshinta 13 755 €. Korko 2,95 %. Käsittelemäksu 9 €/kk. Perustamiskustannus 180 €. Todellinen vuosikorko 3,84 %. Luototettava määrä 23 693,20 €. Luoton ja kustannusten yhteismäärä 26 343,72 €. Edellyttää hyväksytyä luottopäätöksen ja kaskovakuutuksen. Luoton myöntäjä Toyota Finance Finland Oy, Korpivaarantie 1, Vantaa.

Autoliitto täytti 100 vuotta 19.11.2019

AUTOLIITON ensimmäisen sadan vuoden aikana auto on kehittynyt luksustuotteesta tavallisten ihmisten arjen mahdollistajaksi.

100
1919-2019
AUTOLIITTO

#vuodenurheilija

Jo vuodesta 1947.

